

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΕΤΟΣ 2024

Μήνυμα Προέδρου

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου
Πρόεδρος της ΕΑΔΗΣΥ

Η Έκθεση Πεπραγμένων της ΕΑΔΗΣΥ για το έτος 2024 εντάσσεται στο πλαίσιο της θεσμικής και διαρκούς λογοδοσίας της Αρχής και αποτυπώνει μια ώριμη φάση λειτουργίας της, κατά την οποία εδραιώθηκε περαιτέρω ο ρόλος της ως εγγυητή της νομιμότητας και της αποτελεσματικής έννομη προστασίας στον χώρο των δημοσίων συμβάσεων.

Το έτος 2024 χαρακτηρίστηκε από αυξημένο όγκο και κυρίως πολυπλοκότητα των προδικαστικών προσφυγών, γεγονός που ανέδειξε τη σημασία της προδικαστικής έννομη προστασίας ως κρίσιμου θεσμικού πυλώνα για την ορθή εφαρμογή του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και σημείο τομής μεταξύ διοικητικής αποτελεσματικότητας, ταχείας υλοποίησης δημοσίων πολιτικών και θεσμικών εγγυήσεων νομιμότητας και ίσης μεταχείρισης. Η εμπειρία αυτή επιβεβαίωσε ότι η αποτελεσματική έννομη προστασία αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση της εύρυθμης λειτουργίας του συστήματος δημοσίων συμβάσεων.

Η Αρχή ανταποκρίθηκε με συστηματικότητα και θεσμική συνέπεια, επιδιώκοντας τη διασφάλιση της αποτελεσματικής έννομη προστασίας, χωρίς να παραγνωρίζεται η ανάγκη εύρυθμης και απρόσκοπτης εξέλιξης των διαγωνιστικών διαδικασιών. Οι σιωπηρές απορρίψεις προδικαστικών προσφυγών σχεδόν εξέλιπταν και η ποιότητα των αποφάσεων της αναβαθμίστηκε σημαντικά, όπως εναργώς συνάγεται από την εξελικτική πορεία των αποθέσεων στα οικεία Δικαστήρια, στα οποία το ποσοστό ακύρωσης και αναπομπής δεν υπερβαίνει το 5% των υποθέσεων που προσβάλλονται. Η συμβολή της Αρχής στη διαδικασία των προδικαστικών προσφυγών δεν αποτιμάται αποκλειστικά ποσοτικά, αλλά αξιολογείται ως ουσιώδες στοιχείο λειτουργίας του συστήματος έννομη προστασίας και ως μηχανισμός εμπέδωσης της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και της εμπιστοσύνης στην αγορά δημοσίων συμβάσεων. Οι προδικαστικές προσφυγές δεν αντιμετωπίζονται ως παράγων επιβράδυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών, αλλά ως θεσμικό εργαλείο εξισορρόπησης μεταξύ της ανάγκης ταχείας υλοποίησης δημοσίων πολιτικών και της υποχρέωσης πλήρους συμμόρφωσης προς το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΑΔΗΣΥ ανέπτυξε ερμηνευτική και κατευθυντήρια δράση, συμβάλλοντας τόσο στην επίλυση διαφορών, όσο και στην πρόληψη συστημικών αστοχιών.

Πέραν της εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών, η Αρχή συνέχισε να ασκεί τον ευρύτερο ρυθμιστικό και εποπτικό της ρόλο, ενισχύοντας την ερμηνευτική σαφήνεια, την κανονιστική ασφάλεια για τις αναθέτουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς και τη βελτίωση της διοικητικής πρακτικής τους.

Η πρακτική και νομολογιακή εμπειρία του έτους συνέβαλε στη σταδιακή ενοποίηση της προσέγγισης σε κρίσιμα ζητήματα, ενισχύοντας την προβλεψιμότητα και τη συνοχή του συστήματος. Αξιοποιείται δε ως βάση για τη διαμόρφωση πιο συνεκτικών παρεμβάσεων.

Η παρούσα Έκθεση εντάσσεται στο πλαίσιο της ήπιας αλλά ουσιαστικής λογοδοσίας της ΕΑΔΗΣΥ, αποσκοπώντας στην τεκμηριωμένη παρουσίαση του έργου της, στην αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεών της και στη διατύπωση συμπερασμάτων που μπορούν να υποστηρίξουν τη συνεχή βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και της διοικητικής πρακτικής. Παράλληλα, η Αρχή δεσμεύεται να αξιοποιεί συστηματικά τα πορίσματα της εμπειρίας του 2024, προκειμένου να ενισχύεται περαιτέρω η προβλεψιμότητα, η ασφάλεια δικαίου και η εμπιστοσύνη στο σύστημα δημοσίων συμβάσεων.

Περιεχόμενα

Μήνυμα Προέδρου.....	ii
ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ	1
1. Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας - Αποστολή.....	1
2. Αρμοδιότητες	1
3. Συγκρότηση της Αρχής	1
4. Λειτουργική Ανεξαρτησία.....	2
5. Διοικητική και Οικονομική Αυτοτέλεια.....	2
6. Εσωτερική Οργάνωση και Λειτουργία	3
6.1. Όργανα Διοίκησης και Λειτουργία της Αρχής.....	3
6.2. Οργάνωση - Προσωπικό της Αρχής	5
ΜΕΡΟΣ Ι.....	6
Σύνοψη του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. ιδ του ν. 4412/2016 - ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - έτος 2024	6
1. Επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης σύμβασης.....	6
1.1. Προδικαστικές προσφυγές.....	6
1.1.1. Πλήθος προδικαστικών προσφυγών.....	6
1.1.2. Ως προς το είδος της δημόσιας σύμβασης.....	6
1.1.3. Ως προς το στάδιο της διαδικασίας κατά το οποίο ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή	7
1.1.4. Αναλόγως του εάν πρόκειται για συμβάσεις άνω ή κάτω των ενωσιακών ορίων βάσει των ν. 4412/2016 και 4413/2016.....	8
1.1.5. Αιτήματα Λήψης Προσωρινών Μέτρων.....	9
1.2. Αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών.....	9
1.2.1. Εκδοθείσες αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών.....	9
1.2.2. Εκδοθέντα Πρακτικά	11
1.2.3. Χρόνος ολοκλήρωσης υποθέσεων	11
1.2.4. Στοιχεία σχετικά με τη συμμόρφωση των αναθετουσών αρχών στις Αποφάσεις της Αρχής	12
2. Δικαστική Προστασία.....	12
2.1. Πλήθος κατατεθειμένων ένδικων βοηθημάτων κατά αποφάσεων της Αρχής.....	12
2.2. Εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις επί των ένδικων βοηθημάτων που ασκήθηκαν κατά.....	
αποφάσεων της Αρχής	12
ΜΕΡΟΣ ΙΙ.....	13
Σύνοψη του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. α - ιγ του ν. 4412/2016 - έτος 2024.....	13
1. Δράσεις Στρατηγικού, Συντονιστικού ρόλου της Αρχής στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων.....	13
1.1. Παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025	13
1.2. Δράσεις σχετικές με τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις.....	13

1.3. Υποχρεώσεις Καλής Διακυβέρνησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων	14
1.3.1. Έκθεση παρακολούθησης συστήματος δημοσίων συμβάσεων.....	14
1.3.2. Παρακολούθηση του συστήματος δημοσίων συμβάσεων	14
1.4. Ενέργειες - Συνεργασίες στο πλαίσιο παρακολούθησης του συστήματος των Δημοσίων Συμβάσεων	16
1.4.1. Συμμετοχή - συνδρομή της ΕΑΔΗΣΥ σε δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.....	16
1.4.2. Συμβολή στην εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου όρου των Δημοσίων Συμβάσεων νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ (2021-2027).....	17
1.4.3. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με τον ΟΟΣΑ και την Προεδρία της Κυβέρνησης.....	18
1.4.4. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με το Υπουργείο Εξωτερικών (Γραφείο Εθνικού Εισηγητή για την καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων).....	18
1.4.5. Επεξεργασία στατιστικών στοιχείων για την GPPDB της World Bank	18
1.4.6. Ετήσια Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου	18
1.4.7. Συνεργασία με εθνικούς φορείς	18
2. Δράσεις ρυθμιστικού και νομοθετικού ρόλου	19
2.1. Δράσεις ρυθμιστικού ρόλου	19
2.2. Δράσεις υποστήριξης στα έχοντα τη νομοθετική πρωτοβουλία όργανα και προτάσεις νομοθετικής επίλυσης ζητημάτων στον τομέα δημοσίων συμβάσεων.....	19
3. Δράσεις γνωμοδοτικού ρόλου	19
3.1. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια νόμων.....	20
3.2. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια λοιπών κανονιστικών πράξεων	20
4. Δράσεις συμβουλευτικού ρόλου	20
4.1. Έκδοση ερμηνευτικών - διευκρινιστικών και ενημερωτικών εγγράφων.....	21
4.2. Οριζόντια έγγραφα.....	21
4.3. Διαχείριση ερωτημάτων.....	21
4.4. Δράσεις επαγγελματοποίησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων	22
5. Δράσεις εποπτικού και ελεγκτικού ρόλου.....	22
5.1. Έλεγχος αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης	22
5.2. Έλεγχος καταγγελιών - Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι.....	25
5.2.1. Καταγγελίες 2024	25
5.2.2. Διαχείριση καταγγελιών - διενέργεια ελέγχων 2024	27
5.2.3. Αποδελτίωση - καταχώριση πορισμάτων άλλων ελεγκτικών οργάνων	28
5.2.4. Ενημέρωση της Αρχής σχετικά με κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων - Έκπτωση Αναδόχων - Προηγούμενη εμπλοκή προσφερόντων στην προετοιμασία διαδικασίας σύναψης σύμβασης - Διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 14 του ν. 2523/1997.....	28
5.2.5. Άλλες δράσεις Εποπτικού Ρόλου της Αρχής.....	28
6. Διυπουργική Επιτροπή για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη επανορθωτικών μέτρων	29
7. Ψηφιακές Δημόσιες Συμβάσεις	29
7.1. Συμμετοχή της Αρχής σε Δράσεις Ψηφιακού Μετασχηματισμού των Δημοσίων Συμβάσεων.....	29
7.2. Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.....	30
7.3. Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.Δ.Η.ΣΥ.) - https://ppp.eadhsy.gr/	30

7.4. Ανάπτυξη νέων εφαρμογών λογισμικού και ψηφιακών εργαλείων για την υποβοήθηση του έργου της Αρχής στον τομέα των προδικαστικών προσφυγών	31
8. Διαπιστώσεις - προτάσεις	31
ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ) ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024	36
ΜΕΡΟΣ Ι	36
Επισκόπηση του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. ιδ του ν. 4412/2016 - ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - έτος 2024	36
1. Επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης σύμβασης	36
1.1. Προδικαστικές προσφυγές	36
1.1.1. Πλήθος προδικαστικών προσφυγών	36
1.1.2. Ως προς το είδος της δημόσιας σύμβασης	37
1.1.3. Ως προς το στάδιο της διαδικασίας κατά το οποίο ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή	38
1.1.4. Αναλόγως του εάν πρόκειται για συμβάσεις άνω ή κάτω των ενωσιακών ορίων βάσει των ν. 4412/2016 και 4413/2016	39
1.1.5. Αιτήματα Λήψης Προσωρινών Μέτρων	40
1.2. Αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών	41
1.2.1. Εκδοθείσες αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών	41
1.2.2. Εκδοθέντα Πρακτικά	43
1.2.3. Πλήθος Αποφάσεων (Προσωρινών Μέτρων και Οριστικών) ανά Κλιμάκιο	43
1.2.4. Χρόνος ολοκλήρωσης υποθέσεων	43
1.2.5. Επιστημονικές Συνδρομές στα κλιμάκια της Αρχής	44
1.2.6. Στοιχεία σχετικά με τη συμμόρφωση των αναθετουσών αρχών στις Αποφάσεις της Αρχής	45
2. Δικαστική Προστασία	46
2.1. Πλήθος κατατεθειμένων ένδικων βοηθημάτων κατά αποφάσεων της Αρχής	46
2.2. Εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις επί των ένδικων βοηθημάτων που ασκήθηκαν κατά αποφάσεων της Αρχής	47
ΜΕΡΟΣ ΙΙ	48
Επισκόπηση του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. α - ιγ του ν. 4412/2016 - έτος 2024	48
1. Δράσεις Στρατηγικού, Συντονιστικού ρόλου της Αρχής στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων	48
1.1. Παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025	48
1.2. Δράσεις σχετικές με τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις	49
1.3. Υποχρεώσεις Καλής Διακυβέρνησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων	51
1.3.1. Έκθεση παρακολούθησης συστήματος δημοσίων συμβάσεων	51
1.3.2. Παρακολούθηση του συστήματος δημοσίων συμβάσεων	51
1.4. Ενέργειες - Συνεργασίες στο πλαίσιο παρακολούθησης του συστήματος των Δημοσίων Συμβάσεων	61
1.4.1. Συμμετοχή - συνδρομή της ΕΑΔΗΣΥ σε δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	61
1.4.2. Συμβολή στην εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου όρου των Δημοσίων Συμβάσεων νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ (2021-2027)	63

1.4.3. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με τον ΟΟΣΑ και την Προεδρία της Κυβέρνησης.....	63
1.4.4. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με το Υπουργείο Εξωτερικών (Γραφείο Εθνικού Εισηγητή για την καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων).....	63
1.4.5. Επεξεργασία στατιστικών στοιχείων για την GPPDB της World Bank	64
1.4.6. Ετήσια Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου	64
1.4.7. Συνεργασία με εθνικούς φορείς	64
2. Δράσεις ρυθμιστικού και νομοθετικού ρόλου	64
2.1. Δράσεις ρυθμιστικού ρόλου	64
2.2. Δράσεις υποστήριξης στα έχοντα τη νομοθετική πρωτοβουλία όργανα και προτάσεις νομοθετικής επίλυσης ζητημάτων στον τομέα δημοσίων συμβάσεων.....	68
3. Δράσεις γνωμοδοτικού ρόλου	69
3.1. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια νόμων.....	69
3.2. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια λοιπών κανονιστικών πράξεων	71
4. Δράσεις συμβουλευτικού ρόλου	74
4.1. Έκδοση ερμηνευτικών - διευκρινιστικών και ενημερωτικών εγγράφων.....	74
4.2. Οριζόντια έγγραφα.....	75
4.3. Διαχείριση ερωτημάτων.....	76
4.4. Δράσεις επαγγελματοποίησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων	77
5. Δράσεις εποπτικού και ελεγκτικού ρόλου.....	78
5.1. Έλεγχος αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης.....	78
5.1.1. Διαχείριση εισερχόμενων ερωτημάτων	85
5.2. Έλεγχος καταγγελιών - Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι.....	85
5.2.1. Καταγγελίες 2024	86
5.2.2. Διαχείριση καταγγελιών - διενέργεια ελέγχων 2024	91
5.2.3. Αποδελτίωση - καταχώριση πορισμάτων άλλων ελεγκτικών οργάνων.....	92
5.2.4. Ενημέρωση της Αρχής σχετικά με κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων - Έκπτωση Αναδόχων - Προηγούμενη εμπλοκή προσφερόντων στην προετοιμασία διαδικασίας σύναψης σύμβασης - Διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 14 του ν. 2523/1997.....	92
5.2.5. Άλλες δράσεις Εποπτικού Ρόλου της Αρχής.....	92
6. Διυπουργική Επιτροπή για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη επανορθωτικών μέτρων	93
7. Ψηφιακές Δημόσιες Συμβάσεις	94
7.1. Συμμετοχή της Αρχής σε Δράσεις Ψηφιακού Μετασχηματισμού των Δημοσίων Συμβάσεων.....	94
7.2. Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.....	94
7.2.1. Διαλειτουργικότητα Πληροφοριακών Συστημάτων της Αρχής με Πληροφοριακά Συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης	94
7.2.2. Υλοποίηση Υποφακέλου Προδικαστικών Προσφυγών στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης νέο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ Υπηρεσιών – Προμηθειών	95
7.3. Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ.) - https://ppp.eadhsy.gr/	95
7.3.1. Μητρώο Αναθετουσών Αρχών (ΜΑΑ) / Αναθετόντων Φορέων (ΑΦ) και Χωριστών Επιχειρησιακών Μονάδων (ΧΕΜ).....	95
7.3.2. Πίνακας Παρακολούθησης Νομοθεσίας Δημοσίων Συμβάσεων.....	96

7.4. Ανάπτυξη νέων εφαρμογών λογισμικού και ψηφιακών εργαλείων για την υποβοήθηση του έργου της Αρχής στον τομέα των προδικαστικών προσφυγών	96
7.5. Λοιπές Δράσεις.....	97
7.5.1.Υποβολή προτάσεων της Αρχής για Βελτιώσεις στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)	97
7.5.2.Συμμετοχή της ΕΑΔΗΣΥ σε ημερίδες σχετικά με τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό στις Ηλεκτρονικές Δημόσιες Συμβάσεις	98
7.5.3.Συμμετοχή της ΕΑΔΗΣΥ στις εργασίες της Ομάδας Συντακτών για το Επιγραμμικό Αποθετήριο Πιστοποιητικών eCertis.....	98
7.5.4. Οι ιστότοποι της Αρχής www.eadhsy.gr & https://portal.eprocurement.gov.gr	98
7.5.5.Έρευνα αγοράς για την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών ΑΙ στην υποστήριξη του επιστημονικού έργου της Αρχής.....	99
8. Προτάσεις βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων	99

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

1. Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας - Αποστολή

Η Ενιαία Αρχή Δημόσιων Συμβάσεων (εφεξής η ΕΑΔΗΣΥ ή/και η Αρχή) συστάθηκε δυνάμει του ν. 4912/2022 (Α' 59), από τη συγχώνευση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ν. 4013/2011) και της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ν. 4412/2016). Με την έκδοση της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.) υπ' αριθμ. 29/2022 (ΥΟΔΔ 908/30.9.2022) διορίστηκαν η Πρόεδρος και οκτώ (8) Σύμβουλοι της Αρχής, ενώ με την έκδοση της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.) υπ' αριθμ. 33/2024 (ΥΟΔΔ 837/6.8.2024) διορίστηκαν δύο (2) ακόμη Σύμβουλοι της Αρχής.

Αντικείμενο της ΕΑΔΗΣΥ αποτελεί η ανάπτυξη και προαγωγή της εθνικής στρατηγικής, πολιτικής και δράσης στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, η διασφάλιση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας, της συνοχής και εναρμόνισης των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημόσιων συμβάσεων προς το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο, η διαρκής βελτίωση του νομικού πλαισίου των δημόσιων συμβάσεων και η τήρησή του από τα δημόσια όργανα και τις αναθέτουσες αρχές. Η ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, ύστερα από την άσκηση προδικαστικής προσφυγής.

Ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή, η ΕΑΔΗΣΥ απολαύει διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, καθώς και διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας. Υποστηρίζεται διοικητικά από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, χωρίς να υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές. Υπόκειται μόνο σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 138Α του Κανονισμού της Βουλής (Α' 106) και σε κατασταλτικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Αρμοδιότητες

Οι, πηγάζουσες εκ του άρθρου 347, παρ. 2 του ν. 4412/2016, αρμοδιότητες της Αρχής καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα στρατηγικών, πολιτικών, συντονιστικών, ρυθμιστικών, νομοθετικών, γνωμοδοτικών, συμβουλευτικών, εποπτικών και ελεγκτικών δράσεων. Στο πεδίο αρμοδιότητας της ΕΑΔΗΣΥ υπάγονται οι δημόσιες συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών και την παροχή υπηρεσιών βάσει της κείμενης νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις, όπως ορίζονται στον ν. 4412/2016 (Α' 147) και στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας τους, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών - πλαίσιο, των δυναμικών συστημάτων αγορών, καθώς και των συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων και υπηρεσιών, όπως ρυθμίζονται από τις διατάξεις του ν. 4413/2016 (Α' 148) και της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ. Δεν εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας της Αρχής οι δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας του ν. 3978/2011 (Α' 137), οι συμβάσεις που εξαιρούνται από τον ν. 3978/2011, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 24 αυτού, καθώς και οι συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

3. Συγκρότηση της Αρχής

Η ΕΑΔΗΣΥ αποτελείται από την Πρόεδρο της Αρχής, δέκα (10) Συμβούλους και τριάντα (30) Μέλη. Η θητεία της Προέδρου, των Συμβούλων και των μελών είναι πενταετής. Μετά από τη λήξη της θητείας τους

δικαιούνται να συμμετάσχουν άπαξ σε επόμενη διαδικασία επιλογής. Στην Πρόεδρο, στους Συμβούλους και στα μέλη της Αρχής εφαρμόζονται αναλόγως, ως προς τα κωλύματα διορισμού, την έκπτωση και την παραίτηση, οι παρ. 4 και 6 του άρθρου 3 του ν. 3051/2002 (Α' 220), με την επιφύλαξη του άρθρου 349 του ν. 4412/2016. Στην Πρόεδρο της Αρχής εφαρμόζεται, επίσης, το Κεφάλαιο Α' του Μέρους Δ' του ν. 4622/2019 (Α' 133).

4. Λειτουργική Ανεξαρτησία

Η Πρόεδρος, οι Σύμβουλοι και τα μέλη της Αρχής κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δεσμεύονται μόνο από τον νόμο και τη συνείδησή τους και υποχρεούνται να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας. Επίσης, είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, τελούν σε αναστολή άσκησης οποιουδήποτε άμισθου ή έμμισθου δημόσιου ή δικηγορικού λειτουργήματος, συμπεριλαμβανομένης της ιδιότητας του εταίρου δικηγορικής εταιρείας, ή οποιασδήποτε άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας. Η Πρόεδρος, οι Σύμβουλοι και τα Μέλη της Αρχής απαγορεύεται, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, να ασκούν οποιουδήποτε είδους εμπορική δραστηριότητα ή να είναι μέτοχοι ή να εμπλέκονται με οποιονδήποτε τρόπο σε οικονομικό φορέα που αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων καθώς και να είναι μέλη πολιτικού κόμματος. Δεν διορίζεται σε θέση Προέδρου, Συμβούλου ή μέλους της Αρχής πρόσωπο το οποίο έχει, είτε το ίδιο είτε ο/η σύζυγός του ή άτομο με το οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή συγγενής του μέχρι β' βαθμού ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, με το οποίο συνδέεται στενά, άμεσο προσωπικό, οικονομικό ή άλλου είδους συμφέρον, το οποίο να επηρεάζει ή να φαίνεται να επηρεάζει την αμερόληπτη και αντικειμενική κρίση του κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

5. Διοικητική και Οικονομική Αυτοτέλεια

Η ΕΑΔΗΣΥ απολαύει διοικητικής αυτοτέλειας και οικονομικής αυτοτέλειας και έχει οργανωθεί διοικητικά, βάσει του συστατικού της νόμου (ν. 4912/2022). Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή εκτελεί δικό της προϋπολογισμό και είναι οικονομικά αυτοτελής, μη επιχορηγούμενη από τον τακτικό κρατικό προϋπολογισμό για τις δαπάνες λειτουργίας της.

Τα έσοδα για τη λειτουργία της Αρχής προέρχονται από την κράτηση που επιβάλλεται στις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς, επί της αξίας των δημοσίων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016.

Με το άρθρο 350 ν. 4412/2016, ως ισχύει, προβλέπεται ειδικότερα ότι, για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της Αρχής, επιβάλλεται κράτηση ύψους 0,1% επί όλων των συμβάσεων που υπάγονται στους νόμους 4412/2016 και 4413/2016, αξίας άνω των χιλίων (1.000) ευρώ, ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσης της χρηματοδότησης. Σημειώνεται ότι το ύψος της κράτησης για συμβάσεις που είχαν συναφθεί προ της 30.09.2022 ήταν 0,06% (κράτηση υπέρ πρώην ΑΕΠΠ) και 0,07% (κράτηση υπέρ πρώην ΕΑΑΔΗΣΥ) επί του συνόλου της αξίας των συμβάσεων.

Η κράτηση υπέρ ΕΑΔΗΣΥ υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής ή τροποποιητικής σύμβασης. Το ύψος της κράτησης είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται, με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών.

Ως προς το οικονομικό έτος 2024, τα ταμειακά έσοδα της Αρχής προερχόμενα από την απόδοση κράτησης υπέρ ΕΑΔΗΣΥ, τους τόκους τραπεζών, την απόδοση στο Δημόσιο από μισθοδοσίες και τις επιστροφές χρημάτων ανήλθαν σε ποσό ύψους 16.660.353,42 ευρώ, ενώ τα έσοδα της Αρχής αποκλειστικά από την κράτηση ύψους 0,1% επί όλων των συμβάσεων που υπάγονται στους νόμους 4412/2016 και 4413/2016,

αξίας άνω των χιλίων (1.000) ευρώ, ανήλθαν σε ποσό ύψους 13.550.266,59 €. Αντίστοιχα, οι δαπάνες της ΕΑΔΗΣΥ για λειτουργικά έξοδα, έξοδα μισθοδοσίας και εργοδοτικές εισφορές ανήλθαν στο ποσό των 8.297.584,50 ευρώ, γεγονός το οποίο συνεπάγεται ότι το καθαρό (θετικό) ταμειακό αποτέλεσμα της χρήσης του 2024, την 31.12.2024, ανήλθε στο ποσό των 8.362.768,92 ευρώ. Ο συνολικός αριθμός αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης κατά το οικονομικό έτος 2024 ήταν 151 και ο αντίστοιχος αριθμός χρηματικών ενταλμάτων ανήλθε σε 589. Την 31.12.2024, το καθαρό ταμειακό πλεόνασμα της Αρχής, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών διαθεσίμων της ΕΑΑΔΗΣΥ και των χρηματικών αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων, ανήλθε στο ποσό των 39.823.167,01 ευρώ. Επισημαίνεται ότι κατά το έτος 2024, το σύνολο των δαπανών της Αρχής καλύφθηκε από τα ως άνω έσοδα, χωρίς να προκληθεί πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία, από την οικονομική διαχείριση της Αρχής, προκύπτει στο τέλος κάθε οικονομικού έτους θετικό καθαρό αποτέλεσμα χρήσης, ποσοστό του οικονομικού αυτού αποτελέσματος έως 80% διατίθεται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Σχετικά, έχουν εκδοθεί οι Κ.Υ.Α.:

- ✓ αριθμ. 10497/29.10.2024 (Β' 7588), που αφορά στα οικονομικά έτη 2018, 2019, 2020, 2021 και 2022 (πρώην ΑΕΠΠ) και στα οικονομικά έτη 2021 και 2022 (πρώην ΕΑΑΔΗΣΥ), και στην απόδοση πλεονάσματος ποσού δώδεκα εκατομμυρίων τριακοσίων δεκαεννιά χιλιάδων εκατόν σαράντα έξι ευρώ και πενήντα εννιά λεπτών (12.319.146,59 €)
- ✓ αριθμ. 4241/08.05.2025 (Β' 3010), που αφορά στο οικονομικό έτος 2023 και στην απόδοση ποσού έξι εκατομμυρίων οκτακοσίων είκοσι τεσσάρων χιλιάδων οκτακοσίων εβδομήντα οκτώ ευρώ και εβδομήντα λεπτών (6.824.878,70€)

Περαιτέρω, με το άρθρο 363 του ν. 4412/2016, ως ισχύει, για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τους προσφεύγοντες υπέρ του Δημοσίου, το ύψος του οποίου ανέρχεται σε ποσοστό 0,5% της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης, πλέον του ΦΠΑ. Το ύψος του παραβόλου δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 600 ευρώ ούτε ανώτερο των 15.000 ευρώ. Σε περίπτωση απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής, το εν λόγω παράβολο καταπίπτει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Τα στοιχεία της ΕΑΔΗΣΥ για το οικονομικό έτος 2024 αποτυπώνονται στον κάτωθι Πίνακα:

Οικονομικά Στοιχεία ΕΑΔΗΣΥ - Οικονομικό έτος 2024	
ΕΣΟΔΑ	16.660.353,42 €
ΔΑΠΑΝΕΣ	8.297.584,50 €
ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	8.362.768,92 €
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	39.823.167,01 €
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΑΥ	151
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΕ	589

6. Εσωτερική Οργάνωση και Λειτουργία

6.1. Όργανα Διοίκησης και Λειτουργία της Αρχής

Η Διοίκηση της ΕΑΔΗΣΥ ασκείται από την Πρόεδρο της Αρχής και από το Εκτελεστικό Συμβούλιο. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο αποτελείται από την Πρόεδρο και τους Συμβούλους της Αρχής. Για την εξέταση των προδικαστικών προσφυγών του άρθρου 360 του ν. 4412/2016, η Αρχή συνεδριάζει και λαμβάνει αποφάσεις σε τριμελή κλιμάκια, που αποτελούνται από έναν (1) Σύμβουλο, ως Πρόεδρο, και από δύο (2) μέλη της Αρχής,

τουλάχιστον ένα από τα οποία πρέπει να έχει την ιδιότητα του νομικού. Κατ' εξαίρεση, όταν πρόκειται για υπόθεση μείζονος σπουδαιότητας ή προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων, η Πρόεδρος της Αρχής μπορεί, με πράξη της, να ορίσει την εξέταση προδικαστικής προσφυγής από το Εκτελεστικό Συμβούλιο, με εισηγητή έναν (1) εκ των Συμβούλων, επικουρούμενο από μέλος της Αρχής.

Η Πρόεδρος της Αρχής έχει την ευθύνη της λειτουργίας της Αρχής και ασκεί όλες τις προς τούτο αρμοδιότητες¹. Οι Σύμβουλοι ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται και μεριμνούν για την εύρυθμη λειτουργία των οργανικών μονάδων και των Κλιμακίων που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους. Ειδικότερα, συντονίζουν και κατευθύνουν τα μέλη και το επιστημονικό προσωπικό της Αρχής που υπάγεται στον τομέα αρμοδιότητάς τους και προΐστανται των Κλιμακίων.

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της πρώην ΕΑΑΔΗΣΥ², εφόσον απαιτείται απόφαση της Αρχής, συνεδριάζει και αποφασίζει επταμελής Επιτροπή. Η Επιτροπή αυτή αποτελείται από δύο (2) Συμβούλους, εκ των ορισθέντων με την ανωτέρω Π.Υ.Σ. 29/2022 και τέσσερα (4) μέλη της Αρχής. Οι Σύμβουλοι και τα μέλη της Αρχής, κατά τον χρόνο που συμμετέχουν στην Επιτροπή, δεν συμμετέχουν στα κλιμάκια εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών.

Κάθε άλλο θέμα που αφορά στις συνεδριάσεις της Αρχής, ρυθμίζεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας του άρθρου 355 και τον Κανονισμό Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών του άρθρου 365 ν. 4412/2016. Έως την 31.12.2024 δεν είχε εκδοθεί ο προβλεπόμενος, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 355 ν. 4412/2016, Κανονισμός Λειτουργίας της ΕΑΔΗΣΥ, ως εκ τούτου κατά το έτος 2024 εξακολουθούσαν να ισχύουν συναφώς, ως προς την πρώην ΕΑΑΔΗΣΥ, τα οριζόμενα στον ν. 4605/2019 (Α' 52).

Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται από το Εκτελεστικό Συμβούλιο, εξαιρούμενων των περιπτώσεων στις οποίες ρητώς προβλέπεται η λήψη αποφάσεων από την Πρόεδρο της Αρχής, την επταμελή Επιτροπή ή από κλιμάκιο. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα θέματα της εσωτερικής λειτουργίας της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 354 του ν. 4412/2016.

Στην Αρχή συστάθηκε Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και Νομική Υπηρεσία³, με αρμοδιότητα τη δικαστική και γενικότερα τη νομική υποστήριξη της Αρχής, καθώς και την παροχή νομικών γνωμοδοτήσεων. Το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου λειτουργεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί Ν.Σ.Κ. και στελεχώνεται από μέλη του κύριου προσωπικού του, με βαθμούς Νομικού Συμβούλου, Παρέδρου και Δικαστικού Πληρεξουσίου του Ν.Σ.Κ.. Στη Νομική Υπηρεσία συστήνονται επτά (7) θέσεις έμμισθων δικηγόρων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 43 του ν. 4194/2013 (Α' 208), κατόπιν προκήρυξης. Το έτος 2024 υπηρετούν στην Αρχή τέσσερις (4) έμμισθοι δικηγόροι.

Τέλος, σημειώνεται ότι από τον Ιούνιο του 2024 ξεκίνησε η λειτουργία της Αρχής στις νέες κτιριακές εγκαταστάσεις επί της οδού Δώρου 7-9 του Δήμου Αθηναίων (ΑΔΑ: ΡΨΕ746Μ4Χ7-Ε2Β), με την ολοκλήρωση της λειτουργικής και χωρικής συνένωσης των υπηρεσιών της.

Σε ό,τι αφορά το Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης, αυτό συστάθηκε με το ΠΔ 123/2012, η δε λειτουργία του ξεκίνησε την 1^η Ιουλίου 2013 και οι αρμοδιότητές του καθορίστηκαν με το άρθρο 53 του ν. 4605/2019. Το Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης στεγάζεται στο ιστορικό κτήριο του Διοικητηρίου Θεσσαλονίκης, ενώ από το 2021 διαθέτει γραφεία και στο νέο κτήριο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (26^{ης} Οκτωβρίου 64).

¹ Άρθρο 356 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν. 4912/2022

² Άρθρο 347 παρ. 1 περ. α του ν. 4412/2016

³ Άρθρο 358 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 του ν. 4912/2022

6.2. Οργάνωση - Προσωπικό της Αρχής

Το προσωπικό της Αρχής διακρίνεται σε ειδικό επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό. Ειδικότερα, η κατανομή του προσωπικού, ανά κατηγορία και ειδικότητα την 31.12.2024, παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Κατηγορία Προσωπικού	Πληρωθείσες θέσεις		Υπηρετούντες στην Αρχή		Αποσπασμένοι σε άλλους φορείς		Κενές θέσεις		Σύνολο οργανικών θέσεων	
	ΑΕΠΠ	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΑΕΠΠ	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΑΕΠΠ	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΑΕΠΠ	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΑΕΠΠ	ΕΑΑΔΗΣΥ
Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό	36	50	15	26	8	22	36	32	72	82
	86		41		30		68		154	
	11 ⁴	24 ⁵	0	13	0	8	4	16	15	40
Διπλωματούχοι Μηχανικοί	10	9	6	6	4	3	9	4	19	13
Οικονομολόγοι	10 ⁶	9	6	4 ⁷	3	6	5	2	15	11
Χημικοί	2	3	1	1	1	2	0	1	2	4
Βιολόγοι/Βιοχημικοί	0	0	0	0	0	0	3		3	
Επιστήμονες Πληροφορικής	2 ⁸	4	1	1	0	3	8	6	10	10
Στατιστολόγοι	0	0	0	0	0	0	3	2	3	2
Ιατροί - Φαρμακοποιοί	1	1	1	1	0	0	4	1	5	2
Διοικητικό Προσωπικό	20	13	16	14	2	0	25	14	45	27
	33		30		2		39		72	
	8 ⁹	8	6	9 ¹⁰	0	0	12	6	20	14
ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού	1	4	1	4	0	0	2	1	3	5
ΤΕ Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων	3	0	3	0	0	0	0	0	3	0
ΤΕ Πληροφορικής	3	0	2	0	1	0	3	4	6	4
ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού / ΔΕ Διοικητικών-Γραμματέων	3	1	2	1	1	0	7	1	10	2
ΥΕ Επιμελητών	2	0	2	0	0	0	1	2	3	2
Γενικό Σύνολο	119		71		32		107		226	

Σημείωση: Στις παραπάνω θέσεις δεν περιλαμβάνονται η Πρόεδρος, οι Σύμβουλοι, τα Μέλη και οι έμμισθοι δικηγόροι της Αρχής.

⁴ Οι έντεκα (11) υπάλληλοι ΕΕΠ Νομικών που έχουν οργανική θέση στην πρώην ΑΕΠΠ (εκ συνόλου 11 θέσεων που είναι πληρωθείσες) υπηρετούν ως μέλη της Αρχής και όχι στην οργανική τους θέση

⁵ Τρεις (3) υπάλληλοι ΕΕΠ Νομικών που έχουν οργανική θέση στην πρώην ΕΑΑΔΗΣΥ (εκ συνόλου 24 θέσεων που είναι πληρωθείσες) υπηρετούν ως μέλη της Αρχής και όχι στην οργανική τους θέση

⁶ Στους ΕΕΠ Οικονομολόγων που έχουν οργανική θέση στην πρώην ΑΕΠΠ (εκ συνόλου 10 θέσεων που είναι πληρωθείσες) υπάρχει ένας (1) υπάλληλος που τελεί σε άδεια άνευ αποδοχών.

⁷ Στους υπηρετούντες υπαλλήλους ΕΕΠ Οικονομολόγων στην πρώην ΕΑΑΔΗΣΥ, ένας (1) υπάλληλος καταλαμβάνει προσωποπαγή θέση.

⁸ Στους ΕΕΠ Επιστημόνων Πληροφορικής που έχουν οργανική θέση στην πρώην ΑΕΠΠ (εκ συνόλου 2 θέσεων που είναι πληρωθείσες) υπάρχει ένας (1) υπάλληλος που τελεί σε άδεια άνευ αποδοχών.

⁹ Στους υπαλλήλους ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού που έχουν οργανική θέση στην πρώην ΑΕΠΠ (εκ συνόλου 8 θέσεων που είναι πληρωθείσες) υπάρχει ένας (1) υπάλληλος που τελεί σε άδεια άνευ αποδοχών και ένας (1) υπάλληλος που τελεί σε διαθεσιμότητα.

¹⁰ Στους υπηρετούντες υπαλλήλους ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού στην πρώην ΕΑΑΔΗΣΥ, ένας (1) υπάλληλος καταλαμβάνει προσωποπαγή θέση.

ΜΕΡΟΣ Ι

Σύνοψη του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. ιδ του ν. 4412/2016 - ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - έτος 2024

1. Επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης σύμβασης

1.1. Προδικαστικές προσφυγές

1.1.1. Πλήθος προδικαστικών προσφυγών

Κατά το έτος 2024 ασκήθηκαν ενώπιον της Αρχής συνολικά **χίλιες εννιακόσιες πενήντα (1.950)** προδικαστικές προσφυγές, ήτοι πλήθος προσφυγών **μειωμένο κατά ποσοστό 8,7%** σε σχέση με τις ασκηθείσες προδικαστικές προσφυγές του έτους 2023. Στον παρακάτω πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφεται ανά έτος το πλήθος των προδικαστικών προσφυγών που ασκήθηκαν ενώπιον της Αρχής:

ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	1.408	1.618	2.041	2.384	1.901	2.119	1.950

Πλήθος προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν στην Αρχή ανά έτος

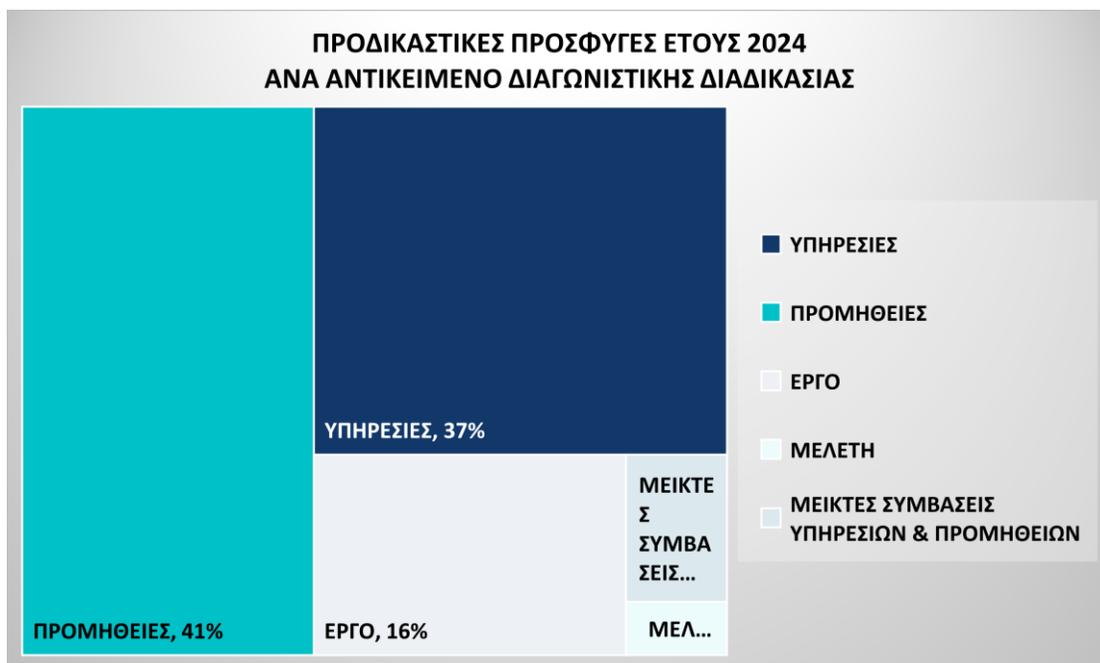
Πλήθος προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν στην Αρχή ανά έτος

1.1.2. Ως προς το είδος της δημόσιας σύμβασης

Η πλειονότητα των προδικαστικών προσφυγών (σε ποσοστό 41%) ασκήθηκε στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης **συμβάσεων προμήθειας**. Ακολουθούν οι προδικαστικές προσφυγές στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης **συμβάσεων παροχής υπηρεσιών** (σε ποσοστό 37%) και οι προδικαστικές προσφυγές που ασκήθηκαν στο πλαίσιο **συμβάσεων ανάθεσης έργου** (σε ποσοστό 16%). Το υπόλοιπο ποσοστό 5% αφορά σε προδικαστικές προσφυγές στο πλαίσιο ανάθεσης συμβάσεων μελετών και μεικτών συμβάσεων υπηρεσιών και προμηθειών. Τα σχετικά στοιχεία παρατίθενται παρακάτω στον επόμενο συνοπτικό πίνακα και στο σχετικό γράφημα.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΕΡΓΟ	ΜΕΛΕΤΗ	ΜΕΙΚΤΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2024	725	807	316	27	75	1.950
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	37%	41%	16%	1%	4%	-

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών ανά αντικείμενο διαγωνιστικής διαδικασίας, έτος 2024

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών ανά αντικείμενο διαγωνιστικής διαδικασίας, έτος 2024

1.1.3. Ως προς το στάδιο της διαδικασίας κατά το οποίο ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή

Σχετικά με το στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας που ασκήθηκαν οι προδικαστικές προσφυγές κατά το έτος 2024, η πλειονότητα αυτών (σε ποσοστό 85%), στρέφονταν κατά πρακτικών και αποφάσεων, ενώ σε ποσοστό 15% στρέφονταν κατά των όρων της διακήρυξης (στάδιο προκήρυξης), όπως αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο σχετικό γράφημα.

ΣΤΑΔΙΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	ΚΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2024	1.654	296	1.950
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	85%	15%	-

Προδικαστικές προσφυγές ανά στάδιο προσβολής, έτος 2024

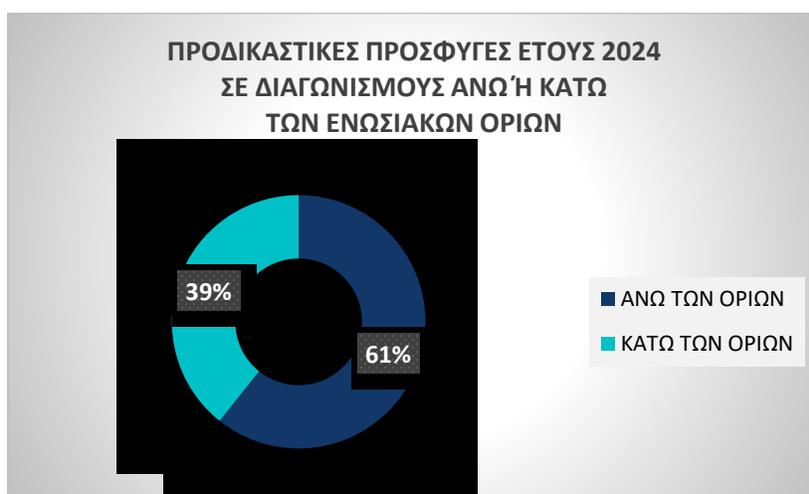
Προδικαστικές προσφυγές ανά στάδιο προσβολής, έτος 2024

1.1.4. Αναλόγως του εάν πρόκειται για συμβάσεις άνω ή κάτω των ενωσιακών ορίων βάσει των ν. 4412/2016 και 4413/2016

Κατά το έτος 2024, χίλιες εκατό ογδόντα τέσσερις (1.184) προδικαστικές προσφυγές, ή αλλιώς σε ποσοστό 61%, αφορούσαν σε διαγωνισμούς άνω των ενωσιακών ορίων, ενώ οι υπόλοιπες επτακόσιες εξήντα έξι (766), ή αλλιώς σε ποσοστό 39%, αφορούσαν σε διαγωνισμούς κάτω των ενωσιακών ορίων. Ακολουθεί σχετικός πίνακας και γράφημα σύμφωνα με το παραπάνω κριτήριο.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ	ΚΑΤΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2024	1.184	766	1.950
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	61%	39%	-

Προδικαστικές προσφυγές ανάλογα με το ύψος της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης

Προδικαστικές προσφυγές ανάλογα με το ύψος της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, έτος 2024

1.1.5. Αιτήματα Λήψης Προσωρινών Μέτρων

Σύμφωνα με τα τηρούμενα στοιχεία, κατά το έτος **2024** ένα σημαντικό ποσοστό των υποβληθεισών προδικαστικών προσφυγών περιλάμβανε αιτήματα αναστολής εκτέλεσης και λήψης προσωρινών μέτρων, σε πλήθος χιλίων τριακοσίων ενενήντα δύο (**1.392**) προδικαστικών προσφυγών, ήτοι σε **ποσοστό 71,3% επί του συνόλου** των προδικαστικών προσφυγών του έτους αναφοράς, όπως αποτυπώνεται στο ακόλουθο γράφημα.

Προδικαστικές προσφυγές με συνημμένο ή μη αίτημα αναστολής εκτέλεσης και λήψης προσωρινών μέτρων

1.2. Αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών

1.2.1. Εκδοθείσες αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών

Στην διάρκεια του έτους 2024 η Αρχή εξέδωσε συνολικά δύο χιλιάδες τριακόσιες εξήντα οκτώ (**2.368**) αποφάσεις, εκ των οποίων χίλιες τετρακόσιες μία (**1.401**) οριστικές αποφάσεις και εννιακόσιες εξήντα επτά (**967**) αποφάσεις προσωρινών μέτρων. Στον παρακάτω πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφεται ανά έτος το πλήθος των Αποφάσεων (Αποφάσεων Προσωρινών Μέτρων και Οριστικών Αποφάσεων) που εκδόθηκαν από την Αρχή:

ΕΤΟΣ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	359	1.689	1.996	2.000	2.508	2.831	3.024	2.368

Πλήθος Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή, ανά έτος

Πλήθος Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή, ανά έτος

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται το πλήθος των Οριστικών Αποφάσεων και των Αποφάσεων Προσωρινών Μέτρων που εκδόθηκαν από την Αρχή κατά το έτος 2024, σε συνάρτηση με το έτος άσκησης της προδικαστικής προσφυγής.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024	ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΛΗΘΟΥΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	
		έτος άσκησης προσφυγής: 2024	
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	1.401	έτος άσκησης προσφυγής: 2024	1.380 (98,5 %)
		έκδοση απόφασης κατόπιν αναπομπής από δικαστήριο, με έτος άσκησης προσφυγής: 2024	21 (1,5 %)
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	967	έτος άσκησης προσφυγής: 2024	967 (100 %)
ΣΥΝΟΛΟ	2.368		

Αποφάσεις που εκδόθηκαν κατά το έτος 2024 ανά κατηγορία

Σύμφωνα με τα τηρούμενα στοιχεία, **οι Οριστικές Αποφάσεις** της Αρχής σε ποσοστό **65,8%** ήταν δεκτές, ενώ σε ποσοστό **34,1%** ήταν απορριπτικές. Αντίθετα, η πλειονότητα των Αποφάσεων για Προσωρινά Μέτρα ήταν απορριπτική σε ποσοστό **59,9%**.

Ακολουθούν πίνακας και σχετικό γράφημα που αποτυπώνουν το αποτέλεσμα («διατακτικό») των αποφάσεων της Αρχής, με κατηγοριοποίηση αποτελέσματος για τις οριστικές αποφάσεις σε «δεκτές», «απορριπτικές», «αρχείο», ενώ για τις αποφάσεις προσωρινών μέτρων η κατηγοριοποίηση αναφέρεται σε «δεκτές» και σε «απορριπτικές».

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	1.401	ΔΕΚΤΕΣ	922 (65,8%)
		ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	478 (34,1%)
		ΑΡΧΕΙΟ	1 (0,1%)
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	967	ΔΕΚΤΕΣ	388 (40,1%)
		ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	579 (59,9%)
ΣΥΝΟΛΟ	2.368		

Αποφάσεις που εκδόθηκαν κατά το έτος 2024 με βάση το διατακτικό, ανά κατηγορία

Αποφάσεις που εκδόθηκαν κατά το έτος 2024 με βάση το διατακτικό, ανά κατηγορία

1.2.2. Εκδοθέντα Πρακτικά

Κατά το έτος 2024 εκδόθηκαν από την Αρχή συνολικά **διακόσια είκοσι οκτώ (228) Πρακτικά** επί των ασκηθειών προδικαστικών προσφυγών του έτους 2024, οπότε και οι εν λόγω υποθέσεις τέθηκαν στο αρχείο. Εκ του ανωτέρω συνόλου, η πλειονότητα των Πρακτικών, σε πλήθος διακοσίων είκοσι ένα (221), ή αλλιώς σε ποσοστό 97%, αφορούσε σε περιπτώσεις παραίτησης από την ασκηθείσα προδικαστική προσφυγή, ενώ τα επτά (7) εκδοθέντα Πρακτικά, ή αλλιώς σε ποσοστό 3%, αφορούσαν σε περιπτώσεις ανάκλησης της προσβαλλόμενης πράξης εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής.

1.2.3. Χρόνος ολοκλήρωσης υποθέσεων

Σχετικά με τον χρόνο ολοκλήρωσης της εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών, **ο διάμεσος χρόνος έκδοσης οριστικής απόφασης για το έτος 2024 ήταν πενήντα έξι (56) ημέρες**, δηλαδή σε χρόνο συντομότερο κατά τέσσερις (4) ημέρες σε σχέση με την εκ του νόμου συνολική αποκλειστική προθεσμία των εξήντα (60) ημερών από την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής.

Σημειώνεται ότι τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του 2024 ο μέσος χρόνος ολοκλήρωσης της εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών (έκδοσης Οριστικής Απόφασης) ήταν μεγαλύτερος του παραπάνω ορίου των εξήντα (60) ημερών. Η αναφερομένη υπέρβαση οφείλεται στην εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 60 παρ. 2 του ν.5043/2023 (ΦΕΚ Α' 91/13.4.2023), ως τροποποιήθηκε με το άρθρο 52 ν. 5130/2024, περί αναστολής εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών και έκδοσης Οριστικής Απόφασης κατά το μήνα Αύγουστο του 2024.

1.2.4. Στοιχεία σχετικά με τη συμμόρφωση των αναθέτουσών αρχών στις Αποφάσεις της Αρχής

Κατά το έτος 2024 συνολικά **εξήντα μια (61) αναθέτουσες αρχές** δεν παρείχαν έγγραφο πληροφόρηση αναφορικά με τη συμμόρφωσή τους στις αποφάσεις που εκδόθηκαν από την Αρχή. Αναλυτικός Πίνακας με τις ως άνω αναθέτουσες αρχές περιλαμβάνεται στην Έκθεση Πεπραγμένων που συνοδεύει την παρούσα σύνοψη [Μέρος Ι/Ενότητα 1.2.6.].

2. Δικαστική Προστασία

2.1. Πλήθος κατατεθειμένων ένδικων βοηθημάτων κατά αποφάσεων της Αρχής

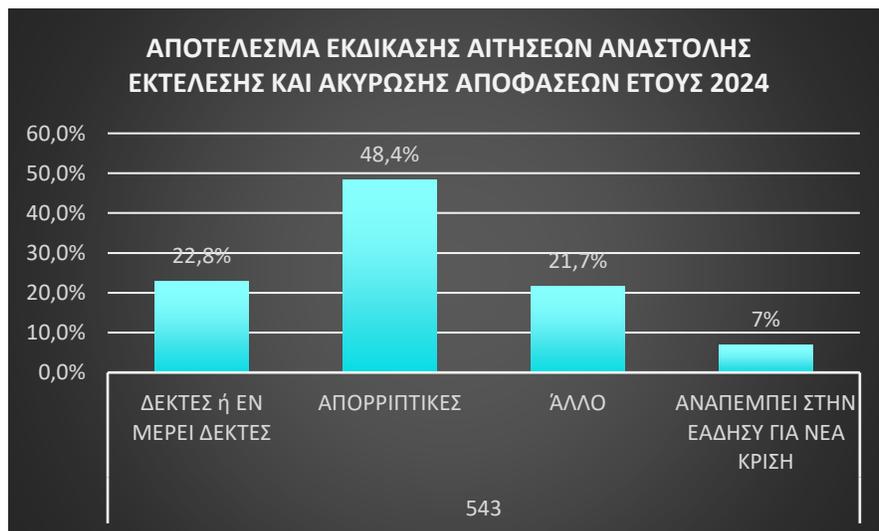
Κατά το έτος 2024, για εξακόσιες οκτώ (608) υποθέσεις προδικαστικών προσφυγών ασκήθηκαν ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης των οριστικών αποφάσεων της Αρχής, ήτοι σε ποσοστό 31,2% επί του συνόλου των προδικαστικών προσφυγών του έτους 2024 (1.950 υποθέσεις).

2.2. Εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις επί των ένδικων βοηθημάτων που ασκήθηκαν κατά αποφάσεων της Αρχής

Στον επόμενο πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφεται το αποτέλεσμα εκδίκασης των αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης από το αρμόδιο δικαστήριο, κατά το έτος αναφοράς 2024.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ	ΔΕΚΤΕΣ ή ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΔΕΚΤΕΣ	ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	ΆΛΛΟ ¹¹	ΑΝΑΠΕΜΠΕΙ ΣΤΗΝ ΕΑΔΗΣΥ ΓΙΑ ΝΕΑ ΚΡΙΣΗ
ΠΛΗΘΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	124	263	118	38
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	22,8%	48,4%	21,8%	7%

Κατηγοριοποίηση αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων βάσει αποτελέσματος

Κατηγοριοποίηση αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων με βάση το αποτέλεσμα εκδίκασης

¹¹ Στην κατηγορία αυτή υπάγονται περιπτώσεις όπου είτε αναβάλλεται ή αναστέλλεται ή καταργείται η δίκη είτε παραπέμπεται η υπόθεση σε άλλο αρμόδιο δικαστήριο.

ΜΕΡΟΣ II

Σύνοψη του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. α - ιγ του ν. 4412/2016 - έτος 2024

1. Δράσεις Στρατηγικού, Συντονιστικού ρόλου της Αρχής στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

1.1. Παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025

Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025, η Αρχή έχει επιφορτιστεί με την αρμοδιότητα υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων. Το 2024 η ως άνω Εθνική Στρατηγική τροποποιήθηκε και αναμορφώθηκαν οι επιμέρους δράσεις της (σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθμ. 9331/2024 κοινή Υπουργική Απόφαση ΦΕΚ Β' 962).

Στο πλαίσιο της εν λόγω Εθνικής Στρατηγικής, εξακολούθησε η υλοποίηση των δράσεων αρμοδιότητας της Αρχής, ως αναμορφώθηκαν κατά τα ανωτέρω, στις οποίες συμμετέχει, ως πρωτεύων ή ως συναρμόδιος φορέας υλοποίησης.

Επιπλέον, η Αρχή συμμετέχει με έναν (1) εκπρόσωπο, στη Διυπουργική Ομάδα Διοίκησης Έργου για την παρακολούθηση, αποτίμηση και υποβολή προτάσεων αναθεώρησης του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων του στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής των Δημοσίων Συμβάσεων 2021-2025.

Κατά το έτος 2024, συνεχίστηκε, από πλευράς της Αρχής η υλοποίηση δράσεων που είχαν ήδη εκκινήσει σε προηγούμενα έτη, όπως είναι ενδεικτικά το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (δράση α/α/ 40), η επικαιροποίηση των υφιστάμενων υποδειγμάτων προτύπων διακηρύξεων (δράση α/α 10) και η Στρατηγική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση των ευρωπαϊκών προτεραιοτήτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και η εποπτεία εφαρμογής τους (δράση α/α 62).

Περαιτέρω, στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης α/α 63 η Αρχή παρουσίασε στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, πενήντα δύο (52) προτεινόμενους δείκτες εποπτείας του συστήματος δημοσίων συμβάσεων, με βάση το Παραδοτέο της μελέτης του ΟΟΣΑ "Findings on Greece's Assessment of the public procurement system" με χρήση της μεθοδολογίας "Methodology for Assessing Procurement Systems" (MAPS), ενώ η Αρχή συνεργάστηκε με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ευρύτερα στο πλαίσιο υλοποίησης κατευθύνσεων του Πυλώνα Β «Ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα δημοσίων συμβάσεων: πλήρης μετάβαση σε ψηφιακές δημόσιες συμβάσεις (end-to-end eProcurement)».

1.2. Δράσεις σχετικές με τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις

Η στρατηγική προσέγγιση των δημοσίων συμβάσεων επιτυγχάνεται μέσω της αξιοποίησης των πράσινων, των κοινωνικών και των καινοτόμων δημοσίων συμβάσεων, ως άξονες τομεακών προτεραιοτήτων.

Η Αρχή συμμετείχε, εντός του έτους αναφοράς, σε δράσεις σχετικές με τις στρατηγικές δημόσιες συμβάσεις, μέσω εκπροσώπησης σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας που έχουν συσταθεί προς τον σκοπό αξιοποίησης και προώθησης των εν λόγω συμβάσεων, καθώς και μέσω εκπροσώπησης, σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, σε εργασίες και workshop που διοργανώθηκαν προς τον σκοπό αυτό. Οι δράσεις στις οποίες συμμετείχε η Αρχή εντός του 2024 σε τομείς σχετικούς είναι οι εξής:

A. Εκπροσώπηση σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας:

- Διυπουργική Επιτροπή για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις
- Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή στο πλαίσιο υλοποίησης με αντικείμενο τη δημιουργία ενός νέου νομοθετικού πλαισίου για επαγγελματίες δημοσίων συμβάσεων
- Διυπουργική Ομάδα Διοίκησης Έργου για την παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021-2025
- Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο την εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου δράσης του Κέντρου Αριστείας για τις Δημόσιες Συμβάσεις Καινοτομίας.

B. Εκπροσώπηση - Συμμετοχή σε εργασίες με αντικείμενο τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις:

Καθ' όλο το έτος 2024 η Αρχή συμμετείχε στην εκπόνηση του **Οδικού Χάρτη Στρατηγικών Δημοσίων Συμβάσεων για την Ελλάδα**, στο πλαίσιο σχετικού έργου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα 27 Κράτη Μέλη. Στο πλαίσιο ως άνω έργου η Αρχή συμμετείχε ή συντόνισε συναντήσεις, μεταξύ εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και εκπροσώπων του Υπουργείου Ανάπτυξης (ΓΓΕ) και του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Κατά το έτος αναφοράς η Αρχή συμμετείχε στις δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο εκπόνησης του ελληνικού Οδικού Χάρτη για τις στρατηγικές δημόσιες συμβάσεις.

Σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του έργου, τον Δεκέμβριο 2024 η Αρχή ανταποκρίθηκε με επιτυχία σε πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εκπροσωπήσει την Ελλάδα σε ευρωπαϊκό συνέδριο, το οποίο έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες τον Ιανουάριο του 2025.

Γ. Δράσεις - Συνεργασίες που αφορούν τις Κοινωνικά Υπεύθυνες Δημόσιες Συμβάσεις

Το 2024 η Αρχή ανταποκρίθηκε σε σχετικό ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την πορεία υλοποίησης των σχετικών δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις περιόδου 2021-2025.

1.3. Υποχρεώσεις Καλής Διακυβέρνησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

1.3.1. Έκθεση παρακολούθησης συστήματος δημοσίων συμβάσεων

Το 2024, η Αρχή ανταποκρίθηκε στην υποχρέωση σύνταξης και δημοσίευσης της τριετούς έκθεσης παρακολούθησης δημοσίων συμβάσεων, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 340 του ν. 4412/2016. Η Έκθεση του άρθρου 340 του ν. 4412/2016, περιόδου 2021-2023 αναρτήθηκε εμπρόθεσμα (την **18η Απριλίου 2024**) στην ιστοσελίδα της ΕΕ, όπου δημοσιεύονται οι αντίστοιχες εκθέσεις όλων των Κρατών - Μελών (country reports) (https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/country-reports_el). Η τριετής Έκθεση εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 1/2024 Απόφαση της Επταμελούς Επιτροπής της Αρχής.

1.3.2. Παρακολούθηση του συστήματος δημοσίων συμβάσεων

Κατ' εφαρμογή της ΚΥΑ 70362/24.6.2021 «Καθορισμός λεπτομερειών για τη σύνταξη έκθεσης παρακολούθησης της εφαρμογής των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων της παρ. 2 του άρθρου 340 ν. 4412/2016 (Α' 147)» στο πλαίσιο λειτουργίας του μηχανισμού παρακολούθησης των δημοσίων συμβάσεων, η Αρχή συγκέντρωσε τα ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που απέστειλαν οι διαλαμβανόμενοι στην οικεία απόφαση φορείς για το έτος 2024.

Εκ των αναφερομένων στο άρθρο 3 της ανωτέρω ΚΥΑ υπόχρεων παροχής πληροφοριών, οι φορείς που ανταποκρίθηκαν ήταν συνολικά **107**. Τα υποβληθέντα στοιχεία καταγράφηκαν και ταξινομήθηκαν ανά είδος

φορέα και στη συνέχεια υποβλήθηκαν σε επεξεργασία, προκειμένου να εξαχθούν ποσοτικά στατιστικά δεδομένα για το σύστημα των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα, για το έτος αναφοράς (2024), όσο και ποιοτικά στατιστικά στοιχεία που αφορούν την ανάδειξη των συχνότερων προβλημάτων στην εφαρμογή των κανόνων δημοσίων συμβάσεων και των αιτιών πλημμελούς εφαρμογής τους στην Ελλάδα.

Η επεξεργασία των σχετικών στοιχείων και των ποιοτικών πληροφοριών των απαντήσεων των φορέων του δείγματος, οδήγησαν τόσο στην ανάδειξη των συχνότερων προβλημάτων, όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων δημοσίων συμβάσεων, όσο και την ανάδειξη των αιτιών πλημμελούς εφαρμογής τους στην Ελλάδα. Αναλυτικότερα, η κατηγοριοποίηση των φορέων που ανταποκρίθηκαν στην υποχρέωση παροχής των πληροφοριών για το έτος 2024 σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση του άρθρου 3 της ΚΥΑ 70362/2021, έχει ως ακολούθως:

ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ / ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	
Κατηγορίες φορέων ΚΥΑ άρθρου 340 του ν. 4412/2016	
Α. Αναθέτουσες Αρχές/ Αναθέτοντες Φορείς	
Αναθέτουσες Αρχές (Μη Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές)	66
Αναθέτουσες Αρχές (Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές)	20
Χωριστές Επιχειρησιακές Μονάδες	19
Γ. Άλλοι φορείς	
Τμ. Προγραμματισμού Κεντρικών αγορών και Επιτελικής Πληροφόρησης / ΓΔΔΣ / ΓΓΕ / ΥΠΑΝΕΠ*	1
Διεύθυνση Διαγωνισμών ΔΣ (Δ11) ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ.*	1
ΣΥΝΟΛΟ	107

Κατηγοριοποίηση φορέων που υπέβαλαν τα στοιχεία της ΚΥΑ του άρθρου 340 του ν. 4412/2016 (έτος αναφοράς: 2024)

Με βάση τις υποβληθείσες απαντήσεις, τα στάδια του κύκλου ζωής των δημοσίων συμβάσεων στα οποία αναφέρονται, βάσει του δείγματος, τα περισσότερα ή και σημαντικότερα προβλήματα είναι, συγκεντρωτικά και κατά φθίνουσα σειρά, τα εξής:

Στάδιο ανάθεσης	Αθροιστική συχνότητα αναφοράς προβλημάτων ανά στάδιο	Ποσοστό εντοπισμού προβλημάτων ανά στάδιο επί συνόλου
Σχεδιασμός	225	30,12%
Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης	219	29,32%
Δημοσιότητα και Διαφάνεια	165	22,09%
Υποβολή προσφορών και αξιολόγηση	138	18,47%
ΣΥΝΟΛΟ	747	100,00%

Στάδια εντοπισμού των περισσότερων ή και σημαντικότερων προβλημάτων στον κύκλο ζωής των δημοσίων συμβάσεων

Ο Πίνακας που ακολουθεί αφορά τη συγκεντρωτική παράθεση του εντοπισμού των εκ της ΚΥΑ προβλεπόμενων «Πιθανών γενικών αιτιών για λανθασμένη εφαρμογή των κανόνων» του σχετικού Παραρτήματος, όπως αυτά συμπληρώθηκαν από τους υπόχρεους φορείς.

έλλειψη γνώσεων/δεξιοτήτων	έλλειψη προσωπικού/οργάνωσης	κακή διατύπωση	ασάφεια	δύσκολη ερμηνεία	πιθανές διαφορετικές ερμηνείες	απαιτείται συνεχής καθοδήγηση	άλλο (αιτίες / προβλήματα που εντοπίζονται στις επιμέρους διαδικασίες)	ΣΥΝΟΛΟ
281	254	23	82	70	97	144	195	1146
24,52%	22,16%	2,01%	7,16%	6,11%	8,46%	12,57%	17,02%	100%

Εντοπισμός και πιθανές αιτίες προβλημάτων

Από τα προβλήματα που επισημαίνουν οι υπόχρεοι φορείς στην **κατηγορία «άλλο»**, προκύπτουν **πέντε (5) βασικοί παράγοντες** που καθιστούν την διαγωνιστική διαδικασία προβληματική και μάλιστα σε βαθμό που αφορά τόσο στο σύνολο των οικείων σταδίων, όσο και στην πλειονότητα των επιμέρους διαδικασιών. Οι παράγοντες αυτοί συγκεντρώνονται στον επόμενο πίνακα:

καθυστερήσεις	νομική αβεβαιότητα	οικονομοτεχνική δυσχέρεια/διάρθρωση αγορών	έκτακτος χαρακτήρας σχεδιαστικού σταδίου	τεχνικές απαιτήσεις
33,3%	22,2%	20,0%	13,3%	11,1%

Βασικοί παράγοντες καθυστέρησης διαγωνιστικών διαδικασιών, κατά σειρά αναφοράς, βάσει των απαντήσεων των υπόχρεων φορέων

Αναλυτικά στοιχεία ως προς την αποτύπωση και ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής της ΚΥΑ 70362/2021, περιλαμβάνονται στην Έκθεση Πεπραγμένων που συνοδεύει την παρούσα σύνοψη [Μέρος II/Ενότητα 1.3.2.].

1.4. Ενέργειες - Συνεργασίες στο πλαίσιο παρακολούθησης του συστήματος των Δημοσίων Συμβάσεων

1.4.1. Συμμετοχή - συνδρομή της ΕΑΔΗΣΥ σε δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Αρχή συμμετέχει, μέσω εκπροσώπων, σε συνεδριάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ειδικότερα:

- Στην Ομάδα Εργασίας Εμπειρογνομώνων για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Expert Group on Public Procurement - EXPP, DG GROW), ως προς την ορθή εφαρμογή των διατάξεων των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις (2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) καθώς και Κανονισμών που ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, και συμμετείχε, κατά το έτος αναφοράς, σε επιμέρους ομάδες εργασίας που συστήνονται εντός αυτής για επεξεργασία ειδικότερων θεμάτων, όπως ενδεικτικά:

- ✓ το πλαίσιο της αποτίμησης της εφαρμογής των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις (2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) σε πέντε (5) βασικά επίπεδα (αποτελεσματικότητα – effectiveness, αποδοτικότητα – efficiency, συνάφεια – relevance, συνοχή – coherence και προστιθέμενη αξία – added value),

- ✓ μελλοντικές κατευθύνσεις του συστήματος δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ, σημασία συλλογής και ποιότητας δεδομένων για τη σε βάθος ανάλυση, μεθοδολογία και διαδικασία για την ανάλυση των βαθύτερων αιτιών της έλλειψης ανταγωνισμού και αξιολόγηση της νομοθεσίας,
 - ✓ την τομεακή νομοθεσία της Ένωσης (sectoral files),
 - ✓ την εφαρμογή του άρθρου 57 της οδηγίας 24 για τους λόγους αποκλεισμού και τα προβλήματα εφαρμογής τους στα Κράτη - Μέλη,
- Στην Ομάδα Εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (Multi-stakeholders Expert Group on e-Procurement - EXEP), καθώς και σε επιμέρους ομάδες εργασίας που συστήνονται εντός αυτής για επεξεργασία ειδικότερων θεμάτων, όπως τον Χώρο Δεδομένων για τις Δημόσιες Συμβάσεις της Ένωσης (Public Procurement Data Space - PPDS), ο οποίος αποτελεί εποπτικό εργαλείο, με τη δυνατότητα αποτύπωσης, σε στατιστικά στοιχεία, των διαθέσιμων δεδομένων για τις δημόσιες συμβάσεις των Κρατών - Μελών,
 - Στην Ομάδα Εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “Network of First Instance Review Bodies in public procurement”. Κατά τη διάρκεια του 2024, πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις του Δικτύου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αποτελείται από Εμπειρογνώμονες Πρωτοβάθμιων Οργάνων Αναθεώρησης στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων (“Network of first instance public procurement review bodies”).

Επισημαίνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την υλοποίηση του ιδιαίτερα σύνθετου έργου της αποτίμησης της εφαρμογής των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις (2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), ανακοίνωσε την ανάθεση σε εξωτερικούς αναδόχους, προς υποβοήθησή της, πέντε (5) μελετών. Ειδικότερα, κατά το έτος 2024 εκκίνησε η υλοποίηση μελέτης για την αξιολόγηση της συνάφειας των διατάξεων των υφιστάμενων Οδηγιών με το σύγχρονο κοινωνικοοικονομικό και πολιτικό πλαίσιο, καθώς και για την προστιθέμενη αξία τους στην ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων, στην προαγωγή των αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και ανάπτυξης υγιούς ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό η Αρχή ανταποκρίθηκε με επιτυχία σε πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της Ομάδας Εμπειρογνομόνων (EXPP) και συνέδραμε στη διαδικασία αξιολόγησης της επίτευξης των στόχων των Οδηγιών.

Αναλυτικά σχετικά στοιχεία στην **Ενότητα 1.4.1. Μέρους II** του Τεύχους Πεπραγμένων της Αρχής, το οποίο συνοδεύει την παρούσα Σύνοψη.

1.4.2. Συμβολή στην εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου όρου των Δημοσίων Συμβάσεων νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ (2021-2027)

Εντός του 2024 και με τη συνεργασία των συναρμόδιων φορέων (ΕΥΣΣΑ, ΓΓΣ, ΓΔΔΣ, κ.α.) η Αρχή συνέβαλε στην ολοκλήρωση των απαιτούμενων ενεργειών για την εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου Όρου των Δημοσίων Συμβάσεων, ενός εκ των τεσσάρων οριζόντιων αναγκαίων όρων (enabling conditions) της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

Πιο συγκεκριμένα, εντός του 2024, η Αρχή δημοσίευσε την τριετή έκθεση παρακολούθησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων για την περίοδο 2021-2023, η οποία αποτελεί απαίτηση για την ικανοποίηση του επιμέρους κριτηρίου 4 του Οριζόντιου Αναγκαίου Όρου των Δημοσίων Συμβάσεων.

Σημειώνεται ότι ο Οριζόντιος Αναγκαίος Όρος των Δημοσίων Συμβάσεων «Effective monitoring mechanisms of the public procurement market» συσχετίζεται άμεσα με τις διατάξεις περί παρακολούθησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων, όπως έχουν υιοθετηθεί στις οδηγίες 24/2014/ΕΕ και 25/2014/ΕΕ.

1.4.3. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με τον ΟΟΣΑ και την Προεδρία της Κυβέρνησης

Το Νοέμβριο του 2024, κατόπιν πρόσκλησης του ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) και της Προεδρίας της Κυβέρνησης, η ΕΑΔΗΣΥ συμμετείχε με εκπροσώπους της σε συνέντευξη για το ρόλο των Ανεξάρτητων Αρχών στην Ελλάδα, όπου παρασχέθηκαν στοιχεία σχετικά με τη λειτουργία και το ρόλο της ΕΑΔΗΣΥ.

1.4.4. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με το Υπουργείο Εξωτερικών (Γραφείο Εθνικού Εισηγητή για την καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων)

Η Αρχή συμμετείχε, κατά το έτος αναφοράς, στην Ομάδα Εργασίας που συστάθηκε εκ μέρους του Υπουργείου Εξωτερικών (Γραφείο Εθνικού Εισηγητή για την καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων) για την επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων και την Προστασία και Αρωγή των Θυμάτων 2025-2030, σε συνεργασία με στελέχη της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

1.4.5. Επεξεργασία στατιστικών στοιχείων για την GPPDB της World Bank

Η ΕΑΔΗΣΥ από το 2020 τηρεί το προφίλ της Ελλάδας για τις δημόσιες συμβάσεις στην Παγκόσμια Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Global Public Procurement Database/GPPD) που υλοποίησε και υποστηρίζει η Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank). Η GPPD καταγράφει και οπτικοποιεί δεδομένα σχετικά με τις προμήθειες των χωρών που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία και τα συστήματα ηλεκτρονικών προμηθειών σε παγκόσμιο επίπεδο, παρέχοντας μια δημόσια διαθέσιμη ηλεκτρονική βάση δεδομένων με παγκόσμιες πληροφορίες για τις δημόσιες συμβάσεις. Στην πρωτοβουλία αυτή συμμετέχουν 218 χώρες.

Η Αρχή έχει αναλάβει τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσίευση των ανωτέρω ζητούμενων στοιχείων σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις που εκτελούνται στην Ελλάδα και ετησίως δημοσιεύει τα σχετικά στοιχεία. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, το 2024 ζητήθηκε από την World Bank η ενημέρωση των στοιχείων για το 2022 η οποία ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (https://www.globalpublicprocurementdata.org/gppd/country_profile/GR).

1.4.6. Ετήσια Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου

Τον Μάρτιο 2024, μέσω του Σημείου Επαφής για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα, η Αρχή απέστειλε στοιχεία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα οποία αφορούν τις αιτίες πλημμελούς εφαρμογής ή έλλειψης ασφάλειας δικαίου στην Ελλάδα, για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου της Ετήσιας Έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου έτους 2023, όπως περιπτώσεις διαφθοράς, απάτης, σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπιών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, καθώς και το επίπεδο συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

1.4.7. Συνεργασία με εθνικούς φορείς

Εντός του έτους αναφοράς, πλέον της συνεργασίας με εθνικούς φορείς, ως αναφέρεται στα σημεία 1.4.2. έως 1.4.6. ανωτέρω, στο πλαίσιο και προς τον σκοπό εκπλήρωσης του κατά περίπτωση αντικειμένου της συνεργασίας, η Αρχή συνεργάστηκε με τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης και εκπροσωπήθηκε στην Τεχνική Επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ99 “Προδιαγραφές Τεχνικών Έργων”, συμμετέχοντας στη δημόσια κρίση.

2. Δράσεις ρυθμιστικού και νομοθετικού ρόλου

2.1. Δράσεις ρυθμιστικού ρόλου

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της Αρχής για την έκδοση προτύπων και υποδειγμάτων εγγράφων σύμβασης¹², μεταξύ των οποίων και τευχών διακηρύξεων και σε συνέχεια τροποποιήσεων που επήλθαν στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων, η Αρχή εκκίνησε τη διαδικασία επικαιροποίησης των εγκριθέντων από αυτήν το 2021 υποδειγμάτων διακήρυξης υπηρεσιών, συμφωνίας- πλαίσιο για συμβάσεις προμηθειών και Δυναμικό Σύστημα Αγορών για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών από τις Περιφέρειες της χώρας. Τα εγκεκριμένα αναθεωρημένα τεύχη είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Αρχής (<https://eadhsy.gr/>).

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας για την τήρηση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων¹³, η Αρχή παρακολουθεί, σε μηνιαία βάση, τη νομοθεσία που εκδίδεται σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, τηρώντας αρχεία δεδομένων νομοθεσίας, στα οποία περιλαμβάνεται ολοκληρωμένη καταγραφή των διατάξεων νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και λοιπών κανονιστικών πράξεων της Διοίκησης (ΥΑ, ΚΥΑ) που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, καθώς και των Οδηγιών, Κανονισμών και Αποφάσεων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άπτονται ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων.

Τα ως άνω στοιχεία αναρτώνται στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων που τηρείται στον ιστότοπο <https://ppp.eadhsy.gr/>, στην ειδική Ενότητα «Παρακολούθηση Νομοθεσίας», προκειμένου να παρέχεται ευρεία δημοσιότητα και πρόσβαση προς κάθε ενδιαφερόμενο.

Αναλυτικά στοιχεία περιλαμβάνονται στην Έκθεση Πεπραγμένων που συνοδεύει την παρούσα σύνοψη [Μέρος II/Ενότητα 2.1.].

2.2. Δράσεις υποστήριξης στα έχοντα τη νομοθετική πρωτοβουλία όργανα και προτάσεις νομοθετικής επίλυσης ζητημάτων στον τομέα δημοσίων συμβάσεων

Η Αρχή διαχρονικά παρέχει τη συνδρομή της προς τα αρμόδια Υπουργεία, προς το σκοπό βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, προβαίνοντας, παράλληλα, στην διατύπωση προτάσεων νομοθετικών ρυθμίσεων προς τον ανωτέρω σκοπό. Προς το σκοπό αυτό, απεστάλησαν τρία (3) έγγραφα στα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία με καταγραφή διάφορων ζητημάτων εφαρμογής της νομοθεσίας και σχετικές προτάσεις.

3. Δράσεις γνωμοδοτικού ρόλου

Κατά το έτος 2024 η Αρχή, **ασκώντας τη** γνωμοδοτική της αρμοδιότητα¹⁴ εξέδωσε συνολικά δέκα (12) γνώμες, εκ των οποίων, μία (1) απλή, σε διατάξεις σχεδίου νόμου και έντεκα (11) σύμφωνες, σε σχέδια κανονιστικών αποφάσεων και Κανονισμών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων-.

¹² Άρθρο 347 παρ. 2 περ. ε και άρθρο 53 παρ. 5 του ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με το άρθρο 53 παρ. α. του άρθρου 9 του ν. 4605/2019

¹³ Άρθρο 347 παρ. 2 περ. ια υποπ. ιαα του ν. 4412/2016

¹⁴ Άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γα'- γγ' του ν. 4412/2016

3.1. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια νόμων

Κατά την περίοδο αναφοράς (2024) εκδόθηκε μόνο μία (1) Γνώμη (Α1/01.02.2024) σε σχέδιο νομοθετικής ρύθμισης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με θέμα «Ίδρυση γραφείων προμηθειών σε οργανικές μονάδες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής», η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της.

Σημειώνεται ότι η κείμενη νομοθεσία προβλέπει τη διατύπωση της γνώμης της Αρχής επί της νομιμότητας κάθε διάταξης νόμου που αφορά σε δημόσιες συμβάσεις πριν την κατάθεσή της στη Βουλή.

Παρά ταύτα, κατά τα τελευταία έτη, η αρμοδιότητα αυτή της Αρχής παραλείπεται¹⁵, καθώς διαπιστώνεται η συστηματική κατάθεση στη Βουλή σχεδίων νόμων και τροπολογιών που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης και, συνακόλουθα, η υιοθέτηση των σχετικών ρυθμίσεων χωρίς την προηγούμενη λήψη της θεσμοθετημένης γνώμης της Αρχής.

Όπως επανειλημμένα η Αρχή έχει τονίσει με τις παρεμβάσεις της, η μη τήρηση του ως άνω ουσιώδους τύπου¹⁶ έχει ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση της συμβολής της στην ποιότητα των σχετικών κανόνων, καθώς είναι αυτονόητο ότι η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας της Αρχής συμβάλλει σημαντικά στη βελτίωση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων.

Αναλυτική αποτύπωση επισημάνσεων ως προς τη μη υποβολή των σχεδίων νόμων που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις στην Αρχή, παρατίθεται στην **Ενότητα 3.1. Μέρους II** του Τεύχους Πεπραγμένων της Αρχής για το έτος 2024, το οποίο συνοδεύει την παρούσα Σύνοψη.

3.2. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια λοιπών κανονιστικών πράξεων

Κατά το χρονικό διάστημα από 01.01.2024 έως 31.12.2024 εκδόθηκαν συνολικά έντεκα (11) Γνώμες με τις οποίες εξετάστηκαν σχέδια κανονιστικών πράξεων και κανονισμών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων - δημοσίων επιχειρήσεων, οι οποίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα της Αρχής.

Αναλυτική αποτύπωση των διαπιστώσεων σε συνέχεια της επεξεργασίας των κειμένων των κανονιστικών πράξεων στην Αρχή, στην **Ενότητα 3.2. Μέρους II** του Τεύχους Πεπραγμένων της Αρχής για το έτος 2024, το οποίο συνοδεύει την παρούσα Σύνοψη.

4. Δράσεις συμβουλευτικού ρόλου¹⁷

Κατά το έτος 2024, η Αρχή συνέχισε το έργο της έχοντας ως κύρια μέριμνα την ενίσχυση των αναγκαίων δεξιοτήτων, των γνώσεων και της ακεραιότητας των επαγγελματιών του τομέα των δημοσίων συμβάσεων, με την παροχή εργαλείων και μέσων όπως κατευθυντήριες γραμμές, οριζόντιες οδηγίες και ενημερωτικά έγγραφα, καθώς και υποδείγματα - πρότυπα τευχών διακηρύξεων.

¹⁵ Βλ. ιδίως εκθέσεις πεπραγμένων της Αρχής, ως αναρτώνται στην ιστοσελίδα της (<https://eadhsy.gr/eadisy/ektheseis/>).

¹⁶ Σχετικές, ενδεικτικά, οι με αριθμ. πρωτ. Γρ. Πρ. 3/24 1 2022, 04/31.01.2022, 24/02.03.2022, 94/04.07.2022, 3431/23.06.2022, 3869/14.07.2022, 4186/01-08-2022 και 5751/9-11-2022 Επιστολές της Αρχής.

¹⁷ Άρθρο 340 παρ. 3 καθώς και άρθρο 347 παρ. 2 περ. ιβ' του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022

4.1. Έκδοση ερμηνευτικών - διευκρινιστικών και ενημερωτικών εγγράφων

Η Αρχή, στο πλαίσιο της υποστήριξης των αναθετουσών αρχών, των αναθετόντων φορέων και των οικονομικών φορέων, μέσω γενικών οδηγιών και κατευθύνσεων, κατά το έτος 2024, τόσο αυτοβούλως, όσο και με αφορμή υποβληθέντα από τους ως άνω φορείς, εξέδωσε σειρά ενημερωτικών - διευκρινιστικών εγγράφων, τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στην Έκθεση Πεπραγμένων που συνοδεύει την παρούσα σύνοψη [Μέρος II/Ενότητα 4.1.].

Σκοπός των εγγράφων αυτών ήταν η ενημέρωση των φορέων ως προς ζητήματα τα οποία εγείρονται κατά τη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και τα οποία χρήζουν ερμηνείας, με στόχο την ορθή εφαρμογή επιμέρους διατάξεων του ν. 4412/2016 ή άλλων νομοθετημάτων, εθνικής ή ενωσιακής προέλευσης.

4.2. Οριζόντια έγγραφα

Η Αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, εξέδωσε το υπ' αριθμ. 5868/07-06-2024 (ΑΔΑ: ΠΝΑ10ΞΤΒ-ΗΩ0) οριζόντιο/διευκρινιστικό έγγραφο με θέμα: «Αποκλεισμός νομικών προσώπων και οντοτήτων από τις δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης»¹⁸, σε συνέχεια των συστάσεων του 4^{ου} Κύκλου Αξιολόγησης της Ελλάδας από τον ΟΟΣΑ σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές και αφορά οδηγίες προς τις αναθέτουσες αρχές σχετικά με την εφαρμογή σε βάρος οικονομικών φορέων, ιδίως νομικών προσώπων, του υποχρεωτικού λόγου αποκλεισμού της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, που εδράζεται σε αμετάκλητη καταδίκη σε σοβαρούς τομείς εγκληματικότητας ποινικού ενδιαφέροντος της Ένωσης και των διεθνών ή και υπερκρατικών οργανισμών, όπως η ενεργητική δωροδοκία.

4.3. Διαχείριση ερωτημάτων

Η Αρχή κλήθηκε να διαχειριστεί κατά το έτος 2024, μεγάλο αριθμό ερωτημάτων [εκατόν τριάντα έξι (136)], από το σύνολο των οποίων τα έντεκα (11) ετέθησαν στο ΑΡΧΕΙΟ λόγω ασάφειας/αναρμοδιότητας.

Από άποψη περιεχομένου τα ερωτήματα κατηγοριοποιούνται ως εξής:

A. Ως προς το αντικείμενο - είδος της σύμβασης:

- ✓ ποσοστό 43 % αφορά σε προμήθειες
- ✓ ποσοστό 20 % σε έργα
- ✓ ποσοστό 23 % σε υπηρεσίες
- ✓ ποσοστό 4 % σε μελέτες και συναφείς τεχνικές και λοιπές επιστημονικές υπηρεσίες
- ✓ ποσοστό 10 % σε διάφορα ζητήματα

B. Ως προς τη θεματική ενότητα του ερωτήματος:

- ✓ ποσοστό 5 % σε ζητήματα τροποποίησης σύμβασης
- ✓ ποσοστό 22 % σε ζητήματα προετοιμασίας και σχεδιασμού
- ✓ ποσοστό 16% σε ζητήματα αξιολόγησης προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής
- ✓ ποσοστό 11,5% σε ζητήματα σύνθεσης, συγκρότησης και λειτουργίας συλλογικών οργάνων
- ✓ ποσοστό 11,5 % σε ζητήματα των κανόνων δημοσιότητας των σχετικών προκηρύξεων και καταχώρισης στο ΚΗΜΔΗΣ
- ✓ ποσοστό 4% σε ζητήματα κατακύρωσης σύμβασης

¹⁸ Έγγραφο αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Αρχής <https://eadhsy.gr/anathetouses-arches/genikes-odigies-eadisyl/>

- ✓ ποσοστό 3,5% σε ζητήματα υποβολής και ισχύος εγγυητικών επιστολών και χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ
- ✓ ποσοστό 18 % σε ζητήματα εκτέλεσης σύμβασης
- ✓ ποσοστό 8,5 % αφορά έτερα ζητήματα

Ως προς το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο (Βιβλίο Ι, Βιβλίο ΙΙ ή Βιβλίο ΙV του ν. 4412/2016), το μεγαλύτερο ποσοστό εξ' αυτών (88,5%) αφορούσε σε ερωτήματα αναφορικά με το Βιβλίο Ι.

4.4. Δράσεις επαγγελματοποίησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

Η Αρχή συμμετείχε με το ειδικό επιστημονικό προσωπικό της σε δράσεις επαγγελματοποίησης και αναβάθμισης των γνώσεων και των δεξιοτήτων των στελεχών των αναθετουσών αρχών, που περιλάμβαναν, ενδεικτικά, τη σύνταξη μελέτης και σχεδίου δράσης σχετικά με την επαγγελματοποίηση, τη σύνταξη φακέλων σχεδιασμού επιμορφωτικών προγραμμάτων, τη συγγραφή εκπαιδευτικού υλικού, τη συμμετοχή σε πιστοποιημένα προγράμματα επιμόρφωσης της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) και του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., καθώς και στο πρόγραμμα της πιστοποίησης της επάρκειας των στελεχών των αναθετουσών αρχών¹⁹, στο πλαίσιο των προβλεπομένων στο άρθρο 344 ν. 4412/2016, ως ίσχυε κατά το έτος αναφοράς 2024.

5. Δράσεις εποπτικού και ελεγκτικού ρόλου

Στους επιχειρησιακούς στόχους της Αρχής συγκαταλέγονται η εποπτεία, η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και ο έλεγχος των δράσεων των φορέων της Διοίκησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων, σύμφωνα με όσα ορίζει ο νόμος. Με τον Οργανισμό και Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής, ο οποίος θεσπίστηκε ως σύνολο με το άρθρο 53 του ν. 4605/2019 (Α' 52) και παραμένει σε ισχύ έως την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος της παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4912/2022 (Α' 59), ενισχύθηκε ο ελεγκτικός και εποπτικός ρόλος της Αρχής και η αποτελεσματικότητά αυτού.

5.1. Έλεγχος αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης

Το έτος 2024, η Αρχή εξέδωσε συνολικά εκατόν σαράντα τέσσερις (144)²⁰ γνώμες, οι οποίες αφορούσαν στην προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ως ισχύουν, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας.

Οι γνώμες που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, πλην όσων εμπεριέχουν στοιχεία εμπιστευτικού χαρακτήρα²¹, βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα της Αρχής, μετά από απαλοιφή τυχόν δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ανωνυμοποιημένες), εφόσον απαιτείται.

Τα αιτήματα φορέων του δημοσίου τομέα που υποβλήθηκαν στην Αρχή, εντός του 2024, ανήλθαν συνολικά σε εκατόν εβδομήντα (170), ενώ μέρος των υποβληθέντων αιτημάτων ανακλήθηκε

Το 2024 η Αρχή δεν άσκησε τη γνωμοδοτική της αρμοδιότητα σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016 σε περιπτώσεις όπου οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς εφάρμοσαν

¹⁹ Άρθρο 17 του ν. 5111/2024

²⁰ Οι γνώμες με αριθμούς Δ15/2024 και Δ125/2024 είναι κενές περιεχομένου.

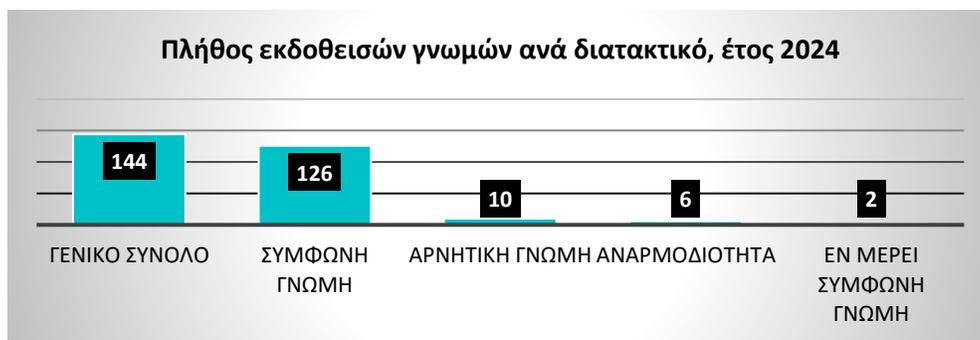
²¹ Σχετικώς αναφέρονται οι γνώμες με αριθμούς Δ25/2024 και Δ81/2024, οι οποίες δεν έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Αρχής, λόγω εμπιστευτικού χαρακτήρα των σχετικών πληροφοριών.

ρυθμίσεις με τις οποίες ο εθνικός νομοθέτης υιοθέτησε εξαιρετικές διατάξεις, είτε με την παράταση/ τροποποίηση συμβάσεων οι οποίες δεν περιλάμβαναν αντίστοιχους όρους, είτε με την ανάθεση τμημάτων της σύμβασης σε προσωρινούς αναδόχους, έως την ολοκλήρωση του εκκρεμούς διαγωνισμού.

Στις περιπτώσεις αυτές, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς παρέλειψαν να υποβάλουν σχετικό αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης προς την Αρχή, για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων άνω των ορίων, μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης.

Η Αρχή εξέδωσε εκατόν σαράντα τέσσερις **(144) γνώμες** και απάντησε σε δεκατρία (13) ερωτήματα που υποβλήθηκαν εγγράφως, σε είκοσι μία (21) περιπτώσεις το αίτημα ανακλήθηκε με πρωτοβουλία του φορέα, σε δύο (2) περιπτώσεις η Αρχή ζήτησε συμπληρωματικά στοιχεία, στις δε υπόλοιπες περιπτώσεις αιτημάτων (που υποβλήθηκαν εντός του έτους 2024) οι γνώμες εκδόθηκαν εντός του 2025 .

Από το σύνολο των εκατόν σαράντα τεσσάρων (144) εκδοθεισών γνωμών, η Αρχή παρείχε σύμφωνη γνώμη σε εκατόν είκοσι έξι (126) περιπτώσεις, σε δύο (2) περιπτώσεις παρείχε εν μέρει σύμφωνη γνώμη, σε δέκα (10) αρνητική γνώμη, ενώ σε έξι (6) περιπτώσεις έκρινε ότι δεν είχε αρμοδιότητα.

Κατανομή πλήθους εκδοθεισών γνωμών ανά διατακτικό, έτος 2024

▪ **Κατανομή εκδοθεισών γνωμών ανά αξία συμβάσεων**

Η συνολική αξία των συμβάσεων για τις οποίες εκδόθηκαν γνώμες από την Αρχή κατά το έτος 2024 ανέρχεται στο ποσό των 182.515.449,56 €.

Εξ' αυτών, ποσοστό 38,2% αφορούσαν σε αιτήματα για την ανάθεση συμβάσεων προμηθειών συνολικής αξίας 61.591.358,96 €, ποσοστό 52,1% αφορούσαν σε αιτήματα για συμβάσεις γενικών υπηρεσιών συνολικής αξίας 81.918.047,49 € και ποσοστό 1,4% αφορούσαν σε αιτήματα για υπηρεσίες μελετοκατασκευής συνολικής αξίας 18.461.000,00 €.

▪ **Κατανομή εκδοθεισών γνωμών ανά αντικείμενο σύμβασης**

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΓΝΩΜΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ	2	1,4%	679.170,94 €
ΕΡΓΟ	3	2,1%	27.412.612,90 €
ΕΣΤΙΑΣΗ-ΣΙΤΙΣΗ	2	1,4%	3.833.413,38 €
ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ	45	31,3%	15.623.034,86 €
ΚΑΥΣΙΜΑ	15	10,4%	9.189.429,73 €
ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	26	18,1%	15.351.834,45 €
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	23	16,0%	64.191.490,26 €
ΜΕΛΕΤΗ	5	3,5%	4.926.249,40 €

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ	1	0,7%	2.102.600,00 €
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	3	2,1%	674.473,00 €
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	1	0,7%	145.000,00 €
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	3	2,1%	536.804,85 €
ΤΡΟΦΙΜΑ	10	6,9%	2.831.880,75 €
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	1	0,7%	298.952,00 €
ΦΑΡΜΑΚΑ	1	0,7%	33.862.500,00 €
ΦΥΛΑΞΗ	3	2,1%	856.003,04 €
ΣΥΝΟΛΟ	144	100%	182.515.449,56 €

Πλήθος, ποσοστό και συνολική αξία συμβάσεων των εκδοθεισών γνωμών, ανά αντικείμενο σύμβασης, έτος 2024

▪ **Κατανομή εκδοθεισών γνωμών ανά εφαρμοστέα νομική βάση του υποβληθέντος αιτήματος**

Η κατανομή των γνωμών που εκδόθηκαν το έτος 2024 με βάση την εφαρμοστέα νομική βάση για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης είχε ως εξής:

✓ **Προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση**

Ποσοστό 97,22% των εκδοθεισών γνωμών (140 εκ συνόλου 144) αφορούσε σε προσφυγή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, με βάση το άρθρο 32 ή το άρθρο 269 του ν. 4412/2016.

✓ **Προσφυγή στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση**

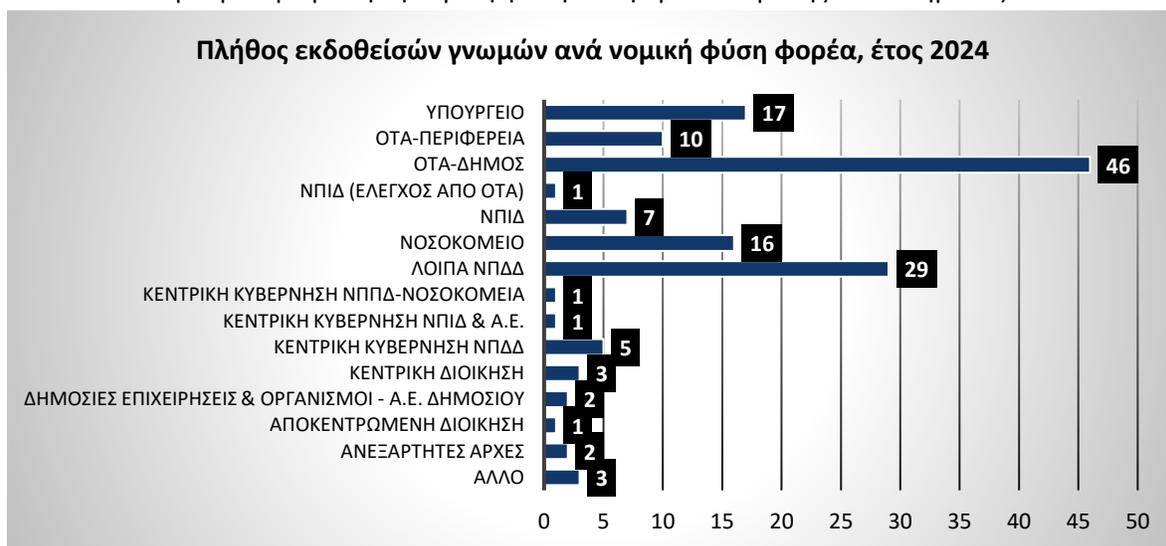
Ποσοστό 2,78% των εκδοθεισών γνωμών (4 εκ συνόλου 144) αφορούσε σε προσφυγή στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, με βάση το άρθρο 26.2.β του ν. 4412/2016 (έπειτα από ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία, λόγω υποβολής μη κανονικών ή απαράδεκτων προσφορών).

✓ **Αποχή από την έκδοση σύμφωνης γνώμης λόγω αναρμοδιότητας**

Η Αρχή, σε ποσοστό 4,17% επί του συνόλου των εκδοθεισών γνωμών (6 εκ συνόλου 144), εξέδωσε γνώμες με τις οποίες έκρινε ότι όφειλε να απέχει από την έκδοση σύμφωνης γνώμης, λόγω αναρμοδιότητας.

▪ **Κατανομή εκδοθεισών γνωμών ανά νομική φύση φορέα υποβολής αιτήματος**

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικότερα στοιχεία για την κατανομή των εκδοθεισών γνωμών με βάση τη νομική φύση του φορέα υποβολής του αιτήματος.

Κατανομή πλήθους εκδοθεισών γνωμών ανά νομική φύση φορέα, έτος 2024

▪ Κατανομή εκδοθεισών γνωμών ανά είδος σύμβασης, διατακτικό και συνολικής αξίας συμβάσεων

Είδος σύμβασης και διατακτικό	Συνολική αξία συμβάσεων
ΕΡΓΟ	8.951.612,90 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	8.951.612,90 €
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ	61.591.358,96 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	59.639.595,28 €
ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΓΝΩΜΗ	891.676,50 €
ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	543.958,15 €
ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	516.129,03 €
ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	81.918.047,49 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	78.830.753,73 €
ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΓΝΩΜΗ	2.195.571,18 €
ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	290.322,58 €
ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	601.400,00 €
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ-ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.803.610,84 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	3.803.610,84 €
ΜΙΚΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ (ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ-ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)	2.863.569,97 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	2.863.569,97 €
ΜΕΛΕΤΗ	4.926.249,40 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	4.326.249,40 €
ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΓΝΩΜΗ	600.000,00 €
ΜΕΛΕΤΟΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	18.461.000,00 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	7.800.000,00 €
ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	10.661.000,00 €
Γενικό Άθροισμα	182.515.449,56 €

Αξία συμβάσεων ανά είδος σύμβασης και διατακτικό εκδοθεισών γνωμών, έτος 2024

5.2. Έλεγχος καταγγελιών - Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι

Η Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, άρθρο 347, παρ. 2, όπως ισχύει, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 4605/2019 (ΦΕΚ Α' 52 01.04.2019) «Οργανισμός και Κανονισμός Λειτουργίας Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.», προέβη, κατά το έτος 2024, στη συστηματική καταγραφή και επεξεργασία των καταγγελιών που της υποβλήθηκαν, όσον αφορά στις φερόμενες παραβιάσεις του εθνικού και ενωσιακού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων που σχετίζονται με τη νομιμότητα των εν εξελίξει διαδικασιών προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων στην ελληνική επικράτεια.

5.2.1. Καταγγελίες 2024

Κατά το έτος 2024, περιήλθαν στην Αρχή **ογδόντα (80) καταγγελίες** για **εβδομήντα εννέα (79) διακριτές υποθέσεις** δημοσίων συμβάσεων. Από τις καταγγελίες που υποβλήθηκαν, τριανταπέντε (35) κρίθηκαν εκτός αξιολόγησης, είτε λόγω αναρμοδιότητας της Αρχής (21), καθώς αφορούσαν σε συμβάσεις που δεν ήταν πλέον εν εξελίξει, θέματα σκοπιμότητας, διαγωνισμούς που δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016, αναλήψεις υποχρέωσης, έρευνες αγοράς, μη τήρηση διοικητικής διαδικασίας, είτε λόγω αοριστίας/ ασάφειας των υποβληθέντων στοιχείων (8), είτε, τέλος, επειδή δεν ήταν επί της ουσίας καταγγελίες (5). **Επομένως κρίθηκε σκόπιμη η αξιολόγηση των σαράντα πέντε (45) καταγγελιών, ήτοι ποσοστού 56%** για τυχόν παραβιάσεις του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων. Επίσης, η Αρχή έγινε αποδέκτης εκατόν οκτώ (108) καταγγελιών, οι οποίες δεν αφορούσαν σε δημόσιες συμβάσεις.

Καταγγελίες ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ	Πλήθος	Ποσοστό επί συνόλου
Καταγγελίες προς αξιολόγηση	45	56,3%
Μη-καταγγελίες	5	6,3%
Πρόδηλη αναρμοδιότητα	21	26,3%
Ασαφείς / αόριστες καταγγελίες	8	10%
Άλλο	1	1,1%
ΣΥΝΟΛΟ	80	100%

Κατανομή καταγγελιών ανάλογα με την κατηγορία του καταγγελλόμενου, έτος 2024

Αναφορικά με τη νομική φύση του καταγγελλόμενου φορέα (Αναθέτουσας Αρχής/ Αναθέτοντα Φορέα), προκύπτει από τα υποβληθέντα στοιχεία ότι **οι Δήμοι (ΟΤΑ Α' βαθμού) με ποσοστό 53% αποτελούν τον συχνότερα καταγγελλόμενο φορέα** και ακολουθούν τα ΝΠΔΔ (συμπεριλαμβανομένων των Νοσοκομείων) με ποσοστό 18%, τα Υπουργεία με ποσοστό 9% και οι Περιφέρειες (ΟΤΑ Β' βαθμού), τα ΝΠΙΔ (συμπεριλαμβανομένων αυτών των ΟΤΑ) και οι ΑΕ του Δημοσίου με ίσο ποσοστό 7%, όπως αποτυπώνεται στον επόμενο πίνακα.

Νομική φύση καταγγελλόμενης Αρχής/ Φορέα	Πλήθος	Ποσοστό επί συνόλου
Δήμοι	24	53,2%
Υπουργεία	4	8,9%
ΝΠΔΔ	4	8,9%
ΝΠΔΔ/ Νοσοκομεία	4	8,9%
Περιφέρειες	3	6,7%
ΝΠΙΔ	3	6,7%
ΝΠΙΔ/ ΔΕΥΑ	0	0%
Άλλο (ΑΕ)	3	6,7%
ΣΥΝΟΛΟ	45	100%

Κατανομή καταγγελιών ανάλογα με τη νομική φύση του καταγγελλόμενου, έτος 2024

Σχετικά με το πλήθος των φερόμενων καταγγελιών και σε σχέση με το είδος της δημόσιας σύμβασης, προκύπτει ότι οι περισσότερες καταγγελίες που δέχθηκε η Αρχή κατά το έτος 2024 αφορούσαν σε δημόσιες συμβάσεις **προμηθειών** και υπηρεσιών σε ποσοστό 40% και 31%, αντίστοιχα, σε δημόσιες συμβάσεις έργων σε ποσοστό 27%, και σε δημόσιες συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών σε ποσοστό 2%.

Είδος σύμβασης	Πλήθος	Ποσοστό επί συνόλου
Έργο	12	26,7%
Γενικές Υπηρεσίες	14	31,1%
Προμήθειες	18	40,0%
Συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών	1	2,2%
ΣΥΝΟΛΟ	45	100%

Κατανομή καταγγελιών ανάλογα με το είδος της δημόσιας σύμβασης, έτος 2024

Από την ενδελεχή διερεύνηση των σαράντα πέντε (45) καταγγελιών προέκυψε ότι δεν επαληθεύτηκαν τα καταγγελλόμενα στις δεκαεννέα (19) καταγγελλόμενες υποθέσεις. Από τις υπολειπόμενες **είκοσι έξι (26) καταγγελίες, στις οποίες επιβεβαιώθηκαν παραβιάσεις της εθνικής ή και της ενωσιακής νομοθεσίας**, η μία

(1) ανακλήθηκε λόγω συμμόρφωσης της αναθέτουσας αρχής, οπότε η παραβίαση εξέλιπε, ενώ σε τρεις (3) υποθέσεις κατά τις οποίες εντοπίστηκαν παρατυπίες, οι διαγωνισμοί τελικά ματαιώθηκαν.

Από τα στοιχεία του σχετικού πίνακα [βλ. Τεύχος της Έκθεσης Πεπραγμένων της Αρχής που συνοδεύει την παρούσα Σύνοψη, **Ενότητα 5.2.**] καταδεικνύεται ότι **στο 56% των υποθέσεων που εντοπίστηκαν παραβιάσεις, αυτές αφορούν σε διατάξεις της εθνικής/ ενωσιακής νομοθεσίας, ενώ στο 48% των υποθέσεων οι παρατυπίες αφορούν σε παραβιάσεις διατάξεων του Εθνικού δικαίου.**

Σημειώνεται ότι από τις 25 υποθέσεις που εντοπίστηκαν παραβιάσεις οι **15 αφορούν σε συμβάσεις άνω των ορίων**. Επίσης, η **πιο συχνά παραβιαζόμενη αρχή είναι αυτή της αρχής ανταγωνισμού, η οποία εντοπίστηκε στο 72% των καταγγελιών**. Ακολουθεί η παραβίαση της αρχής της μη διάκρισης, που εντοπίστηκε στο 44% των υποθέσεων, ενώ η αρχή της διαφάνειας παραβιάστηκε στο 32% των υποθέσεων, η αρχή της ίσης μεταχείρισης στο 28% των υποθέσεων και η αρχή της αναλογικότητας στο 8% των υποθέσεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία έτους 2024, ανά κατηγορία φορέων, **οι ΟΤΑ Α' βαθμού - Δήμοι, με 43 παρατυπίες συγκεντρώνουν το 60% του πλήθους των παραβιάσεων** και ακολουθούν τα Υπουργεία με 10 παρατυπίες και ποσοστό 14%, τα ΝΠΔΔ και οι Α.Ε. του Δημοσίου με 7 παρατυπίες και ποσοστό 10% και τέλος οι ΟΤΑ Β' βαθμού - Περιφέρειες με 5 παρατυπίες και ποσοστό 7% του πλήθους των παραβιάσεων.

Αναλυτική αποτύπωση των δεδομένων σχετικά με τις υποβληθείσες καταγγελίες ενώπιον της Αρχής, της διαχείρισης αυτών, των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν από την Αρχή, καθώς και των συμπερασμάτων που εξάγονται σχετικά, στο Τεύχος της Έκθεσης Πεπραγμένων της Αρχής που συνοδεύει την παρούσα Σύνοψη [**Ενότητα 5.2.**].

5.2.2. Διαχείριση καταγγελιών - διενέργεια ελέγχων 2024

Η Αρχή, στο πλαίσιο άσκησης της αρμοδιότητας του άρθρου 347 παρ. 2 περ. ζ' του ν. 4412/2016, εξέδωσε τρεις (3) εντολές για τη διενέργεια ελέγχων στον ΟΔΑΠ, την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και την Περιφέρεια Θεσσαλίας, σε συνέχεια καταγγελιών που υποβλήθηκαν στην Αρχή, με αντικείμενο τη διαπίστωση τυχόν παραβίασης του εθνικού ή/και του ενωσιακού δικαίου κατά τη διαδικασία προκήρυξης και ανάθεσης των σχετικών δημοσίων συμβάσεων.

Συγκεκριμένα, διενεργήθηκαν έλεγχοι :

(α) στον ΟΔΑΠ αναφορικά με τους όρους της διακήρυξης με αντικείμενο την “Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος & Διαδικτυακής Πλατφόρμας για την απλοποίηση και προτυποποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης, χρήσης και επανάχρησης του πολιτιστικού αποθέματος του ΥΠ.ΠΟ.Α. & διαχείρισης των αντίστοιχων τελών με τη χρήση ανοιχτών προτύπων και αναδυόμενων τεχνολογιών”. Σε συνέχεια του ελέγχου και λαμβάνοντας υπόψη τη συνταχθείσα οριστική έκθεση, η Αρχή προέβη στην έκδοση της υπ' αριθ. Ζ.1 ΕΑΔΗΣΥ/2024 Απόφασης, σύμφωνα με την οποία **αποφάσισε τη διακοπή της προόδου των διαδικασιών εκτέλεσης της ελεγχθείσας σύμβασης.**

(β) στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αναφορικά με τη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης με αντικείμενο «ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΔΕ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΤΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ» (ΑΔΑΜ 23PROC014050764). Η Οριστική έκθεση Ελέγχου και η σχετική Απόφαση της Αρχής εκδόθηκαν εντός του 2025.

(γ) στην Περιφέρεια Θεσσαλίας αναφορικά με τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Α' θμιας και Β' θμιας Εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας

Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας κατά τα σχολικά έτη 2023-2024 και 2024-2025., Η οριστική έκθεση ελέγχου και η σχετική απόφαση της Αρχής εκδόθηκαν εντός του 2025.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι πέραν των υποθέσεων, για τις οποίες συγκροτήθηκαν ελεγκτικά κλιμάκια κατά τα ανωτέρω, η Αρχή διαχειρίστηκε μεγάλο μέρος εκ των υποβληθεισών καταγγελιών και σε κάθε περίπτωση τις άνω των ορίων, είτε μέσω ανταλλαγής εγγράφων με τις καταγγελλόμενες αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς, είτε μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας μαζί τους, επιδιώκοντας τον περιορισμό των καταγγελλομένων παραβιάσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων. Περαιτέρω, η Αρχή συνεργάζεται με λοιπούς ελεγκτικούς φορείς στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους (Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Επιτροπή Ανταγωνισμού, Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου) και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

5.2.3. Αποδελτίωση - καταχώριση πορισμάτων άλλων ελεγκτικών οργάνων

Κατά το έτος 2024, η Αρχή έγινε αποδέκτης εξήντα πέντε (65) πορισμάτων της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του Υπουργείου Οικονομικών και επτά (7) πορισμάτων της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας. Σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της Αρχής, πραγματοποιήθηκε η καταχώριση και αποδελτίωση των ευρημάτων των εν λόγω πορισμάτων, με σκοπό τη χαρτογράφηση και κωδικοποίηση των διαπιστούμενων παραβιάσεων, , για λόγους άσκησης των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της Αρχής.

5.2.4. Ενημέρωση της Αρχής σχετικά με κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων - Έκπτωση Αναδόχων - Προηγούμενη εμπλοκή προσφερόντων στην προετοιμασία διαδικασίας σύναψης σύμβασης - Διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 14 του ν. 2523/1997

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 24 και 262 του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να ενημερώνουν την Αρχή, μέσω γραπτής έκθεσης, για τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων που εντοπίστηκαν, καθώς και όλα τα επακόλουθα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά το έτος 2024, υπεβλήθησαν στην Αρχή στοιχεία εντοπισμού κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων και τα μέτρα που ελήφθησαν προς άρση της κατάστασης αυτής, κατά τη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων για **πέντε (5) περιπτώσεις**.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 203 παρ. 5 του ν. 4412/2016 κατά το έτος 2024 κοινοποιήθηκαν στην Αρχή από αναθέτουσες Αρχές/Αναθέτοντες φορείς **έξι (6) αποφάσεις κήρυξης του Αναδόχου ως εκπτώτου**.

Σημειώνεται ότι κατά το έτος αναφοράς **δεν υποβλήθηκε κάποια δήλωση των άρθρων 48 και 280 του ν. 4412/2016 περί προηγούμενης εμπλοκής υποψηφίων ή προσφερόντων** στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Τέλος, περιήλθαν σε γνώση της Αρχής δύο (2) διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 154 του ν. 2960/2001 από την ΑΑΔΕ, σε συνέχεια σχετικών αποφάσεων του αρμοδίου Διοικητικού Εφετείου και αφορούν σε αποκλεισμό οικονομικών φορέων από διαγωνισμούς του Δημοσίου.

5.2.5. Άλλες δράσεις Εποπτικού Ρόλου της Αρχής

Κατά τη διάρκεια του 2024 η Αρχή ενεπλάκη ενεργά στην υλοποίηση του χρηματοδοτούμενου από το TSI έργου 23EL42 - **Enhancing transparency and integrity in the public procurement system through an integrated risk management system**. Το εν λόγω έργο εποπτευόταν από την DG REFORM και υλοποιείτο από

τον ΟΟΣΑ με τη συνδρομή της ΕΑΔ, που ήταν η δικαιούχος του έργου, της ΕΑΔΗΣΥ, της ΓΓΕ και άλλων αναθετουσών αρχών.

Η συνδρομή της Αρχής αφορά κυρίως:

α) στην εκπόνηση του Μητρώου Κινδύνων δημοσίων συμβάσεων (παραδοτέο 3.2).

β) στην ανάπτυξη του μεθοδολογικού εργαλείου αποτίμησης του κινδύνου παραβίασης της νομοθεσίας των δημοσίων συμβάσεων από τις αναθέτουσες αρχές με βάση τα καταχωρημένα στο ΚΗΜΔΗΣ στοιχεία με σκοπό εν τέλει τον ετήσιο προγραμματισμό ελέγχων επί τη βάση ανάλυσης κινδύνου και

γ) στην εκπόνηση κώδικα δεοντολογίας και οδηγού συμπεριφοράς για την ενίσχυση της ακεραιότητας μεταξύ των επαγγελματιών δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα.

Επίσης, εντός του 2024 επικαιροποιήθηκε ο **Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας των Ελεγκτών της Αρχής**, στο πλαίσιο υλοποίησης σχετικής δράσης της εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021-2025.

Τέλος, στο τελευταίο τρίμηνο του 2024 έγινε έρευνα αγοράς για την ανάπτυξη της **νέας πλατφόρμας Whistleblowing** της Αρχής.

6. Διυπουργική Επιτροπή για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη επανορθωτικών μέτρων

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 73 παρ. 8 ν. 4412/2016, για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων που λαμβάνουν οι οικονομικοί φορείς προς απόδειξη της αξιοπιστίας τους (παρ. 7 ιδίου άρθρου), εκδίδεται απόφαση της εκάστοτε αναθέτουσας αρχής, μετά από σύμφωνη γνώμη Διυπουργικής Επιτροπής, της οποίας προΐσταται η ΕΑΔΗΣΥ (άρθρο 73 παρ. 9) εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω Επιτροπή, συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη παράγραφο 9 ιδίου άρθρου, ως ίσχυε κατά το έτος αναφοράς 2024, η εν λόγω πενταμελής Διυπουργική Επιτροπή απαρτίζεται από πέντε (5) Μέλη (Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών, Υγείας και Δικαιοσύνης και ΕΑΔΗΣΥ με τους αναπληρωτές τους), εκ των οποίων ο εκπρόσωπος της Αρχής εκτελεί χρέη Προέδρου.

Η εν λόγω Επιτροπή, υπό την παρούσα (πενταμελής) σύνθεσή της, συγκροτήθηκε με την με Α.Π. 111257/18-11-2022 Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Το 2024 περιήλθαν στην Αρχή 84 νέα αιτήματα για γνωμοδότηση της Επιτροπής.

Ο αριθμός γνωμοδοτήσεων της Επιτροπής το έτος 2024 ανήλθε σε 24.

Σε 57 περιπτώσεις η Επιτροπή, μετά από συνεδρίασή της, εξέδωσε έγγραφα προς τις αναθέτουσες αρχές.

7. Ψηφιακές Δημόσιες Συμβάσεις

7.1. Συμμετοχή της Αρχής σε Δράσεις Ψηφιακού Μετασχηματισμού των Δημοσίων Συμβάσεων

Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2025-2028: έργο ΟΠΣ ΕΑΔΗΣΥ στην κατηγορία έργων «Επιταχυντές», το οποίο μεταφέρθηκε του στη νέα περίοδο της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2025-2028 στην κατηγορία δράσεων «Εμβληματικές Δράσεις Ψηφιακού Μετασχηματισμού Δημόσιας Διοίκησης» με το έργο με κωδικό 271.

Το έργο αφορά στην ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για την ΕΑΔΗΣΥ και την τεχνολογική αναβάθμιση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΒΔΔΗΣΥ) που τηρεί η Αρχή και θα συμβάλει στην προαγωγή της εθνικής στρατηγικής δημοσίων συμβάσεων, της πολιτικής και δράσης

στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και στον ψηφιακό μετασχηματισμό του τομέα, ενώ παράλληλα θα επιτρέψει την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών ηλεκτρονικών συναλλαγών προς τους συναλλασσόμενους με την Αρχή. Βασική πτυχή του έργου θα αποτελέσει η αναβάθμιση και αξιοποίηση του Business Intelligence του νέου ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.

7.2. Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων

- **Διαλειτουργικότητα Πληροφοριακών Συστημάτων της Αρχής με Πληροφοριακά Συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης:** συμμετοχή στο έργο «Ανάπτυξη Υπηρεσιών Διαδικτύου (Web Services) για την επίτευξη της Διαλειτουργικότητας μεταξύ των Πληροφοριακών Συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης» (ΟΠΣ 5136659) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η ΕΑΔΗΣΥ συμμετείχε στην υλοποίηση της 1ης εκτελεστικής σύμβασης της Συμφωνίας Πλαίσιο.
- **Συμμετοχή στην υλοποίηση Υποφακέλου Προδικαστικών Προσφυγών στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης** (νέο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ Υπηρεσιών - Προμηθειών)

7.3. Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ.) - <https://ppp.eadhsy.gr/>

Η επικαιροποίηση των στοιχείων των θεματικών ενοτήτων της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (εφεξής ΕΒΔΔΗΣΥ) αποτελεί μία συνεχή δραστηριότητα, για την οποία απαιτείται ο συντονισμός των εμπλεκόμενων υπηρεσιακών παραγόντων της Ε.Α.Δ.Η.ΣΥ. και η συνεχής συνεργασία με την Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Οι ειδικότερες διαδικασίες τήρησης των στοιχείων συνεχώς βελτιώνονται και επεκτείνονται σε νέα σύνολα δεδομένων.

- **Μητρώο Αναθετουσών Αρχών (ΜΑΑ) / Αναθετόντων Φορέων (ΑΦ) και Χωριστών Επιχειρησιακών Μονάδων (ΧΕΜ)**

Το Μητρώο Αναθετουσών Αρχών της ΕΑΔΗΣΥ (<https://ppp.eadhsy.gr/μητρώο-αναθετουσών-αρχών/>) λειτουργεί σε συνέργεια με το Μητρώο Αναθετουσών Αρχών Ηλεκτρονικού Τιμολογίου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δεδομένου ότι προϋπόθεση για την εγγραφή μιας Αναθέτουσας Αρχής στο Πληροφοριακό Σύστημα Ηλεκτρονικού Τιμολογίου είναι να έχει εγγραφεί και να έχει κωδικό μητρώου στο ΜΑΑ/ΑΦ της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ.).

Στο πλαίσιο αυτής της αδιάλειπτης συνεργασίας, το Μητρώο της ΕΑΔΗΣΥ ενημερώνεται συνεχώς σε συνεργασία με τις αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς προκειμένου να μπορούν να παραλαμβάνουν ηλεκτρονικά τιμολόγια. Με βάση τα καταχωρημένα στοιχεία έως τον Ιανουάριο του 2025 το Μητρώο περιλαμβάνει 4.071 ενεργές εγγραφές, εκ των οποίων (α) 76 κεντρικές κυβερνητικές αρχές, (β) 2.415 αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, (γ) 1.466 χωριστές επιχειρησιακές μονάδες και (δ) 114 λοιπούς φορείς ηλεκτρονικού τιμολογίου.

- **Πίνακας Παρακολούθησης Νομοθεσίας Δημοσίων Συμβάσεων**

Η Αρχή, σύμφωνα με τις θεσμοθετημένες αρμοδιότητές της, συλλέγει και δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και τηρεί τις σχετικές πληροφορίες στην αντίστοιχη ειδική ενότητα της διαδικτυακής πύλης της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ.), στον «Πίνακα Παρακολούθησης Νομοθεσίας Δημοσίων Συμβάσεων»

(<https://ppp.eadhsy.gr/νομοθεσία-δημοσίων-συμβάσεων/>), με τη δυνατότητα χρήσης εργαλείων αναζήτησης και φιλτραρίσματος των σχετικών νομοθετημάτων που περιλαμβάνει.

Ο πίνακας αυτός ενημερώνεται σε τακτική βάση και οι εγγραφές του έως και 31/12/2024 ανέρχονται σε **598**. Το 2024 προστέθηκαν στον πίνακα της νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων **39** νέα άρθρα.

7.4. Ανάπτυξη νέων εφαρμογών λογισμικού και ψηφιακών εργαλείων για την υποβοήθηση του έργου της Αρχής στον τομέα των προδικαστικών προσφυγών

✓ Προδικαστικές προσφυγές

Το 2024 η Αρχή ανέπτυξε ένα ολοκληρωμένο σύστημα για καταχώριση και επεξεργασία στοιχείων προδικαστικών προσφυγών που περιλαμβάνει (α) βάση δεδομένων, (β) εφαρμογή διαχείρισης και (γ) εφαρμογή στατιστικών αναφορών / οπτικοποιήσεων δεδομένων προδικαστικών προσφυγών.

✓ Παράβολα προδικαστικών προσφυγών

Το 2024 αναπτύχθηκε νέα εφαρμογή για την αποθήκευση και διαχείριση των παραβόλων που αφορούν στις προδικαστικές προσφυγές με στόχο την ταχύτερη ανταπόκριση της αρμόδιας υπηρεσίας της Αρχής στα σχετικά αιτήματα των οικονομικών φορέων.

✓ Αιτήσεις ακύρωσης - αναστολής των οριστικών αποφάσεων της Αρχής

Το 2024 αναπτύχθηκε νέα εφαρμογή για την καταχώριση και επεξεργασία αιτήσεων ακύρωσης - αναστολής των οριστικών αποφάσεων της Αρχής επί των προδικαστικών προσφυγών.

Η Αρχή υλοποιεί και επιπλέον δράσεις στο πλαίσιο των ψηφιακών δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες αναφέρονται αναλυτικά στην **Ενότητα 7 Μέρους II** του Τεύχους Πεπραγμένων της Αρχής που συνοδεύει την παρούσα Σύνοψη.

8. Διαπιστώσεις - προτάσεις

Στο πλαίσιο της Αρχής, για την προαγωγή της εθνικής στρατηγικής στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και την τήρηση των κανόνων και αρχών της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, εισηγείται ρυθμίσεις προς τα αρμόδια εθνικά όργανα για την προσηκούμενη εναρμόνιση της εθνικής έννομης τάξης προς το ευρωπαϊκό δίκαιο, την απλούστευση, συμπλήρωση, αναμόρφωση, κωδικοποίηση και ενοποίηση των σχετικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων του εθνικού δικαίου, καθώς και τον εξορθολογισμό των διοικητικών πρακτικών με σκοπό την ομοιόμορφη, ταχεία και προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος εφαρμογή αυτών και τη διασφάλιση της τήρησης προσηκουσών διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων.

Στο πλαίσιο της ως άνω αρμοδιότητας, και βάσει των στοιχείων και πληροφοριών που λαμβάνει στο πλαίσιο του συμβουλευτικού, συντονιστικού και εποπτικού της ρόλου, η Αρχή έχει εντοπίσει ζητήματα ερμηνείας ή/και εφαρμογής διατάξεων του ν. 4412/2016 και λοιπών νομοθετημάτων, στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Ακολούθως παρατίθενται συνοπτικά διατάξεις του ν. 4412/2016, για τις οποίες προτείνεται επανεξέταση, ώστε να επιτευχθεί η ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή τους και κατ' επέκταση η επιτάχυνση και η αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων. Η επιμέρους αναλυτικότερη τεκμηρίωση των ακόλουθων προτάσεων παρατίθεται στην **Ενότητα 8 Μέρους II** του Τεύχους Πεπραγμένων της Αρχής, το οποίο συνοδεύει την παρούσα Σύνοψη.

Άρθρο 73 παρ. 9: Διαδικασία εξέτασης επανορθωτικών μέτρων

Σε σχέση με τη διαδικασία αυτοκάθαρσης, το ισχύον νομοθετικό (αρ. 73 παρ. 7-9) και κανονιστικό πλαίσιο (Υ.Α. 102080/24-10-2022 (Β' 5623)) δεν προβλέπει αναλυτικά ζητήματα που αφορούν στην ενημέρωση των αναθετουσών αρχών και των οικονομικών φορέων ή/και τρίτων σχετικά με τις γνωμοδοτήσεις της επιτροπής, ζητήματα ασφάλειας της επικοινωνίας της Επιτροπής με την αναθέτουσα αρχή και τους οικονομικούς φορείς, αλλά και πρόσβασης στον φάκελο του διαγωνισμού (με τη χρήση ΕΣΗΔΗΣ), κανόνες σχετικά με τη συλλογή, αποθήκευση, ασφάλεια, επεξεργασία δεδομένων, ιδίως προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και άλλα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της Επιτροπής, στα οποία εμπίπτουν και μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης σύγκρουσης συμφερόντων των μελών της Επιτροπής, καθώς και ζητήματα πρόσβασης των θιγόμενων οικονομικών φορέων στο σύστημα έννομης προστασίας σε περίπτωση που εφαρμόζεται το άρθρο 5 της Υ.Α. (μη επανεξέταση μέτρων).

Τα ζητήματα αυτά έχουν εντοπιστεί από τη μέχρι τώρα λειτουργία της Επιτροπής και στην πλειονότητά τους έχουν τεθεί ήδη με τις αριθμ. Α16/2019, Α45/2020 και Γ14/2022 γνώμες της Αρχής.

Σημειώνεται ότι από το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο δεν προκύπτει ο χρόνος εξέτασης, από την αναθέτουσα αρχή, των επανορθωτικών μέτρων (στο στάδιο της ποιοτικής επιλογής για όλους τους οικονομικούς φορείς ή στο στάδιο της κατακύρωσης στο πρόσωπο του προσωρινού αναδόχου).

Άρθρο 74 : Αποκλεισμός Οικονομικού Φορέα από Δημόσιες Συμβάσεις

Δεν έχει εκκινήσει η διαδικασία για την έκδοση των Προεδρικών Διαταγμάτων για τη θέσπιση του συστήματος οριζόντιου αποκλεισμού, καθώς και των μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του αρ. 74 του ν. 4412/2016, αντιστοίχως.

Άρθρο 80 Αποδεικτικά μέσα: (α) Χρήζουν απλοποίησης τα αποδεικτικά μέσα που προσκομίζονται από οικονομικούς φορείς εγκατεστημένους εκτός Ελλάδας για την απόδειξη κριτηρίων ποιοτικής επιλογής συμβάσεων προμηθειών - υπηρεσιών, τουλάχιστον ως προς συμβάσεις χαμηλής αξίας, μέσω, ενδεικτικά, της υποβολής υπεύθυνης δήλωσης, αντί των αποδεικτικών μέσων που προβλέπονται στο άρθρο 80 του ν.4412/2016.

(β) Βάσει των διατάξεων του νόμου ως προς τον ενεργό έλεγχο εκ μέρους των αναθετουσών αρχών της ευθύνης νομικών προσώπων για τις ποινικές καταδίκες της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν.4412/2016 και ιδίως για το αδίκημα της δωροδοκίας, **επισημαίνεται ότι, μέχρι τη δημιουργία και τήρηση ποινικού μητρώου για τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα νομικά πρόσωπα, θα πρέπει να προσκομίζεται ένορκη βεβαίωση τόσο για τις συμβάσεις άνω των ορίων όσο και για τις συμβάσεις κάτω των ορίων (βλ. παρ. 2 άρθρου 80). Για τη μείωση των διοικητικών βαρών προτείνεται να εξεταστεί η δυνατότητα, για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, να προβλεφθεί η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης αντί της ένορκης βεβαίωσης, μέχρι τη δημιουργία και τήρηση ποινικού μητρώου για νομικά πρόσωπα.**

Άρθρο 105 Κατακύρωση – σύναψη σύμβασης

Στις περιπτώσεις συμβάσεων που ανατίθενται από τους ΟΤΑ, εκτιμώμενης αξίας κάτω από το όριο του προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο προληπτικός έλεγχος νομιμότητας διενεργείται από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010. Στις περιπτώσεις αυτές έχει ανακύψει ζήτημα ως προς το χρονικό σημείο οριστικοποίησης της απόφασης κατακύρωσης, καθώς δεν ορίζεται ρητά στο άρθρο 105 του ν. 4412/2016 ότι απαιτείται να έχει ολοκληρωθεί ο έλεγχος από τον

Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με αποτέλεσμα οι αναθέτουσες αρχές να ακολουθούν διαφορετική πρακτική ως προς την αναμονή ή όχι του αποτελέσματος του σχετικού ελέγχου για την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης.

Στο πλαίσιο αυτό **προτείνεται** η προσαρμογή των άρθρων 105 του ν. 4412/2016 και του 225 του ν. 3852/20210 σε σχέση με τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας των συμβάσεων από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ώστε να προβλεφθεί ρητά αν απαιτείται για την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης ο προηγούμενος έλεγχος του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης. **Αντίστοιχη ρύθμιση** για την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης **προτείνεται να περιληφθεί** και για την περίπτωση προέγκρισης από τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (ΕΣΠΑ,ΕΥΣ Ταμείου Ανάκαμψης κλπ) σύναψης της σύμβασης κάτω των ορίων για τις οποίες δεν προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις προληπτικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Προτείνεται, επίσης, να εξεταστεί ειδική ρύθμιση ως προς την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης στις περιπτώσεις των εκτελεστικών συμβάσεων συμφωνίας-πλαίσιο ή δυναμικού συστήματος αγορών, καθώς στις περιπτώσεις αυτές, σύμφωνα με το άρθρο 364 παρ. 2 περ. γ, δεν ισχύει η αναστολή σύναψης της σύμβασης, σε περίπτωση άσκησης προδικαστικής προσφυγής.

Κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες άρθρα 107 -110

Προτείνεται να εξεταστεί η απλοποίηση ρυθμίσεων για κοινωνικές υπηρεσίες και λοιπές υπηρεσίες άρθρου 107, οι οποίες ανατίθενται με απλοποιημένο καθεστώς ανάθεσης («light regime»). Οι διαδικαστικοί κανόνες που προβλέπονται είναι αρκετά περιοριστικοί σε πολλές περιπτώσεις και προκύπτουν δυσχέρειες εφαρμογής, ειδικά για συμβάσεις της ειδικής αγοράς, και συμβάσεις έργου (προσωπικές υπηρεσίες).

Τοπικός και περιφερειακός τύπος

Αναφορικά με τις δημοσιεύσεις των περιλήψεων των διακηρύξεων στον τοπικό και περιφερειακό τύπο, εξακολουθούν να υφίστανται ερμηνευτικά και εφαρμοστικά ζητήματα που ανακύπτουν από τις διαδοχικές νομοθετικές παρατάσεις της ισχύος των διατάξεων των άρθρων 377 παρ. 1 περιπτ. 82 και 379 παρ. 12 και οι προτάσεις της Αρχής:

η ρητή κατάργηση της σχετικής υποχρέωσης δημοσιότητας, λαμβανομένης υπόψη και της ψηφιοποίησης των δημοσίων συμβάσεων και της σχετικής υποχρέωσης ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ

ή εφόσον η βούληση είναι να διατηρηθούν οι σχετικές υποχρεώσεις, να προβλεφθεί διάταξη στον ν. 4412/2016, που να καθορίζει ρητά τις σχετικές υποχρεώσεις δημοσιότητας στον τοπικό και περιφερειακό τύπο.

Άρθρο 68 ν. 3863/2010 - συμβάσεις υπηρεσιών καθαρισμού και φύλαξης

Επαναλαμβάνεται η πάγια πρόταση της Αρχής για την επανεξέταση των ρυθμίσεων του **άρθρου 68 του ν. 3863/2010 ως προς τις συμβάσεις υπηρεσιών καθαρισμού και φύλαξης χρήζουν αναθεώρησης**, δεδομένου ότι, όπως ισχύουν, παρουσιάζουν ορισμένες εγγενείς αδυναμίες και ζητήματα εφαρμογής που δημιουργούν ερμηνευτικά ζητήματα, αλλά και σημαντικές καθυστερήσεις.

Προτείνεται περαιτέρω εξειδίκευση της εργατικής / κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας (άρθρο 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115)), ώστε να μην προκύπτουν ζητήματα είτε ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς είτε εσφαλμένου υπολογισμού των καταβληθσόμενων αμοιβών και ασφαλιστικών εισφορών.

Ειδικά για τις συμβάσεις έργων, μελετών και τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, εντοπίστηκαν τα ακόλουθα ζητήματα εφαρμογής.

Πιστοποιητικά ISO ως κριτήρια ποιοτικής επιλογής στις συμβάσεις έργων και μελετών

Στην παρ. 3, τόσο του άρθρου 76, όσο και του άρθρου 77, προβλέπεται η προηγούμενη γνωμοδότηση του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, για τη συμπερίληψη στα έγγραφα της σύμβασης απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, καθώς και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, πέραν των προβλεπόμενων στο π.δ. 71/2019.

Ωστόσο, ορισμένες αναθέτουσες αρχές απαιτούν πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης, πέραν των προβλεπόμενων στο π.δ. 71/2019. **Προτείνεται να προβλεφθεί η προηγούμενη γνωμοδότηση του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών και στις περιπτώσεις αυτές.**

Άρθρο 147 Προθεσμίες

Οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου για την **οριακή προθεσμία στις συμβάσεις έργων** έχουν δημιουργήσει ζητήματα ερμηνείας και εφαρμογής, τα οποία προκύπτουν και από τη γραμματική διατύπωση και χρήζουν **συνολικής επανεξέτασης και αναδιατύπωσης.**

Άρθρο 153 Αναθεωρητική περίοδος για τις βασικές τιμές ημερομισθίων, υλικών, μισθωμάτων και μηχανημάτων

Ως προς τον υπολογισμό της αναθεώρησης στα έργα, σημειώνεται ότι δεν έχουν εκδοθεί συντελεστές αναθεώρησης, για τις αναθεωρητικές περιόδους μετά το Α τρίμηνο 2022, με αποτέλεσμα να προκαλούνται δυσχέρειες κατά τη σύνταξη και υποβολή τελικών λογαριασμών εκ μέρους των αναδόχων και συνακόλουθα κατά την εκκαθάριση των εκατέρωθεν απαιτήσεων από τη σύμβαση.

Άρθρο 171 Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των έργων

Χρήζει αποσαφήνισης ο χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των δημοσίων έργων, καθώς, σύμφωνα με το άρθρο 171 παρ. 1. διαφαίνεται ότι η δυνατότητα μείωσης του χρόνου συντήρησης των 15 μηνών, αφορά αποκλειστικά σε έργα προϋπολογισμού έως 250.000 ευρώ και μόνον, με αποτέλεσμα να διαφαίνεται συνακόλουθα ότι, στα έργα προϋπολογισμού μεγαλύτερου των 250.000 ευρώ, ανεξαρτήτως της φύσης τους, πρέπει να ορίζεται χρόνος συντήρησης, κατ' ελάχιστον, 15 μηνών από την περαίωση, ακόμη και εάν συμπεριλαμβάνουν εργασίες, στις οποίες δεν νοείται μακροχρόνια συντήρησή τους, όπως, ενδεικτικά, φροντίδα πρασίνου.

Άρθρο 172 Παραλαβή έργων

Καταγράφονται/εντοπίζονται μια σειρά ζητημάτων κατά την εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου, σύμφωνα με την οποία, ο Πρόεδρος της πενταμελούς επιτροπής παραλαβής του έργου, προέρχεται υποχρεωτικά από άλλη αναθέτουσα αρχή.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

α) Δεν προσδιορίζονται τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα γίνει η επιλογή των αναθετουσών αρχών, από τις οποίες θα προέλθει ο Πρόεδρος.

β) Δεν ρυθμίζεται η περίπτωση που καμία αναθέτουσα αρχή δεν απαντήσει ή απαντήσουν όλες αρνητικά επί του σχετικού αιτήματος.

Αποσαφήνιση των κρατήσεων στις συμβάσεις έργων

Εξακολουθεί να μην είναι σαφές το ισχύον νομικό πλαίσιο για τις κρατήσεις με συνέπεια να μην εφαρμόζεται ομοιόμορφα από τις αναθέτουσες αρχές στους λογαριασμούς των συμβάσεων έργου.

Στα υποδείγματα διακηρύξεων της ΕΑΔΗΣΥ περιλαμβάνονται οι κρατήσεις που προβλέπονται στον ν. 4412/2016. Ωστόσο, ιδίως στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, γίνεται αναφορά στις νόμιμες κρατήσεις όπως κάθε φορά ισχύουν, ανάλογα με νομικό καθεστώς της αναθέτουσας αρχής. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί προβλήματα τόσο στο στάδιο της ανάθεσης με προδικαστικές προσφυγές ως προς τον σωστό υπολογισμό των κρατήσεων στο πλαίσιο εξέτασης ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, όσο και στην εκτέλεση των έργων κατά την πληρωμή των λογαριασμών.

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ) ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024

ΜΕΡΟΣ Ι

Επισκόπηση του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. ιδ του ν. 4412/2016 - ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - έτος 2024

1. Επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης σύμβασης

1.1 Προδικαστικές προσφυγές

Κατά το έτος 2024 η ΕΑΔΗΣΥ συνέχισε την καταχώριση των προδικαστικών προσφυγών σε πλατφόρμα καταχώρισης και επεξεργασίας στοιχείων και αξιοποίησε τις κατάλληλες εφαρμογές και λογισμικά για την οπτική αναπαράσταση και εξαγωγή στατιστικών στοιχείων. Τα στατιστικά στοιχεία και οι οπτικοποιήσεις παρουσιάζονται αναλυτικά στις επόμενες ενότητες.

1.1.1. Πλήθος προδικαστικών προσφυγών

Κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2024 μέχρι 31-12-2024 κατατέθηκαν ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ συνολικά χίλιες εννιακόσιες πενήντα (1.950) προδικαστικές προσφυγές.

Ο αντίστοιχος αριθμός προδικαστικών προσφυγών για το έτος 2018 ήταν χίλιες τετρακόσιες οκτώ (1.408), για το έτος 2019 ήταν χίλιες εξακόσιες δέκα οκτώ (1.618), για το έτος 2020 ήταν δύο χιλιάδες σαράντα μια (2.041), για το 2021 ήταν δύο χιλιάδες τριακόσιες ογδόντα τέσσερις (2.384), για το 2022 ήταν χίλιες εννιακόσιες μια (1.901), ενώ για το 2023 ήταν δύο χιλιάδες εκατό δέκα εννιά (2.119).

Συνεπώς, το έτος 2024 ήταν το τρίτο σε σειρά έτος στο οποίο κατατέθηκε ο μεγαλύτερος αριθμός προδικαστικών προσφυγών, μετά από το 2021 και το 2023, ενώ παράλληλα σημειώθηκε μείωση κατά εκατό εξήντα εννέα (169) προδικαστικές προσφυγές από την προηγούμενη χρονιά (2023), που μεταφράζεται σε ποσοστό 8,7%.

Στον παρακάτω πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφεται ανά έτος το πλήθος των προδικαστικών προσφυγών που ασκήθηκαν ενώπιον της Αρχής:

ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	1.408	1.618	2.041	2.384	1.901	2.119	1.950

Πλήθος προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν στην Αρχή ανά έτος

Πλήθος προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν στην Αρχή ανά έτος

Στο γράφημα που ακολουθεί καταγράφεται το πλήθος των προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ ανά μήνα καθ' όλη την διάρκεια του έτους 2024, με την υψηλότερη τιμή να παρουσιάζεται τον μήνα Δεκέμβριο με εκατό ενενήντα εννέα (199) προδικαστικές προσφυγές και να έπονται οι μήνες Οκτώβριος και Απρίλιος με πλήθος που ανέρχεται σε εκατό ογδόντα οχτώ (188) και εκατό ογδόντα έξι (186) προδικαστικές προσφυγές, αντίστοιχα.

Πλήθος προδικαστικών προσφυγών έτους 2024 ανά μήνα

1.1.2. Ως προς το είδος της δημόσιας σύμβασης

Σχετικά με το αντικείμενο των διαγωνιστικών διαδικασιών στο πλαίσιο των οποίων ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές κατά το έτος 2024, η πλειονότητα αυτών αφορούσε σε διακήρυξη για σύναψη συμβάσεων **προμήθειας**, σε πλήθος οκτακόσιες επτά (807) και **ποσοστό 41%**. Ακολουθούν οι προδικαστικές προσφυγές που ασκήθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων για παροχή υπηρεσιών, σε πλήθος

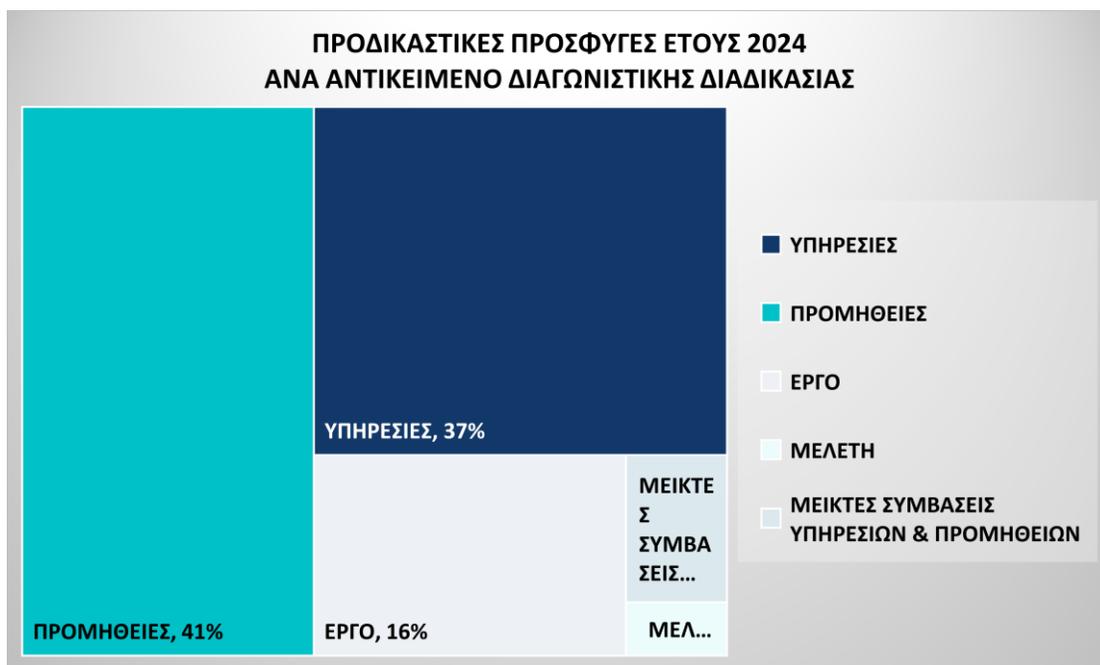
επτακόσιες είκοσι πέντε (725) και ποσοστό 37%. Αντίστοιχα, οι προδικαστικές προσφυγές που ασκήθηκαν στο πλαίσιο ανάθεσης έργου είναι τριακόσιες δέκα έξι (316) και ποσοστό επί του συνόλου 16%.

Τα μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνουν οι προδικαστικές προσφυγές που ασκήθηκαν στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων για μελέτες, με πλήθος είκοσι επτά (27) προδικαστικές προσφυγές και ποσοστό 1% και μεικτών δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, με πλήθος εβδομήντα πέντε (75) προδικαστικές προσφυγές και ποσοστό 4%.

Παρακάτω παρατίθεται συνοπτικός πίνακας και σχετικό γράφημα με ποσοτική και ποσοστιαία ανάλυση ανά αντικείμενο διαγωνιστικής διαδικασίας στο πλαίσιο της οποίας ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές ενώπιον της Αρχής κατά το έτος 2024 (υπηρεσίες, προμήθειες, έργα, μελέτες, μεικτές συμβάσεις υπηρεσιών & προμηθειών).

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΕΡΓΟ	ΜΕΛΕΤΗ	ΜΕΙΚΤΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2024	725	807	316	27	75	1.950
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	37%	41%	16%	1%	4%	-

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών ανά αντικείμενο διαγωνιστικής διαδικασίας, έτος 2024

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών ανά αντικείμενο διαγωνιστικής διαδικασίας, έτος 2024

1.1.3. Ως προς το στάδιο της διαδικασίας κατά το οποίο ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή

Σχετικά με το στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας που ασκήθηκαν οι προδικαστικές προσφυγές κατά το έτος 2024, η πλειονότητα αυτών, σε πλήθος χιλίων εξακοσίων πενήντα τεσσάρων (1.654) προδικαστικών προσφυγών, ή αλλιώς σε ποσοστό 85%, στρέφονταν κατά πρακτικών και αποφάσεων, ενώ σε πλήθος

διακοσίων ενενήντα έξι (296) προδικαστικών προσφυγών, ή αλλιώς σε ποσοστό 15%, στρέφονταν κατά των όρων της διακήρυξης (στάδιο προκήρυξης), όπως αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο σχετικό γράφημα.

ΣΤΑΔΙΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	ΚΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2024	1.654	296	1.950
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	85%	15%	-

Προδικαστικές προσφυγές ανά στάδιο προσβολής, έτος 2024

Προδικαστικές προσφυγές ανά στάδιο προσβολής, έτος 2024

1.1.4. Αναλόγως του εάν πρόκειται για συμβάσεις άνω ή κάτω των ενωσιακών ορίων βάσει των ν. 4412/2016 και 4413/2016

Το έτος 2024 κατατέθηκαν ενώπιον της Αρχής χίλιες εκατό ογδόντα τέσσερις (1.184) προδικαστικές προσφυγές που αφορούσαν σε άνω των ορίων (διεθνείς) διαγωνισμούς ή αλλιώς το 61% σε ποσοστό επί του συνόλου, ενώ οι υπόλοιπες επτακόσιες εξήντα έξι (766) ή αλλιώς το 39% των προδικαστικών προσφυγών αφορούσαν σε διαγωνισμούς κάτω των ενωσιακών ορίων κατ' άρθρα 5 και 235 ν. 4412/2016. Ακολουθεί σχετικός πίνακας και γράφημα σύμφωνα με το παραπάνω κριτήριο.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ	ΚΑΤΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2024	1.184	766	1.950
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	61%	39%	-

Προδικαστικές προσφυγές ανάλογα με το ύψος της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, έτος 2024

Προδικαστικές προσφυγές ανάλογα με το ύψος της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, έτος 2024

1.1.5. Αιτήματα Λήψης Προσωρινών Μέτρων

Σημειώνεται ότι ενώπιον της Αρχής δεν κατατίθενται αυτοτελή αιτήματα για χορήγηση προσωρινών μέτρων, αλλά αυτά περιλαμβάνονται στην προδικαστική προσφυγή που ασκείται ενώπιον της Αρχής. Σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία, κατά το έτος 2024, προκύπτει ότι ένα σημαντικό ποσοστό των υποβληθεισών προδικαστικών προσφυγών περιλάμβανε **αιτήματα αναστολής εκτέλεσης και λήψης προσωρινών μέτρων** σε πλήθος χιλίων τριακοσίων ενενήντα δύο (1.392) προδικαστικών προσφυγών, ήτοι και **ποσοστό 71,3% επί του συνόλου** των προδικαστικών προσφυγών του έτους αναφοράς, όπως αποτυπώνεται στο ακόλουθο γράφημα.

Προδικαστικές προσφυγές με συνημμένο ή μη αίτημα αναστολής εκτέλεσης και λήψης προσωρινών μέτρων

1.2. Αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών

Στις επόμενες ενότητες αποτυπώνονται τα βασικά στατιστικά στοιχεία και οι σχετικοί δείκτες που αφορούν στις εκδοθείσες Αποφάσεις της Αρχής επί των προδικαστικών προσφυγών κατά το έτος 2024, όπως προέκυψαν από την καταγραφή και επεξεργασία των δεδομένων που τηρούνται από την Αρχή για την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων και απεικονίσεων.

1.2.1. Εκδοθείσες αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών

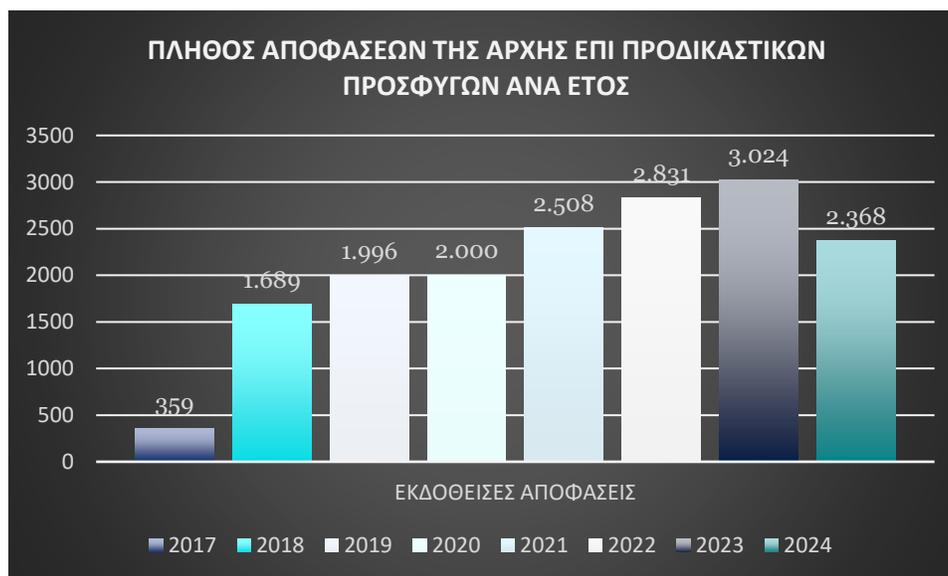
Στην διάρκεια του έτους 2024 η Αρχή εξέδωσε συνολικά δύο χιλιάδες τριακόσιες εξήντα οκτώ (2.368) αποφάσεις, εκ των οποίων χίλιες τετρακόσιες μία (1.401) οριστικές αποφάσεις και εννιακόσιες εξήντα επτά (967) αποφάσεις προσωρινών μέτρων.

Αναφορικά με τις οριστικές αποφάσεις, είκοσι μια (21) εξ' αυτών εκδόθηκαν εντός του έτους 2024 επί προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν το έτος 2024 κατόπιν πράξεων διοικητικών εφετειών ως συμμορφώσεις (με πρόθεμα Σ), ενώ οι υπόλοιπες χίλιες τριακόσιες ογδόντα (1.380) αποφάσεις εκδόθηκαν επί προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν το έτος 2024. Αναφορικά με τις αποφάσεις προσωρινών μέτρων, σημειώνεται ότι και οι εννιακόσιες εξήντα επτά (967) εκδόθηκαν επί προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν το έτος 2024, χωρίς να υπάρχει έκδοση απόφασης προσωρινών μέτρων από προηγούμενα έτη πλην του 2024.

Στον παρακάτω πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφεται ανά έτος το πλήθος των Αποφάσεων (Αποφάσεων Προσωρινών Μέτρων και Οριστικών Αποφάσεων) που εκδόθηκαν από την Αρχή:

ΕΤΟΣ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	359	1.689	1.996	2.000	2.508	2.831	3.024	2.368

Πλήθος Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή, ανά έτος

Πλήθος Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή, ανά έτος

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται το πλήθος των οριστικών αποφάσεων και των αποφάσεων προσωρινών μέτρων που εκδόθηκαν από την Αρχή το έτος 2024.

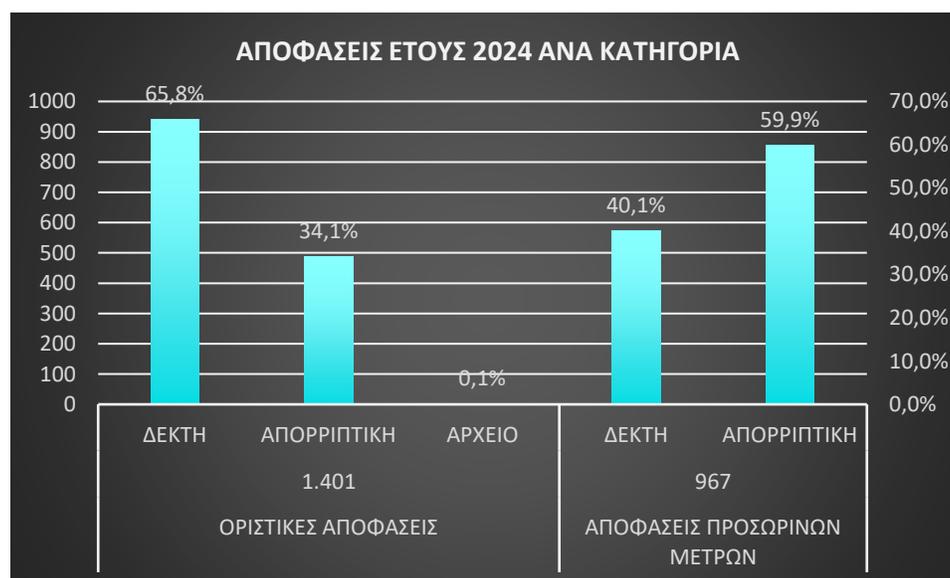
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024	ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΛΗΘΟΥΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	1.401	έτος άσκησης προσφυγής: 2024	1.380 (98,5 %)
		έκδοση απόφασης κατόπιν αναπομπής από δικαστήρια, με έτος άσκησης προσφυγής: 2024	21 (1,5 %)
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	967	έτος άσκησης προσφυγής: 2024	967 (100 %)
ΣΥΝΟΛΟ	2.368		

Ανάλυση αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2024 ανά κατηγορία

Ακολουθούν πίνακας και σχετικό γράφημα που αποτυπώνουν το αποτέλεσμα («διατακτικό») των αποφάσεων της Αρχής, με κατηγοριοποίηση αποτελέσματος για τις οριστικές αποφάσεις σε «δεκτές», «απορριπτικές», «αρχείο», ενώ για τις αποφάσεις προσωρινών μέτρων η κατηγοριοποίηση αναφέρεται σε «δεκτές» και σε «απορριπτικές».

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	1.401	ΔΕΚΤΕΣ	922 (65,8%)
		ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	478 (34,1%)
		ΑΡΧΕΙΟ	1 (0,1%)
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	967	ΔΕΚΤΕΣ	388 (40,1%)
		ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	579 (59,9%)
ΣΥΝΟΛΟ	2.368		

Αποφάσεις που εκδόθηκαν κατά το έτος 2024 με βάση το διατακτικό, ανά κατηγορία

Αποφάσεις που εκδόθηκαν κατά το έτος 2024 με βάση το διατακτικό, ανά κατηγορία

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία οι οριστικές αποφάσεις της Αρχής σε ποσοστό 65,8% ήταν δεκτές, ενώ σε ποσοστό 34,1% ήταν απορριπτικές. Αντίθετα, η πλειονότητα των αποφάσεων για προσωρινά μέτρα ήταν απορριπτική σε ποσοστό 59,9%.

1.2.2. Εκδοθέντα Πρακτικά

Κατά το έτος 2024 εκδόθηκαν από την Αρχή συνολικά διακόσια είκοσι οκτώ (228) Πρακτικά επί των ασκηθειών προδικαστικών προσφυγών του έτους 2024, οπότε και οι εν λόγω υποθέσεις τέθηκαν στο αρχείο.

Εκ του ανωτέρω συνόλου, η πλειονότητα των Πρακτικών, σε πλήθος διακοσίων είκοσι ένα (221), ή αλλιώς σε ποσοστό 97%, αφορούσε σε περιπτώσεις παραίτησης από την ασκηθείσα προδικαστική προσφυγή, ενώ τα επτά (7) εκδοθέντα Πρακτικά, ή αλλιώς σε ποσοστό 3%, αφορούσαν σε περιπτώσεις ανάκλησης της προσβαλλόμενης πράξης εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής.

1.2.3. Πλήθος Αποφάσεων (Προσωρινών Μέτρων και Οριστικών) ανά Κλιμάκιο

Ακολουθούν πίνακες που αποτυπώνουν ανά μήνα το πλήθος των αποφάσεων (αποφάσεων προσωρινών μέτρων και οριστικών αποφάσεων) που εκδόθηκαν κατά το έτος 2024 ανά Κλιμάκιο της Αρχής (1^ο έως 8^ο Κλιμάκιο).

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	7 ^ο	8 ^ο	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ 2024
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	130	52	176	190	171	133	64	51	967

Πλήθος αποφάσεων προσωρινών μέτρων ανά Κλιμάκιο (έτος 2024)

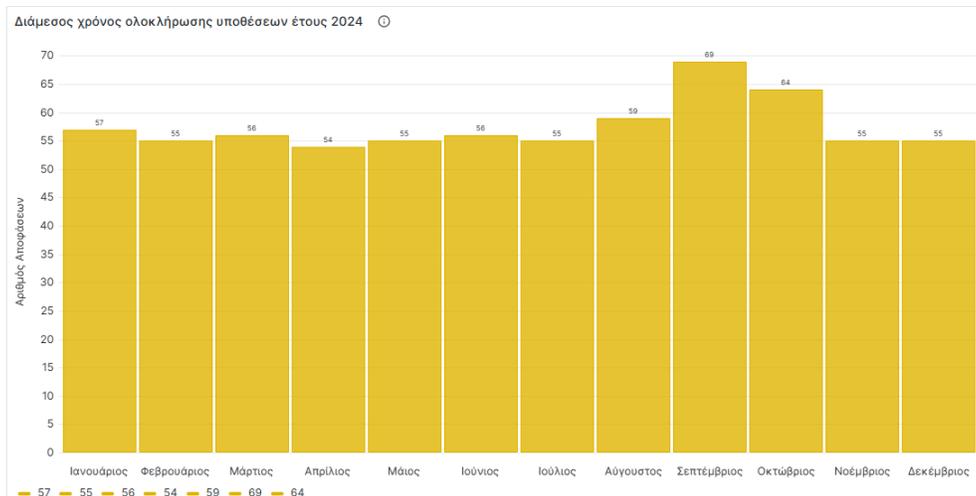
ΚΛΙΜΑΚΙΟ	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	7 ^ο	8 ^ο	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ 2024
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	194	134	241	266	212	152	140	60	1.399

Πλήθος οριστικών αποφάσεων ανά Κλιμάκιο (έτος 2024)

Σημειώνεται ότι δύο (2) οριστικές αποφάσεις έχουν εκδοθεί από το Εκτελεστικό Συμβούλιο της Αρχής (σύνολο οριστικών αποφάσεων: 1.401).

1.2.4. Χρόνος ολοκλήρωσης υποθέσεων

Σχετικά με τον χρόνο ολοκλήρωσης της εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών από τα Κλιμάκια της Αρχής, ο διάμεσος χρόνος έκδοσης οριστικής απόφασης για το έτος 2024 ήταν πενήντα έξι (56) ημέρες, δηλαδή σε χρόνο συντομότερο κατά τέσσερις (4) ημέρες σε σχέση με την εκ του νόμου συνολική αποκλειστική προθεσμία των εξήντα (60) ημερών από την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής. Ακολουθεί γράφημα στο οποίο αποτυπώνεται ο διάμεσος χρόνος έκδοσης οριστικών αποφάσεων ανά μήνα κατά το έτος 2024.

Διάμεσος χρόνος ολοκλήρωσης υποθέσεων ανά μήνα σε ημέρες για το έτος 2024

Σημειώνεται ότι τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο ο διάμεσος χρόνος ολοκλήρωσης της εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών (έκδοσης οριστικής απόφασης) ήταν μεγαλύτερος του παραπάνω ορίου των εξήντα (60) ημερών. Η αναφερομένη υπέρβαση οφείλεται στην εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 60 παρ. 2 του Ν.5043/2023 (ΦΕΚ Α΄ 91/13.4.2023) περί αναστολής εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών και έκδοσης οριστικής απόφασης κατά το μήνα Αύγουστο του 2024.

1.2.5. Επιστημονικές Συνδρομές στα κλιμάκια της Αρχής

Κατά το έτος 2024 τα Κλιμάκια της Αρχής αιτήθηκαν την **παροχή επιστημονικής συνδρομής σε ογδόντα μία (81) υποθέσεις προδικαστικών προσφυγών**. Τα στελέχη της κατηγορίας Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού της Αρχής, σε συνέχεια σχετικής ανάθεσης από το Γραφείο Προέδρου, υπέβαλαν συνολικά εβδομήντα έξι (76) εκθέσεις επιστημονικής συνδρομής, οι οποίες μνημονεύτηκαν στις αποφάσεις των Κλιμακίων επί των προδικαστικών προσφυγών.

Τα αντικείμενα που κλήθηκαν να εξετάσουν οι Ειδικοί Επιστήμονες της Αρχής (ειδικοτήτων Πολιτικών Μηχανικών, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών, Τοπογράφων Μηχανικών, Οικονομολόγων, Χημικών, Βιολόγων/Βιοχημικών, Επιστημόνων Πληροφορικής) συνέρχονταν με ζητήματα συμμόρφωσης με τους όρους των διακηρύξεων, με ζητήματα αιτιολόγησης ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, με τη βασιμότητα των τεχνικών ισχυρισμών των προσφευγόντων, με την εξέταση της πλήρωσης/παραβίασης των απαιτούμενων τεχνικών προδιαγραφών.

Απαιτήθηκε σε πλείστες όσες περιπτώσεις συνεργασία διαφορετικών ειδικοτήτων για την πλήρη και ενδελεχή τεκμηρίωση της απάντησης επί των προβαλλόμενων ισχυρισμών, απαιτώντας ένα ευρύ φάσμα επιστημονικής εξειδίκευσης.

1.2.6. Στοιχεία σχετικά με τη συμμόρφωση των αναθέτουσών αρχών στις Αποφάσεις της Αρχής

Κατά το έτος 2024 συνολικά **εξήντα μια (61) αναθέτουσες αρχές** δεν παρείχαν έγγραφο πληροφόρηση αναφορικά με τη συμμόρφωσή τους στις αποφάσεις που εκδόθηκαν από την Αρχή. Στον επόμενο πίνακα παρατίθενται αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές και τις σχετικές Αποφάσεις της Αρχής που εκδόθηκαν κατά το έτος αναφοράς.

ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΠΟ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 2024			
ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ (-ΟΙ) ΑΠΟΦΑΣΗΣ (-ΕΩΝ)	ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ (-ΟΙ) ΑΠΟΦΑΣΗΣ (-ΕΩΝ)
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ/ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ	1710/2024	ΔΙΟΙΚΗΣΗ 4 ^{ης} ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	1253/2024
ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ/ΑΣΔΥΣ	1443/2024	ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΜΕΣΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ - ΕΚΑΒ	1600/2024
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ	Σ606/2024	ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Κ.Ε.Τ.Α.)	1587/2024
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ "ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ"	1384/2024, 1385/2024	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε.	109/2024, 111/2024, 112/2024, 114/2024, 134/2024, 144/2024
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ - ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ «ΤΟ ΒΟΥΒΑΛΕΙΟ»	1577/2024	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	1011/2024, 1012/2024
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΜΙΑΣ	704/2024	ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ	221/2024
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟ ΠΑΤΗΣΙΩΝ	1007/2024	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (e-efka)	668,669,670/ 2024
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΣΥΡΟΥ - «ΒΑΡΔΑΚΕΙΟ ΚΑΙ ΠΡΩΙΟ»	1053/2024	ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΑΕ	1809/2024
ΔΕΥΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	1202/2024	ΚΕΝΤΡΟ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ	1404/2024
ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΙΝΑΣ	Σ206/2024	ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ – Γ.Ν.-Κ.Υ. ΛΕΡΟΥ	1026/2024
ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ - ΚΥΛΛΗΝΗΣ	1651/2024	ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1895/2024
ΔΗΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ	1439/2024	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΛΑΥΡΙΟΥ	832/2024
ΔΗΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	1185/2024	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΤΡΑΣ «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΟΗΘΕΙΑ»	1727/2024, 1739/2024, 1741/2024
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΟΥ	1315/2024, 1316/2024, 1317/2024	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	618/2024
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1326/2024, 1332/2024	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	901/2024
ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	947/2024	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	417/2024, 1100/2024

ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΠΟ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 2024			
ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ (-ΟΙ) ΑΠΟΦΑΣΗΣ (-ΕΩΝ)	ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ (-ΟΙ) ΑΠΟΦΑΣΗΣ (- ΕΩΝ)
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ	396/2024	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ/Π.Ε. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	1853/2024
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	1066/2024, 1069/2024	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ/Π.Ε. ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1098/2024
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	1733/2024	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1595/2024
ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1703/2024	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ/Π.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	1512/2024
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	1647/2024	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ/Π.Ε. ΛΑΣΙΘΙΟΥ	985/2024
ΔΗΜΟΣ ΚΩ	932/2024	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1269/2024, 1519/2024
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	1485/2024	ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ/ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ	630/2024
ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ	Σ489/2024	ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ ΑΕ	1631/2024
ΔΗΜΟΣ ΜΟΣΧΑΤΟΥ - ΤΑΥΡΟΥ	1708/2024	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	1190/2024, 1684/2024
ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	Σ207/2024	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	1374/2024
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	980/2024	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	976/2024
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	1105/2024, 1106/2024	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1490/2024
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ	951/2024	ΦΟΔΣΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1653/2024
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ "Δ.ΥΠ.Α."	1314/2024		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Σ1137/2024		
ΔΙΚΤΥΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (Δ.Ε.Π.ΑΝ.)	700/2024, 965/2024, 1537/2024	ΠΛΗΘΟΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	61

*Αναλυτικός πίνακας με τις αναθέτουσες αρχές
για τις οποίες εκκρεμεί η συμμόρφωση στις Αποφάσεις της Αρχής*

2. Δικαστική Προστασία

2.1. Πλήθος κατατεθειμένων ένδικων βοηθημάτων κατά αποφάσεων της Αρχής

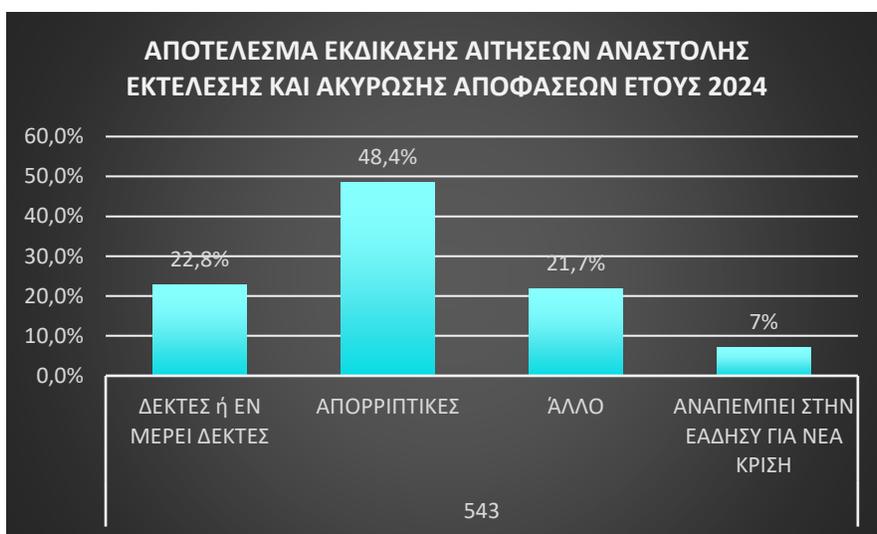
Κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2024 έως και 31-12-2024, για εξακόσιες οκτώ (608) υποθέσεις προδικαστικών προσφυγών ασκήθηκαν ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης των οριστικών αποφάσεων των Κλιμακίων της Αρχής, ήτοι σε ποσοστό 31,2% επί του συνόλου των προδικαστικών προσφυγών του έτους 2024 (1.950 υποθέσεις).

2.2. Εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις επί των ένδικων βοηθημάτων που ασκήθηκαν κατά αποφάσεων της Αρχής

Στον επόμενο πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφεται το αποτέλεσμα εκδίκασης των αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης από το αρμόδιο δικαστήριο, κατά το έτος αναφοράς 2024.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ	ΔΕΚΤΕΣ ή ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΔΕΚΤΕΣ	ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	ΆΛΛΟ ²²	ΑΝΑΠΕΜΠΕΙ ΣΤΗΝ ΕΑΔΗΣΥ ΓΙΑ ΝΕΑ ΚΡΙΣΗ
ΠΛΗΘΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	124	263	118	38
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	22,8%	48,4%	21,8%	7%

Κατηγοριοποίηση αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων με βάση το αποτέλεσμα εκδίκασης

Κατηγοριοποίηση αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων με βάση το αποτέλεσμα εκδίκασης

²² Στην κατηγορία αυτή υπάγονται περιπτώσεις όπου είτε αναβάλλεται ή αναστέλλεται ή καταργείται η δίκη είτε παραπέμπεται η υπόθεση σε άλλο αρμόδιο δικαστήριο.

ΜΕΡΟΣ II

Επισκόπηση του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. α - ιγ του ν. 4412/2016 - έτος 2024

1. Δράσεις Στρατηγικού, Συντονιστικού ρόλου της Αρχής στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

1.1. Παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025

Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025, η Αρχή έχει επιφορτιστεί με την αρμοδιότητα υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων. Το 2024 η ως άνω Εθνική Στρατηγική τροποποιήθηκε και αναμορφώθηκαν οι επιμέρους δράσεις της (σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθμ. 9331/2024 κοινή Υπουργική Απόφαση ΦΕΚ Β' 962).

Στο πλαίσιο της εν λόγω Εθνικής Στρατηγικής, εξακολούθησε η υλοποίηση των δράσεων αρμοδιότητας της Αρχής, ως αναμορφώθηκαν κατά τα ανωτέρω, στις οποίες συμμετέχει, ως πρωτεύων ή ως συναρμόδιος φορέας υλοποίησης. Ειδικότερα:

Κατά το έτος 2024, συνεχίστηκε, από πλευράς της Αρχής η υλοποίηση δράσεων που είχαν ήδη εκκινήσει σε προηγούμενα έτη, όπως είναι ενδεικτικά το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (δράση α/α/ 40), η επικαιροποίηση των υφιστάμενων υποδειγμάτων προτύπων διακηρύξεων (δράση α/α 10) και η Στρατηγική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση των ευρωπαϊκών προτεραιοτήτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και η εποπτεία εφαρμογής τους (δράση α/α 62).

Επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης α/α 63 της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις, περιόδου 2021-2025, τον Οκτώβριο 2024 η Αρχή παρουσίασε στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, πενήντα δύο (52) προτεινόμενους δείκτες εποπτείας του συστήματος δημοσίων συμβάσεων, με βάση το Παραδοτέο της μελέτης του ΟΟΣΑ "Findings on Greece's Assessment of the public procurement system" με χρήση της μεθοδολογίας "Methodology for Assessing Procurement Systems" (MAPS).²³

Περαιτέρω, στο πλαίσιο των στρατηγικών κατευθύνσεων του Πυλώνα Β «Ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα δημοσίων συμβάσεων: πλήρης μετάβαση σε ψηφιακές δημόσιες συμβάσεις (end-to-end eProcurement)» του Σχεδίου Δράσης της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις περιόδου 2021 – 2025, ο οποίος υλοποιείται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες της Αρχής ως προς :

- τη διακυβέρνηση και την παρακολούθηση του συστήματος των Δημοσίων Συμβάσεων, προκειμένου να διαμορφωθούν κατάλληλα τα μοντέλα δεδομένων των επιμέρους υποσυστημάτων (τα πεδία σε ΕΣΗΔΗΣ και ΚΗΜΔΗΣ, στατιστικοί δείκτες, KPIs, κ.ά.), καθώς και οι μηχανισμοί άντλησης των δεδομένων, συνεργασία στρατηγικής σημασίας για την ενίσχυση της δυνατότητας συλλογής στοιχείων στο πλαίσιο της σύνταξης της Έκθεσης Παρακολούθησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 340 του ν. 4412/2016 και της Κ.Υ.Α. 70362/24-06-2021.

²³ Η δράση ολοκληρώθηκε εντός του 2025.

- την ανάλυση απαιτήσεων σχετικά με τη λειτουργική ενότητα/ηλεκτρονική υπηρεσία «Διαχείριση Προσφυγών».

Οι δράσεις βρίσκονται σε εξέλιξη.

Σημειώνεται ότι η Αρχή συμμετέχει με έναν (1) εκπρόσωπο, στη Διυπουργική Ομάδα Διοίκησης Έργου για την παρακολούθηση, αποτίμηση και υποβολή προτάσεων αναθεώρησης του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων του στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής των Δημοσίων Συμβάσεων 2021-2025.

1.2. Δράσεις σχετικές με τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις

Η στρατηγική προσέγγιση των δημοσίων συμβάσεων επιτυγχάνεται μέσω της αξιοποίησης των πράσινων, των κοινωνικών και των καινοτόμων δημοσίων συμβάσεων, ως άξονες τομεακών προτεραιοτήτων.

Η Αρχή συμμετείχε, εντός του έτους αναφοράς, σε δράσεις σχετικές με τις στρατηγικές δημόσιες συμβάσεις, μέσω εκπροσώπησης σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας που έχουν συσταθεί προς τον σκοπό αξιοποίησης και προώθησης των εν λόγω συμβάσεων, καθώς και μέσω εκπροσώπησης, σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, σε εργασίες και workshop που διοργανώθηκαν προς τον σκοπό αυτό. Οι δράσεις στις οποίες συμμετείχε η Αρχή εντός του 2024 σε τομείς σχετικούς είναι οι εξής:

A. Εκπροσώπηση σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας

- Στελέχη της Αρχής συμμετέχουν ως μέλη στην διυπουργική Επιτροπή για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (απόφαση υπ' αριθμ. 63955/239, ΦΕΚ τ. ΥΟΔΔ 277/13.06.2017, όπως τροποποιήθηκε), έργο της οποίας αποτελεί η παρακολούθηση της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την προώθηση των Πράσινων Δημοσίων Συμβάσεων (ΦΕΚ 466B/8-2-2021). Για την επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 2021-2023 συστάθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης σχετική Ομάδα Εργασίας, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι της ΕΑΔΗΣΥ.

- Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο την εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου δράσης του Κέντρου Αριστείας για τις Δημόσιες Συμβάσεις Καινοτομίας στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις περιόδου 2021 – 2025 (ΑΔΑ: 62Υ946ΜΤΛΡ-ΒΕΒ).

- Διυπουργική Ομάδα Διοίκησης Έργου για την παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021-2025

- Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή στο πλαίσιο υλοποίησης με αντικείμενο τη δημιουργία ενός νέου νομοθετικού πλαισίου για επαγγελματίες δημοσίων συμβάσεων

B. Εκπροσώπηση - Συμμετοχή σε εργασίες με αντικείμενο τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις

Καθ' όλο το έτος 2024 η Αρχή συμμετείχε στην εκπόνηση του Οδικού Χάρτη Στρατηγικών Δημοσίων Συμβάσεων για την Ελλάδα, στο πλαίσιο σχετικού έργου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα 27 Κράτη Μέλη. Μεταξύ άλλων, συμμετείχε ή συντόνισε (διαδικτυακές) συναντήσεις, μεταξύ εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του αναδόχου αυτής σε επίπεδο του προαναφερθέντος έργου, καθώς και εκπροσώπων του Υπουργείου Ανάπτυξης (ΓΓΕ) και του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. ο Οδικός Χάρτης παρουσιάστηκε σε διαδικτυακή συνάντηση την 10.09.2024. Αποτελεί κείμενο πολιτικής που καθορίζει προκλήσεις και λύσεις σε ζητήματα που άπτονται της ανάπτυξης των στρατηγικών δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα. Σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του έργου, τον Δεκέμβριο 2024 η Αρχή κλήθηκε να εκπροσωπήσει την Ελλάδα σε ευρωπαϊκό συνέδριο, το οποίο έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες την 21.01.2025. Η Αρχή εργάστηκε για την προετοιμασία παρουσίασης για λογαριασμό της Ελλάδας και συμμετείχε σε

προπαρασκευαστικές συσκέψεις με την Επιτροπή τον Δεκέμβριο 2024. Εκπρόσωπος της Αρχής αναφέρεται στο επίσημο κείμενο του Οδικού Χάρτη, το οποίο έχει δημοσιευτεί στο Big Byers Platform της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως το αρμόδιο, από πλευράς ΕΑΔΗΣΥ, πρόσωπο, για την υλοποίηση των δράσεων του Οδικού Χάρτη.

Τον Σεπτέμβριο 2024, η Αρχή συμμετείχε σε διαδικτυακό workshop της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG GROW), με αντικείμενο τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις (πράσινες, κοινωνικές και καινοτόμες δημόσιες συμβάσεις), στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι της DG GROW, του Υπουργείου Ανάπτυξης και του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Το workshop αποτέλεσε τη συνέχεια των από 26.09.2023 και 27.09.2023 workshops, σχετικά με τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις, στα οποία είχε συμμετάσχει η ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά την διάρκεια του ανωτέρω workshop παρουσιάσθηκε το περιεχόμενο του Οδικού Χάρτη για τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις, ο οποίος καταρτίσθηκε από κοινού από το Υπουργείο Ανάπτυξης και το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, και την ΕΑΔΗΣΥ, η οποία συντόνισε τις επιμέρους ενέργειες, καθώς και τις συναντήσεις μεταξύ των αρμόδιων Υπουργείων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο Οδικός Χάρτης αποτελεί κείμενο πολιτικής που προδιαγράφει τις γενικές κατευθυντήριες σχετικά με τις στρατηγικές δημόσιες συμβάσεις στην Ελλάδα δίνοντας την απαιτούμενη ώθηση για την υλοποίηση δράσεων που αφορούν τις στρατηγικές δημόσιες συμβάσεις. Στο workshop έγινε μνεία στις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ελλάδα στην υλοποίηση δράσεων που αφορούν τις στρατηγικές δημόσιες συμβάσεις, όπως η σοβαρή υποστελέχωση στους φορείς της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, η ανάγκη επαγγελματοποίησης του Τομέα των Δημόσιων Συμβάσεων, με αναφορά στην ΚΥΑ 72065/2024 (ΦΕΚ 5389/Β/26-9-2024) για την Επαγγελματοποίηση του Τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων, η απουσία διαλειτουργικότητας των ηλεκτρονικών συστημάτων δημοσίων συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ, ΚΗΜΔΗΣ) και η αυξανόμενη περιπλοκότητα της νομοθεσίας που αφορά τις δημόσιες συμβάσεις.

Στις 21 Ιανουαρίου 2025 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες εκδήλωση ολοκλήρωσης των διαλόγων μεταξύ των Κρατών-Μελών για τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις, οι οποίοι εκκίνησαν με τα workshops του Σεπτεμβρίου 2023, παρουσία εκπροσώπων των φορέων που συμμετείχαν στην κατάρτιση των Οδικών Χαρτών, όπου παρουσιάσθηκαν τα ευρήματα των Οδικών Χαρτών για τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις, όπως οι συστημικοί και δομικοί-οργανωτικοί περιορισμοί, η κανονιστική και διαδικαστική πολυπλοκότητα και τα εργαλεία ενθάρρυνσης της αγοράς για την ενίσχυση συμμετοχής των οικονομικών φορέων στις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις.

[Γ. Δράσεις - Συνεργασίες που αφορούν τις Κοινωνικά Υπεύθυνες Δημόσιες Συμβάσεις](#)

Όσον αφορά τις Κοινωνικά Υπεύθυνες Δημόσιες Συμβάσεις (ΚΥΔΣ), τον Ιανουάριο 2024 η Αρχή ανταποκρίθηκε σε σχετικό ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την πορεία υλοποίησης των σχετικών δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις, 2021-2025. Η Εθνική Στρατηγική για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021-2025 περιλαμβάνει δράσεις που προωθούν τις κοινωνικές δημόσιες συμβάσεις, κυρίως στον Πυλώνα Γ, ο οποίος εστιάζει στην επίτευξη ευρύτερων στρατηγικών στόχων μέσω των δημοσίων συμβάσεων. Συγκεκριμένα, η στρατηγική κατεύθυνση Γ7 αφορά τις «Συμβάσεις κοινωνικής αναφοράς». Αυτή η κατεύθυνση στοχεύει στην ενσωμάτωση κοινωνικών κριτηρίων στις δημόσιες συμβάσεις, προωθώντας την κοινωνική ένταξη, την ισότητα και την υποστήριξη ευάλωτων ομάδων. Επιπλέον, η δράση 58, με τίτλο «Υποστήριξη σύναψης συμβάσεων ανατιθέμενων κατά αποκλειστικότητα σε Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια, Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης και Κοινωνικές

Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης», ενισχύει την κοινωνική οικονομία μέσω των δημοσίων συμβάσεων. Την 21η.11.2024 στελέχη της Αρχής συμμετείχαν σε webinar της DG GROW για τις Κοινωνικά Υπεύθυνες Δημόσιες Συμβάσεις που αφορούσε στη μεθοδολογία μέτρησης του κοινωνικού αποτυπώματος των δημοσίων συμβάσεων στα Κράτη Μέλη της ΕΕ βάσει των κατωτέρω δεικτών:

1. Την προώθηση των ίσων ευκαιριών απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης,
2. Την υποστήριξη των αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας,
3. Την υποστήριξη της προσβασιμότητας και του σχεδιασμού για όλους Design for All,
4. Την προώθηση των πρακτικών βιωσιμότητας.

Εκ μέρους της DG GROW, στο σεμινάριο, έγινε λόγος για τη δυσκολία συγκέντρωσης αξιόπιστων δεδομένων που αφορούν την εφαρμογή των ΚΥΔΣ στα Κράτη Μέλη και η ανάγκη αξιοποίησης σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων για την συγκέντρωση των σχετικών δεδομένων με στόχο της εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για την αξιοποίηση των ΚΥΔΣ ως εργαλείο επίτευξης στρατηγικών στόχων κοινωνικής πολιτικής. Τέλος, διαπιστώθηκε η ανάγκη για στρατηγικό σχεδιασμό στον τομέα των ΚΥΔΣ ώστε να επιτευχθεί μετασχηματιστικό κοινωνικό αντίκτυπο έναντι του υφιστάμενου χαμηλού κοινωνικού αντικτύπου των δημοσίων συμβάσεων στα Κράτη Μέλη της ΕΕ.

1.3. Υποχρεώσεις Καλής Διακυβέρνησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

1.3.1. Έκθεση παρακολούθησης συστήματος δημοσίων συμβάσεων

Τον Απρίλιο 2024, η Αρχή ανταποκρίθηκε στην υποχρέωση σύνταξης και δημοσίευσης της τριετούς έκθεσης παρακολούθησης δημοσίων συμβάσεων, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 340 του ν. 4412/2016. Η Έκθεση του άρθρου 340 του ν. 4412/2016, περιόδου 2021-2023 αναρτήθηκε εμπρόθεσμα (την 18η Απριλίου 2024) στην ιστοσελίδα της ΕΕ, όπου δημοσιεύονται οι αντίστοιχες εκθέσεις όλων των Κρατών - Μελών (country reports) (https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/country-reports_el). Η τριετής Έκθεση εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 1/2024 Απόφαση της Επταμελούς Επιτροπής της Αρχής.

1.3.2. Παρακολούθηση του συστήματος δημοσίων συμβάσεων

Κατ' εφαρμογή της ΚΥΑ 70362/24.6.2021 «Καθορισμός λεπτομερειών για τη σύνταξη έκθεσης παρακολούθησης της εφαρμογής των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων της παρ. 2 του άρθρου 340 ν. 4412/2016 (Α' 147)» στο πλαίσιο λειτουργίας του μηχανισμού παρακολούθησης των δημοσίων συμβάσεων, η Αρχή συγκέντρωσε τα ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που απέστειλαν οι διαλαμβανόμενοι στην οικεία απόφαση φορείς για το έτος 2024.

Εκ των αναφερομένων στο άρθρο 3 της ανωτέρω ΚΥΑ υπόχρεων παροχής πληροφοριών, οι φορείς που ανταποκρίθηκαν ήταν συνολικά **107** (έως και τον Φεβρουάριο 2025). Τα υποβληθέντα στοιχεία καταγράφηκαν και ταξινομήθηκαν ανά είδος φορέα και στη συνέχεια υποβλήθηκαν σε επεξεργασία, προκειμένου να εξαχθούν ποσοτικά δεδομένα για το σύστημα των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα, όσον αφορά το έτος αναφοράς (**2024**).

Η επεξεργασία των σχετικών στοιχείων και των ποιοτικών πληροφοριών των απαντήσεων των φορέων του δείγματος, οδήγησαν τόσο στην ανάδειξη των συχνότερων προβλημάτων, όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων δημοσίων συμβάσεων, όσο και την ανάδειξη των αιτιών πλημμελούς εφαρμογής τους στην Ελλάδα. Αναλυτικότερα, η κατηγοριοποίηση των φορέων που ανταποκρίθηκαν στην υποχρέωση παροχής των

πληροφοριών για το έτος 2024 σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση του άρθρου 3 της ΚΥΑ 70362/2021, έχει ως ακολούθως:

ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ / ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	
Κατηγορίες φορέων ΚΥΑ άρθρου 340 του ν. 4412/2016	
Α. Αναθέτουσες Αρχές/ Αναθέτοντες Φορείς	
Αναθέτουσες Αρχές (Μη Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές)	66
Αναθέτουσες Αρχές (Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές)	20
Χωριστές Επιχειρησιακές Μονάδες	19
Γ. Άλλοι φορείς	
Τμ. Προγραμματισμού Κεντρικών αγορών και Επιτελικής Πληροφόρησης / ΓΔΔΣ / ΓΓΕ / ΥΠΑΝΕΠ*	1
Διεύθυνση Διαγωνισμών ΔΣ (Δ11) ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ.*	1
ΣΥΝΟΛΟ	107

Κατηγοριοποίηση φορέων που υπέβαλαν τα στοιχεία της ΚΥΑ του άρθρου 340 του ν. 4412/2016 (έτος αναφοράς: 2024)

Οι υπόχρεοι φορείς υπέβαλαν τις απαντήσεις τους, όπως αυτές παρατίθενται στη συνέχεια, αναφορικά με την εν γένει ποιοτική διάσταση της εκτίμησης εφαρμογής των κανόνων των δημοσίων συμβάσεων και, συγκεκριμένα, τον εντοπισμό και τις πιθανές αιτίες των διαπιστωθέντων προβλημάτων ανά στάδιο ανάθεσης και επιμέρους διαδικασία.

Με βάση τις υποβληθείσες απαντήσεις, τα στάδια του κύκλου ζωής των δημοσίων συμβάσεων στα οποία αναφέρονται, βάσει του δείγματος, τα περισσότερα ή και σημαντικότερα προβλήματα είναι, συγκεντρωτικά και κατά φθίνουσα σειρά, τα εξής:

Στάδιο ανάθεσης	Αθροιστική συχνότητα αναφοράς προβλημάτων ανά στάδιο	Ποσοστό εντοπισμού προβλημάτων ανά στάδιο επί συνόλου
Σχεδιασμός	225	30,12%
Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης	219	29,32%
Δημοσιότητα και Διαφάνεια	165	22,09%
Υποβολή προσφορών και αξιολόγηση	138	18,47%
ΣΥΝΟΛΟ	747	100,00%

Στάδια εντοπισμού των περισσότερων ή και σημαντικότερων προβλημάτων στον κύκλο ζωής των δημοσίων συμβάσεων

Οι επιμέρους διαδικασίες των σταδίων του κύκλου ζωής των δημοσίων συμβάσεων στις οποίες εντοπίζονται τα περισσότερα ή και σημαντικότερα προβλήματα αναλύονται, βάσει των απαντήσεων, στον επόμενο πίνακα:

Στάδιο ανάθεσης	Επιμέρους διαδικασία	Συχνότητα εμφάνισης προβλήματος	Ποσοστό επί συνόλου
Σχεδιασμός	προγραμματισμός ετήσιων αναγκών	61	8,2%
	προσδιορισμός αντικειμένου σύμβασης	25	3,3%
	υπολογισμός εκτιμώμενης αξίας σύμβασης	25	3,3%
	έρευνα αγοράς	23	3,1%
	ωριμότητα	12	1,6%
	σκοπιμότητα	6	0,8%
	επιλογή διαδικασίας	20	2,7%
	έλεγχος κατάτμησης	43	5,8%
	αδήλωτη σύγκρουση συμφερόντων προσωπικού της αναθέτουσας αρχής	4	0,5%
	άλλο	6	0,8%

Δημοσιότητα και Διαφάνεια	κατάρτιση εγγράφων σύμβασης	23	3,1%
	προσδιορισμός προδιαγραφών	54	7,2%
	χρήση προτύπων / σημάτων (πιστοποίηση ποιότητας, περιβαλλοντική πιστοποίηση, οικολογικά σήματα κ.α.)	16	2,1%
	καθορισμός κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης	16	2,1%
	διαμόρφωση ΕΕΣ-ΤΕΥΔ	12	1,6%
	καθορισμός προθεσμιών	5	0,7%
	δημοσίευση	30	4,0%
	άλλο	9	1,2%
Υποβολή προσφορών και αξιολόγηση	συγκρότηση επιτροπών	56	7,5%
	ηλεκτρονική υποβολή προσφορών	10	1,3%
	παροχή διευκρινήσεων	15	2,0%
	εφαρμογή κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης	22	2,9%
	ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές	23	3,1%
	άλλο	12	1,6%
Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης	ενστάσεις και προσφυγές	40	5,4%
	προσυμβατικοί έλεγχοι	16	2,1%
	υποβολή δικαιολογητικών	19	2,5%
	σύναψη σύμβασης	8	1,1%
	παρακολούθηση / επίβλεψη εργασιών	39	5,2%
	υπεργολαβία	2	0,3%
	υποκατάσταση	1	0,1%
	τροποποίηση σύμβασης	22	2,9%
	επιμετρήσεις, πιστοποιήσεις	10	1,3%
	πληρωμές	22	2,9%
	παραλαβή	27	3,6%
	έκπτωση, λύση σύμβασης	9	1,2%
	άλλο	4	0,5%
ΣΥΝΟΛΟ		747	100,00%

Επιμέρους διαδικασία εντοπισμού των περισσότερων ή και σημαντικότερων προβλημάτων στον κύκλο ζωής των δημοσίων συμβάσεων

Ο Πίνακας που ακολουθεί αφορά τη συγκεντρωτική παράθεση του εντοπισμού των εκ της ΚΥΑ προβλεπόμενων «Πιθανών γενικών αιτιών για λανθασμένη εφαρμογή των κανόνων» του σχετικού Παραρτήματος, όπως αυτά συμπληρώθηκαν από τους υπόχρεους φορείς.

έλλειψη γνώσεων/ δεξιοτήτων	έλλειψη προσωπικού/ οργάνωσης	κακή διατύπωση	ασάφεια	δύσκολη ερμηνεία	πιθανές διαφορετικές ερμηνείες	απαιτείται συνεχής καθοδήγηση	άλλο (αιτίες / προβλήματα που εντοπίζονται στις επιμέρους διαδικασίες)	ΣΥΝΟΛΟ
281	254	23	82	70	97	144	195	1146
24,52%	22,16%	2,01%	7,16%	6,11%	8,46%	12,57%	17,02%	100%

Εντοπισμός και πιθανές αιτίες προβλημάτων

Ο παρακάτω πίνακας αφορά σε περαιτέρω ανάλυση, κατά φθίνουσα σειρά, των απαντήσεων της κατηγορίας «άλλο» και αφορά κυρίως σε προβλήματα, όπως αυτά αξιολογούνται από τους συμμετέχοντες φορείς, εκτός των προβλεπόμενων εκ της ΚΥΑ πεδίων.

Στάδιο ανάθεσης	Επιμέρους διαδικασία	Προβλήματα που εντοπίζονται (κατηγορία «άλλο»)	Ποσοστό εντοπισμού προβλημάτων
Σχεδιασμός	προγραμματισμός ετήσιων αναγκών	έκτακτες ανάγκες	14,35%
		δυσχέρεια πρόβλεψης	
		έλλειψη προγραμματισμού	
Δημοσιότητα και Διαφάνεια	δημοσίευση	τεχνικές δυσχέρειες/αστοχίες	12,82%
		διαλειτουργικότητα συστημάτων	
		καθυστέρηση λόγω διαδικασιών νομική αβεβαιότητα	
Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης	ενστάσεις και προσφυγές	καθυστέρηση λόγω διαδικασιών	10,76%
Σχεδιασμός	έρευνα αγοράς	έκτακτες ανάγκες	7,69%
		μεταβλητότητα τιμών	
		ανεπάρκεια μεγέθους αγοράς	
		δυσκολία συμμετοχής οικονομικών φορέων	
Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης	προσυμβατικοί έλεγχοι	καθυστέρηση λόγω χρονοβόρων διαδικασιών	5,64%
	πληρωμές	έλλειψη χρηματοδότησης/πίστωσης καθυστέρηση	4,61%
Δημοσιότητα και Διαφάνεια	προσδιορισμός προδιαγραφών	φωτογραφικές τεχνικές προδιαγραφές	3,58%
		έλλειψη τεχνικών προδιαγραφών	
Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης	υποβολή δικαιολογητικών	καθυστέρηση τεχνικές δυσχέρειες ΕΣΗΔΗΣ	3,58%
	παραλαβή	καθυστερήσεις (συγκρότησης επιτροπών, έγκρισης πιστώσεων, παραγγελίας)	3,58%
	Σχεδιασμός	ωριμότητα	έκτακτες ανάγκες
καθυστέρηση			
τροποποιήσεις θεσμικού πλαισίου			
Υποβολή προσφορών και αξιολόγηση	ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές	έλλειψη κανονιστικού πλαισίου ποσοτικοποίησης	3,07%
Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης	τροποποίηση σύμβασης	μεταβλητότητα τιμών	2,56%
Σχεδιασμός	υπολογισμός εκτιμώμενης αξίας σύμβασης	έλλειψη πίστωσης	2,56%
		μεταβλητότητα τιμών	
Υποβολή προσφορών και αξιολόγηση	συγκρότηση επιτροπών	επιβάρυνση λόγω δήλωσης πόθεν έσχες	2,56%
		ανεπάρκεια χρόνου	
Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης	παρακολούθηση/ επίβλεψη εργασιών	καθυστέρηση	2,56%
	έκπτωση, λύση σύμβασης	καθυστέρηση λόγω χρονοβόρων διαδικασιών διάλυσης νομικό κενό	2,56%
Σχεδιασμός	επιλογή διαδικασίας	καθυστέρηση	1,53%

	έλεγχος κατάτμησης	έκτακτες ανάγκες έλλειψη πίστωσης	1,53%
Υποβολή προσφορών και αξιολόγηση	παροχή διευκρινήσεων	καθυστερήσεις αντικρουόμενες αποφάσεις	1,53%
	εφαρμογή κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης	τεχνικές δυσχέρειες ηλεκτρονικών πλατφορμών	1,53%
Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης	σύναψη σύμβασης	καθυστέρηση (έγκρισης αποφαινόμενου οργάνου, προσυμβατικού ελέγχου) ασυμφωνία προσφορών με τιμές παρατηρητηρίου	1,53%
	επιμετρήσεις, πιστοποιήσεις	καθυστέρηση (λόγω χρονοβόρων διαδικασιών)	1,02%
Σχεδιασμός	προσδιορισμός αντικειμένου σύμβασης	έλλειψη πίστωσης νομική αβεβαιότητα	1,02%
	κατάρτιση εγγράφων σύμβασης	πληθώρα εγγράφων	1,02%
Δημοσιότητα και Διαφάνεια	διαμόρφωση ΕΕΣ-ΤΕΥΔ	τεχνικές δυσκολίες	1,02%
	καθορισμός προθεσμιών	καθυστέρηση (έγκρισης πίστωσης, διαδικασίας δημοσίευσης)	1,02%
Υποβολή προσφορών και αξιολόγηση	ηλεκτρονική υποβολή προσφορών	τεχνικές δυσχέρειες	1,02%
Σχεδιασμός	σκοπιμότητα	ερμηνευτική ασάφεια του όρου	0,51%

Ποσοτική ανάλυση προβλημάτων ανά διαδικασία

Από τα προβλήματα που επισημαίνουν οι υπόχρεοι φορείς στην **κατηγορία «άλλο»**, προκύπτουν **πέντε (5) βασικοί παράγοντες** που καθιστούν την διαγωνιστική διαδικασία προβληματική και μάλιστα σε βαθμό που αφορά τόσο στο σύνολο των οικείων σταδίων, όσο και στην πλειονότητα των επιμέρους διαδικασιών. Οι παράγοντες αυτοί συγκεντρώνονται στον επόμενο πίνακα:

καθυστερήσεις	νομική αβεβαιότητα	οικονομοτεχνική δυσχέρεια/διάρθρωση αγορών	έκτακτος χαρακτήρας σχεδιαστικού σταδίου	τεχνικές απαιτήσεις
33,3%	22,2%	20,0%	13,3%	11,1%

Βασικοί παράγοντες καθυστέρησης διαγωνιστικών διαδικασιών, κατά σειρά αναφοράς, βάσει των απαντήσεων των υπόχρεων φορέων

Ειδικότερα, ο πρώτος σε συχνότητα παρατηρήσεων παράγοντας που προκύπτει είναι αυτός που αφορά στις εν γένει καθυστερήσεις που προκύπτουν σε όλα τα στάδια και αφορούν πλείστες επιμέρους διαδικασίες, λόγω της περιπλοκότητας και του χρονοβόρου χαρακτήρα των διοικητικών και των γενικότερων διαδικασιών που απορρέουν από διατάξεις του σχετικού νόμου (δημοσίευση, προσυμβατικός έλεγχος, ενέργειες των αναθετουσών αρχών, επιμετρήσεις κ.α.).

Ο δεύτερος σε σειρά αξιολόγησης παράγοντας, βάσει συχνότητας, αφορά σε προβλήματα γνώσης/αντίληψης, διαχείρισης και επαρκούς προετοιμασίας και ενημέρωσης των προσηκουσών νομικών διατάξεων και προβλεπόμενων διαδικασιών του θεσμικού πλαισίου, τα οποία ερμηνεύονται από τους

εμπλεκόμενους φορείς ως προβλήματα νομικής αβεβαιότητας ή ακόμα και περιπτωσιολογικά προβλήματα «νομικού κενού».

Ο τρίτος σε συχνότητα εμφάνιση παρατηρήσεων (εστιαζόμενων κυρίως στο στάδιο του σχεδιασμού) παράγοντας, αφορά σε οικονομοτεχνικού περιεχομένου ζητήματα, σχετικά με την έγκαιρη έγκριση των πιστώσεων, τη μεταβλητότητα των τιμών, τη διάρθρωση της αγοράς και την πολυμερή επάρκεια των εμπλεκόμενων οικονομικών φορέων στις διαγωνιστικές διαδικασίες σε σχέση με τις ιδιαιτερότητες του εκάστοτε συμβατικού αντικειμένου.

Η επόμενη κατηγορία εστιάζει αποκλειστικά στο στάδιο του σχεδιασμού και αφορά στη δυσχέρεια πρόβλεψης και ικανοποιητικής αντιμετώπισης των εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν στο πρώιμο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, οι οποίες ανατρέπουν τον αρχικό προγραμματισμό της διοίκησης αναφορικά με την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων, την επαρκή χρηματοδότηση του διαφοροποιημένου προϋπολογισμού και την επιλογή των κατάλληλων διαδικασιών και διοικητικών αντίμετρων.

Η τελευταία κατηγορία αφορά στις τεχνικού περιεχομένου δυσκολίες σε σειρά ζητημάτων όπως η ευχέρεια χρήσης, προσβασιμότητας και διαλειτουργικότητας των ηλεκτρονικών πλατφορμών (ΕΣΗΔΗΣ, ΚΗΜΔΗΣ) και των γενικότερων ψηφιοποιημένων διεργασιών που απαιτούνται για την έγκυρη και έγκαιρη διεκπεραίωση των διαγωνιστικών διαδικασιών.

Ο Πίνακας που ακολουθεί αφορά στο μέρος που καταλαμβάνουν στις απαντήσεις των υπόχρεων φορέων οι «επιλεχθείσες» επιμέρους διαδικασίες επί του συνόλου των διαδικασιών εκάστου διακριτού σταδίου ανάθεσης (σε σχέση με το στάδιο στο οποίο ανήκουν), στο συνολικό ποσοστό των διαπιστωθέντων προβλημάτων/δυσχερειών ανά στάδιο (όπως αυτά καταγράφονται στις επιμέρους διαδικασίες εκάστου σταδίου) και στον συγκριτικό συντελεστή σημαντικότητας, δηλαδή στο αποτέλεσμα του συνδυασμού του συνόλου των παρατηρήσεων (προβλήματα) ανά επιμέρους στάδιο και ανά στάδιο στο οποίο ανήκουν οι διαδικασίες πολλαπλασιαζόμενο με το ποσοστό βαρύτητας των επιμέρους διαδικασιών (α' στήλη).

Εν προκειμένω, σύμφωνα με την ανάλυση της κατηγορίας «άλλο» στο στάδιο του Σχεδιασμού, σε 8 από τις 9 συνολικά επιμέρους διαδικασίες του εν λόγω σταδίου (πλην της «αδήλωτης σύγκρουσης συμφερόντων προσωπικού της αναθέτουσας αρχής»), εντοπίζονται προβλήματα σε ποσοστό 32,26% επί του συνόλου των προβλημάτων όλων των σταδίων (και των αντίστοιχων επιμέρους διαδικασιών τους), με συντελεστή σημαντικότητας που κατατάσσει το «Σχεδιασμό» δεύτερο στην αξιολόγηση, με πρώτο το στάδιο της «Κατακύρωσης - σύναψης/εκτέλεσης σύμβασης».

Στάδιο ανάθεσης	Βαρύτητα επιμέρους διαδικασιών*	Συνολικό ποσοστό παρατηρήσεων** (βάσει της υποκατηγορίας "ΆΛΛΟ")	Συγκριτικός συντελεστής σημαντικότητας
Σχεδιασμός	88,9% (8/9)	32,26%	28,67
Δημοσιότητα και Διαφάνεια	71,4% (5/7)	19,46%	13,89
Υποβολή προσφορών και αξιολόγηση	100,0% (5/5)	9,71%	9,71
Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης	83,3% (10/12)	38,40%	31,98
ΣΥΝΟΛΟ		100,00%	

* (αναφορικά με τα 4 στάδια ανάθεσης)

** (επιμέρους διαδικασίες ανά αντίστοιχο στάδιο ανάθεσης)

Περαιτέρω, στο πλαίσιο παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων και της ανάπτυξης του υγιούς ανταγωνισμού, παρατίθενται οι παρακάτω δύο (2) πίνακες, οι οποίοι αναφέρονται στα ποσοτικά στοιχεία του δείγματος των υπόχρεων φορέων για το έτος αναφοράς 2024, όπως αυτά περιήλθαν στην Αρχή

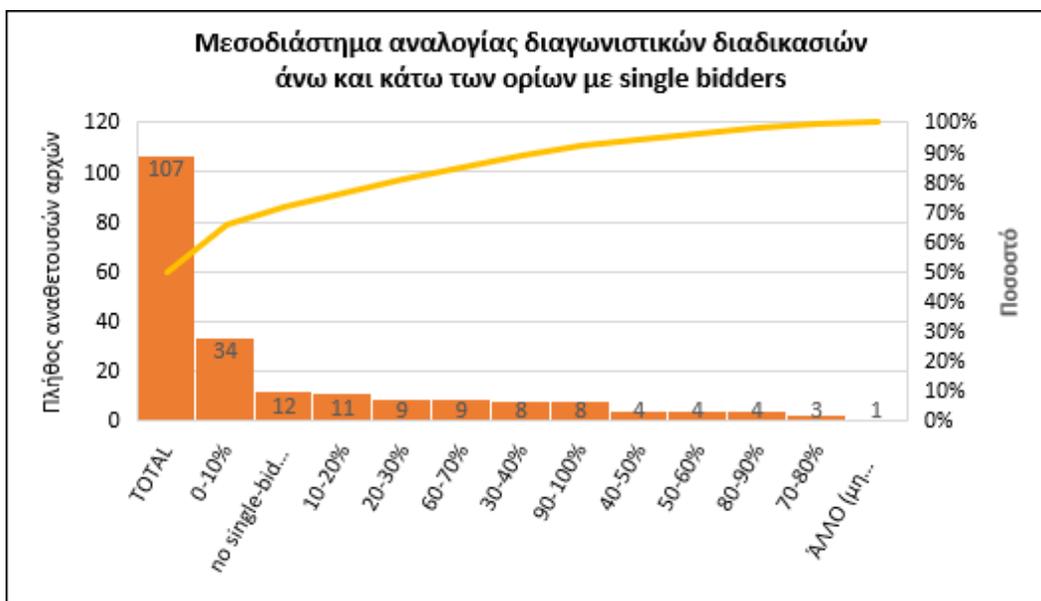
κατά το πρώτο δίμηνο του 2025 και αφορούν την ανάθεση δημόσιας σύμβασης κατόπιν μοναδικής προσφοράς.

✓ **Διαγωνιστικές διαδικασίες άνω και κάτω των ορίων με μοναδικό προσφέροντα**

Μεσοδιάστημα αναλογίας (Proportion interval) διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα επί του συνόλου των άνω και κάτω των ορίων διαγωνισμών των ΑΑ του δείγματος έτους 2024	Πλήθος αναθετουσών αρχών	Ποσοστό επί συνόλου
0-10%	34	31,78%
10-20%	11	10,28%
20-30%	9	8,41%
30-40%	8	7,48%
40-50%	4	3,74%
50-60%	4	3,74%
60-70%	9	8,41%
70-80%	3	2,80%
80-90%	4	3,74%
90-100%	8	7,48%
no single-bid procedure	12	11,21%
άλλο (μη διενέργεια, έλλειψη δεδομένων)	1	0,93%
ΣΥΝΟΛΟ	107	100,00%

Παρατηρήσεις:

1. Το 31,78% των φορέων του δείγματος, ήτοι 34 αναθέτουσες αρχές προέβησαν σε ανάθεση σύμβασης (άνω και κάτω των ορίων), κατόπιν μοναδικής προσφοράς, σε ποσοστό μέχρι 10% επί του συνόλου των αναθέσεων τους για το 2024.
2. Ποσοστά άνω του 20% θεωρούνται μη ικανοποιητικά. Εν προκειμένω, το 45,80% των φορέων του δείγματος, ήτοι αθροιστικά 49 αναθέτουσες αρχές, προέβησαν σε ανάθεση σύμβασης (άνω και κάτω των ορίων), κατόπιν μοναδικής προσφοράς, σε ποσοστά από 20% έως 100% επί του συνόλου των αναθέσεων τους για το 2024.
3. Το 11,21% του δείγματος αφορά σε 12 αναθέτουσες αρχές που προέβησαν σε διαγωνιστικές διαδικασίες κατά τις οποίες υπήρχαν σε **όλες** τις περιπτώσεις περισσότεροι του ενός προσφέροντος.
4. Αντιθέτως, **8 αναθέτουσες αρχές ανέθεσαν συμβάσεις σε ποσοστό 90-100% των διαγωνισμών που διενήργησαν (άνω και κάτω των ορίων) στον μοναδικό προσφέροντα εκάστης διαδικασίας.**

*Μεσοδιάστημα αναλογίας διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα
επί του συνόλου των άνω και κάτω των ορίων διαγωνισμών των ΑΑ του δείγματος έτους 2024*

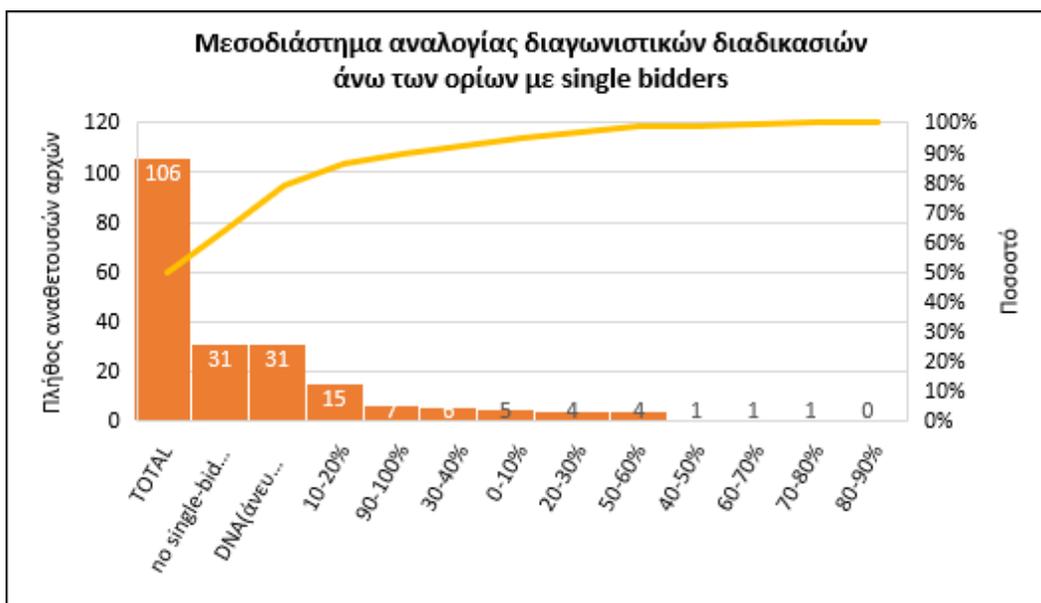
✓ **Διαγωνιστικές διαδικασίες άνω των ορίων με μοναδικό προσφέροντα**

Μεσοδιάστημα αναλογίας (Proportion interval) διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα επί του συνόλου των άνω των ορίων διαγωνισμών των ΑΑ του δείγματος έτους 2024	Πλήθος αναθετουσών αρχών	Ποσοστό επί συνόλου
0-10%	5	4,70%
10-20%	15	14,20%
20-30%	4	3,80%
30-40%	6	5,70%
40-50%	1	0,90%
50-60%	4	3,80%
60-70%	1	0,90%
70-80%	1	0,90%
80-90%	0	0,00%
90-100%	7	6,60%
no single-bid procedure	31	29,20%
άλλο (άνευ εφαρμογής, έλλειψη στοιχείων, αναξιόπιστα δεδομένα)	31	29,20%
ΣΥΝΟΛΟ	106	100,0%

Παρατηρήσεις:

1. Το 4,70% των φορέων του δείγματος, ήτοι 5 αναθέτουσες αρχές προέβησαν σε ανάθεση σύμβασης (άνω των ορίων), κατόπιν μοναδικής προσφοράς, σε ποσοστό μέχρι 10% επί του συνόλου των αναθέσεων τους για το 2024.
2. Ποσοστά άνω του 20% θεωρούνται μη ικανοποιητικά. Εν προκειμένω, το 22,64% των φορέων του δείγματος, ήτοι αθροιστικά 24 αναθέτουσες αρχές, προέβησαν σε ανάθεση σύμβασης (άνω των ορίων), κατόπιν μοναδικής προσφοράς, σε ποσοστά από 20% έως 100% επί του συνόλου των αναθέσεων τους για το 2024.
3. Το 29,20% του δείγματος αφορά σε 31 αναθέτουσες αρχές που προέβησαν σε διαγωνιστικές διαδικασίες κατά τις οποίες υπήρχαν σε **όλες** τις περιπτώσεις περισσότεροι του ενός προσφέροντος.

4. Αντιθέτως, 7 αναθέτουσες αρχές ανέθεσαν συμβάσεις σε ποσοστό 90-100% των διαγωνισμών που διενήργησαν (άνω των ορίων) στον μοναδικό προσφέροντα εκάστης διαδικασίας.

*Μεσοδιάστημα αναλογίας διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα
επί του συνόλου των άνω των ορίων διαγωνισμών των ΑΑ του δείγματος έτους 2024*

Με στόχο την εκτίμηση του βαθμού ανάπτυξης του εγχώριου ανταγωνισμού των υπαγόμενων στους τομείς της Γενικής Κυβέρνησης φορέων, ως προς τις εν γένει διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων που έλαβαν χώρα, χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα του έτους αναφοράς (2024) από τις καταχωρίσεις στα σχετικά πεδία του ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την κατηγοριοποίηση των φορέων του υποσυστήματος.

Σε σχέση με τους δείκτες αναφοράς, υπενθυμίζεται ότι ο ν. 4412/2016 περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την απευθείας ανάθεση συμβάσεων μικρής οικονομικής αξίας (άρθρα 118, 118Α και 328, όπως τροποποιήθηκαν από τα άρθρα 50, 51 και 128 του ν. 4782/2021, αντίστοιχα), καθώς και τη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης (άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016). **

Έτος αναφοράς: 2024	ΦΟΡΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΟΤΑ	ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
Πλήθος αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων	152	1.024	299	447
Πλήθος αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων που έκαναν χρήση των άρθρων 118/328	149	979	281	428
Πλήθος συμβάσεων με απευθείας ανάθεση των άρθρων 118/328	53.097	80.432	24.766	22.830
Αξία συμβάσεων με απευθείας ανάθεση (άρθρα 118/328)	454.333.054 €	907.423.958 €	621.582.094 €	445.779.563 €
Συνολική ετήσια αξία συμβάσεων (σύνολο διαδικασιών)	1.635.834.012 €	4.632.192.140 €	3.466.745.850 €	5.807.391.510 €

Μέσος όρος πλήθους συμβάσεων των άρθρων 118/328 ανά αναθέτουσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα	356	82	88	53
Αναλογία αξίας συμβάσεων των άρθρων 118/328 προς τη συνολική ετήσια αξία συμβάσεων (σύνολο διαδικασιών)	28%	20%	18%	8%

ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗ - περίπτωση α' (διαδικασίες των άρθρων 118/328 ν. 4412/2016)

Έτος αναφοράς: 2024	ΦΟΡΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΟΤΑ	ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
Πλήθος αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων	152	1.024	299	447
Πλήθος αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων που έκαναν χρήση των άρθρων 32/269	87	362	34	93
Πλήθος συμβάσεων σε συνέχεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης των άρθρων 32/269	1.941	3.963	373	1.063
Αξία συμβάσεων (άρθρα 32/269 ν. 4412/2016)	61.024.426 €	302.519.243 €	106.601.046 €	829.824.495 €
Συνολική ετήσια αξία συμβάσεων (σύνολο διαδικασιών)	1.635.834.012 €	4.632.192.140 €	3.466.745.850 €	5.807.391.510 €
Μέσος όρος πλήθους συμβάσεων των άρθρων 32/269 ανά αναθέτουσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα	22	11	11	11
Αναλογία αξίας συμβάσεων των άρθρων 32/269 προς τη συνολική ετήσια αξία συμβάσεων (σύνολο διαδικασιών)	4%	7%	3%	14%

Συμβάσεις κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης - περίπτωση β' (διαδικασίες των άρθρων 32/269 ν. 4412/2016)

****Σημείωση 1:** Τα αριθμητικά στοιχεία που παρατίθενται στους πίνακες των απευθείας αναθέσεων συμβάσεων μικρής οικονομικής αξίας (άρθρα 118, 118Α και 328, όπως τροποποιήθηκαν με τα άρθρα 50, 51 και 128 του ν. 4782/2021, αντίστοιχα), καθώς και της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης (άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016), αντλήθηκαν από τη βάση δεδομένων του ΚΗΜΔΗΣ και βασίζονται αποκλειστικά στις διαθέσιμες καταχωρίσεις κατά τον χρόνο επεξεργασίας τους. Η ευθύνη για την ακρίβεια, την πληρότητα και την επικαιρότητα των δεδομένων ανήκει αποκλειστικά στους φορείς καταχώρισης. Το έτος 2025 η ΕΑΔΗΣΥ εκκίνησε διαδικασία επαλήθευσης των στοιχείων της ως άνω βάσης δεδομένων ΚΗΜΔΗΣ, για τα έτη 2023, 2024 και 2025. Τα αποτελέσματα της εν λόγω επαλήθευσης θα περιληφθούν στην ετήσια έκθεση έτους 2025.

****Σημείωση 2:** τα συγκεντρωτικά μεγέθη επί του συνόλου της ετήσιας αξίας των συμβάσεων που ανατέθηκαν αφορούν μόνο στους φορείς οι οποίοι εμπíπτουν και στις δύο περιπτώσεις (περ. α' & β') των άρθρων του νόμου.

Εκ των προπαρατεθέντων στατιστικών συνάγεται ότι το **98% (περ. α')** και **57% (περ. β')** των φορέων Υγείας προέβησαν σε ανάθεση σύμβασης κάνοντας χρήση των διαδικασιών των άρθρων 118/328 (περ. α') και 32/269 (περ. β') του ν. 4412/2016 για το 32% της συνολικής αξίας των ετήσιων (2024) αναθέσεων τους. Τα αντίστοιχα μεγέθη, για το 96% (περ. α') και το 35% (περ. β') των φορέων ΟΤΑ είναι 27% επί της ετήσιας αξίας, για το 94% (περ. α') και το 11% (περ. β') των φορέων Κεντρικής Διοίκησης τα μεγέθη ανέρχονται στο 21% της ετήσιας αξίας και για το 96% (περ. α') και το 21% (περ. β') των Λοιπών φορέων τα συγκεντρωτικά μεγέθη αγγίζουν το 22% της ετήσιας αξίας των συμβάσεων που οι εν λόγω φορείς ανέθεσαν.

1.4. Ενέργειες - Συνεργασίες στο πλαίσιο παρακολούθησης του συστήματος των Δημοσίων Συμβάσεων

1.4.1. Συμμετοχή - συνδρομή της ΕΑΔΗΣΥ σε δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Στο πλαίσιο της συνεργασίας της Αρχής με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG GROW) για ζητήματα δημοσίων συμβάσεων ως προς την ορθή εφαρμογή των διατάξεων των οικείων Κανονισμών και Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Αρχή στελέχη – Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό (ΕΕΠ) της Αρχής συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες στις σχετικές συνεδριάσεις της Ομάδας Εργασίας Εμπειρογνωμόνων για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Expert Group on Public Procurement/EXPP) και αντάλλαξαν τεχνογνωσία με τους εμπειρογνώμονες άλλων κρατών- μελών σε διάφορες θεματικές, όπως ενδεικτικά:

- ✓ το πλαίσιο της αποτίμησης της εφαρμογής των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις (2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), σε πέντε (5) βασικά επίπεδα (αποτελεσματικότητα – effectiveness, αποδοτικότητα – efficiency, συνάφεια – relevance, συνοχή – coherence και προστιθέμενη αξία – added value),
- ✓ την τομεακή νομοθεσία της Ένωσης (sectoral files),
- ✓ τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις (κοινωνικά υπεύθυνες, πράσινες, καινοτόμες), την επισκόπηση των workshops που πραγματοποιήθηκαν στα Κράτη - Μέλη σε σχέση με την υλοποίηση των Στρατηγικών Δημοσίων Συμβάσεων,
- ✓ τις μελλοντικές κατευθύνσεις του συστήματος δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ
- ✓ τη σημασία της αξιοπιστίας και της ποιότητας των δεδομένων για τη σε βάθος ανάλυση
- ✓ την επαγγελματοποίηση και τις εθνικές στρατηγικές για τις δημόσιες συμβάσεις,
- ✓ τον Χώρο Δεδομένων για τις Δημόσιες Συμβάσεις της Ένωσης (Public Procurement Data Space - PPDS), ο οποίος αποτελεί εποπτικό εργαλείο, με τη δυνατότητα αποτύπωσης, σε στατιστικά στοιχεία, των διαθέσιμων δεδομένων για τις δημόσιες συμβάσεις των Κρατών - Μελών,

Επισημαίνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την υλοποίηση του ιδιαίτερα σύνθετου έργου της αποτίμησης της εφαρμογής των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις (2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), ανακοίνωσε την ανάθεση σε εξωτερικούς αναδόχους, προς υποβοήθησή της, πέντε (5) μελετών. Ειδικότερα, κατά το έτος αναφοράς εκκίνησε η υλοποίηση μελέτης για την αξιολόγηση της συνάφειας των διατάξεων των υφιστάμενων Οδηγιών με το σύγχρονο κοινωνικοοικονομικό και πολιτικό πλαίσιο, καθώς και για την

προστιθέμενη αξία τους στην ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων, στην προαγωγή των αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και ανάπτυξης υγιούς ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς της Ένωσης.

Στο πλαίσιο αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσκάλεσε την Ομάδα Εμπειρογνομόνων για τις δημόσιες συμβάσεις (EXPP), να συνδράμει στη διαδικασία αξιολόγησης της επίτευξης των στόχων των Οδηγιών, στους ακόλουθους θεματικούς τομείς:

- ✓ προώθηση του υψηλού ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά,
- ✓ αύξηση της συμμετοχής των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις,
- ✓ απλούστευση και ενίσχυση της ευελιξίας των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων,
- ✓ διασφάλιση της διαφάνειας και της ακεραιότητας των δημόσιων δαπανών,
- ✓ προώθηση μιας πιο πράσινης, κοινωνικής και καινοτόμου οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εκπρόσωποι της Αρχής στην Ομάδα Εμπειρογνομόνων συνέδραμαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- ✓ στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης για τη συνολική αποτίμηση των διατάξεων των ευρωπαϊκών Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις,
- ✓ κατά τις σχετικές συζητήσεις της Ομάδας Εμπειρογνομόνων, διαδικασία που εκκίνησε το 2024 και εξακολούθησε κατά το 2025.

Επισημαίνεται ότι η ως άνω αναφερόμενη μελέτη σχετικά με την προστιθέμενη αξία των Οδηγιών και η συνάφεια των διατάξεών τους σήμερα παρουσιάστηκε επισήμως τον Μάρτιο 2025, σε συνέχεια διήμερης συνάντησης της Ομάδας Εμπειρογνομόνων, κατά την οποία συμμετείχαν και υπέβαλαν παρατηρήσεις και προτάσεις και στελέχη της Αρχής. Οι υπόλοιπες μελέτες υλοποιήθηκαν εντός του 2025 και τα στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή της Αρχής στην υλοποίησή τους θα παρουσιαστούν στην οικεία Έκθεση Πεπραγμένων της Αρχής για το έτος 2025.

Επιπλέον, η Αρχή συμμετέχει με εκπροσώπους της στην Ομάδα Εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (Multi-stakeholders Expert Group on e-Procurement/EXEP), καθώς και σε επιμέρους ομάδες εργασίας που συστήνονται εντός αυτής για επεξεργασία ειδικότερων θεμάτων. Κατά το έτος 2024 η ΕΑΔΗΣΥ συμμετείχε σε δυο σχετικές συναντήσεις, στο πλαίσιο των οποίων έγινε αναφορά ειδικότερα στο ζήτημα της αναθεώρησης των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις και τονίστηκε ο σκοπός και οι στρατηγικοί στόχοι αυτής.

Στις εν λόγω συναντήσεις παρουσιάστηκε μελέτη με δείκτες, προκειμένου να προσδιοριστεί ο τρόπος ανάλυσης και αποτύπωσης της διαφάνειας και της ακεραιότητας στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων στα Κράτη-Μέλη καθώς και η επιρροή διάφορων προτύπων ως προς τη συλλογή, την επεξεργασία και την ποιότητα των δεδομένων την περίοδο 2013-2024 (δεδομένα TED).

Τέλος επισημαίνεται ότι, κατά τη διάρκεια του 2024, πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις του Δικτύου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αποτελείται από Εμπειρογνώμονες Πρωτοβάθμιων Οργάνων Αναθεώρησης στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων (“Network of first instance public procurement review bodies”). Η Αρχή συμμετέχει στις οικείες συναντήσεις, έχοντας ορίσει Μέλος της, ως εκπρόσωπο της Ελλάδας. Ειδικότερα:

α) στην 14η Συνάντηση του Δικτύου, βασικά θέματα συζήτησης αποτέλεσαν τόσο η με αρ. 28/2023 Έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με το έλλειμα ανταγωνιστικότητας της ΕΕ την τελευταία

10ετία, τις περιορισμένες δράσεις εκ μέρους των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προς αντιμετώπιση του παραπάνω προβλήματος, όσο και η ανάγκη επικαιροποίησης των δεικτών προσφυγών και η περαιτέρω αναβάθμιση του Δικτύου. Επίσης, παρουσιάσθηκε η πρόσφατη νομολογία του ΔΕΕ, οι δείκτες αναθεώρησης του 2023 και η διευκρίνηση ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών.

β) στην 15η Συνάντηση του Δικτύου, παρουσιάσθηκαν οι Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποτίμηση και την αναθεώρηση των Οδηγιών με στόχο την εξοικονόμηση πόρων, την απλούστευση διαδικασιών, την μείωση γραφειοκρατίας, και την διασφάλιση της εφοδιαστικής αλυσίδας. Επίσης, παρουσιάσθηκε το σύστημα αναθεώρησης του Λουξεμβούργου, μελέτη περίπτωσης για «in house αναθέσεις» και η πρόσφατη νομολογία του ΔΕΕ. Την επόμενη ημέρα, στις 12.11.2024, τα μέλη του Δικτύου παρακολούθησαν στάδιο διεξαγωγής διαδικασίας στο ΔΕΕ, στο πλαίσιο της Απόφασης C-59/23, Δημοκρατία της Αυστρίας κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με αντικείμενο την Συμβατότητα κρατικής ενίσχυσης με άλλες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου (Οδηγία 2014/25/ΕΕ).

1.4.2. Συμβολή στην εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου όρου των Δημοσίων Συμβάσεων νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ (2021-2027)

Εντός του 2024 και με τη συνεργασία των συναρμόδιων φορέων (ΕΥΣΣΑ, ΓΓΣ, ΓΔΔΣ, κ.α.) η Αρχή συνέβαλε στην ολοκλήρωση των απαιτούμενων ενεργειών για την εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου Όρου των Δημοσίων Συμβάσεων, ενός εκ των τεσσάρων οριζόντιων αναγκαίων όρων (enabling conditions) της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά την εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου Όρου των Δημοσίων Συμβάσεων «Effective monitoring mechanisms of the public procurement market», αυτή συσχετίζεται άμεσα με τις διατάξεις περί παρακολούθησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων, όπως έχουν υιοθετηθεί στις οδηγίες 24/2014/ΕΕ και 25/2014/ΕΕ.

Πιο συγκεκριμένα, εντός του 2024, η Αρχή δημοσίευσε την τριετή έκθεση παρακολούθησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων για την περίοδο 2021-2023, η οποία αποτελεί απαίτηση για την ικανοποίηση του επιμέρους κριτηρίου 4 του Οριζόντιου Αναγκαίου Όρου των Δημοσίων Συμβάσεων.

Τον Φεβρουάριο και τον Σεπτέμβριο 2024, υποβλήθηκαν από την Αρχή στοιχεία που αφορούν την εξέλιξη της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις, περιόδου 2021-2025, μέσω του συστήματος Δίαυλος.

1.4.3. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με τον ΟΟΣΑ και την Προεδρία της Κυβέρνησης

Το Νοέμβριο του 2024, κατόπιν πρόσκλησης του ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) και της Προεδρίας της Κυβέρνησης, η ΕΑΔΗΣΥ συμμετείχε με εκπροσώπους της σε συνέντευξη για το ρόλο των Ανεξάρτητων Αρχών στην Ελλάδα, όπου παρασχέθηκαν στοιχεία σχετικά με τη λειτουργία και το ρόλο της ΕΑΔΗΣΥ.

1.4.4. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με το Υπουργείο Εξωτερικών (Γραφείο Εθνικού Εισηγητή για την καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων)

Η Αρχή συμμετείχε, επίσης, στην Ομάδα Εργασίας που συστάθηκε εκ μέρους του Υπουργείου Εξωτερικών (Γραφείο Εθνικού Εισηγητή για την καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων) για την επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων και την Προστασία και

Αρωγή των Θυμάτων 2025-2030, σε συνεργασία με στελέχη της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

1.4.5. Επεξεργασία στατιστικών στοιχείων για την GPPDB της World Bank

Η ΕΑΔΗΣΥ από το 2020 τηρεί το προφίλ της Ελλάδας για τις δημόσιες συμβάσεις στην Παγκόσμια Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Global Public Procurement Database/GPPD) που υλοποίησε και υποστηρίζει η Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank). Η GPPD καταγράφει και οπτικοποιεί δεδομένα σχετικά με τις προμήθειες των χωρών που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία και τα συστήματα ηλεκτρονικών προμηθειών σε παγκόσμιο επίπεδο, παρέχοντας μια δημόσια διαθέσιμη ηλεκτρονική βάση δεδομένων με παγκόσμιες πληροφορίες για τις δημόσιες συμβάσεις. Στην πρωτοβουλία αυτή συμμετέχουν 218 χώρες.

Η Αρχή έχει αναλάβει τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσίευση των ανωτέρω ζητούμενων στοιχείων σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις που εκτελούνται από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς στην Ελλάδα και ετησίως δημοσιεύει τα σχετικά στοιχεία για την περίοδο που κάθε φορά εξετάζεται. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, το 2024 ζητήθηκε από την World Bank η ενημέρωση των στοιχείων για το 2022 η οποία ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, σε συνεργασία με το Τμήμα Μητρώου Οικονομικών Φορέων, Επιτελικής Πληροφόρησης, Στατιστικών και Απολογιστικών Στοιχείων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (https://www.globalpublicprocurementdata.org/gppd/country_profile/GR).

1.4.6. Ετήσια Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου

Τον Μάρτιο 2024, μέσω του Σημείου Επαφής για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα, η Αρχή απέστειλε στοιχεία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα οποία αφορούν τις αιτίες πλημμελούς εφαρμογής ή έλλειψης ασφάλειας δικαίου στην Ελλάδα, για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου της Ετήσιας Έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου έτους 2024, όπως περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπιών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, καθώς και το επίπεδο συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

1.4.7. Συνεργασία με εθνικούς φορείς

Εντός του έτους αναφοράς, πλέον της συνεργασίας με εθνικούς φορείς, ως αναφέρεται στα σημεία 1.4.2. έως 1.4.6. ανωτέρω, στο πλαίσιο και προς τον σκοπό εκπλήρωσης του κατά περίπτωση αντικείμενου της συνεργασίας, η Αρχή συνεργάστηκε με τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης και εκπροσωπήθηκε στην Τεχνική Επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ99 “Προδιαγραφές Τεχνικών Έργων”, συμμετέχοντας στη δημόσια κρίση.

2. Δράσεις ρυθμιστικού και νομοθετικού ρόλου

2.1. Δράσεις ρυθμιστικού ρόλου

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της Αρχής για την έκδοση προτύπων και υποδειγμάτων εγγράφων σύμβασης²⁴, μεταξύ των οποίων και τευχών διακηρύξεων και σε συνέχεια τροποποιήσεων που επήλθαν στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων, η Αρχή εκκίνησε τη διαδικασία επικαιροποίησης των εγκριθέντων από αυτήν το 2021 υποδειγμάτων διακήρυξης υπηρεσιών, συμφωνίας- πλαίσιο για συμβάσεις

²⁴ Άρθρο 347 παρ. 2 περ. ε και άρθρο 53 παρ. 5 του ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με το άρθρο 53 παρ. α. του άρθρου 9 του ν. 4605/2019

προμηθειών και Δυναμικό Σύστημα Αγορών για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών από τις Περιφέρειες της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό υπεβλήθησαν στην Επταμελή Επιτροπή:

α) επικαιροποιημένου υποδείγματος Διακήρυξης συμφωνίας-πλαίσιο για συμβάσεις προμηθειών, με προσαρμογή του περιεχομένου στις σχετικές νομοθετικές - κανονιστικές μεταβολές και στην πρόσφατη νομολογία των Δικαστηρίων (23-10-2024).

β) επικαιροποιημένου υποδείγματος Διακήρυξης Δυναμικού Συστήματος Αγορών για συμβάσεις παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, με προσαρμογή του περιεχομένου στις σχετικές νομοθετικές- κανονιστικές μεταβολές και στην πρόσφατη νομολογία των Δικαστηρίων (20-12-2024).

Η διαδικασία έγκρισης των αναθεωρημένων εγγράφων σύμβασης υπηρεσιών (υπόδειγμα διακήρυξης υπηρεσιών, καθώς και λοιπών επικαιροποιημένων συνοδευτικών αυτού εγγράφων - σχέδιο συμφωνητικού, δηλώσεις λόγων αποκλεισμού, κατάλογος αποδεικτικών μέσων, έντυπο δήλωσης ακεραιότητας και έντυπο ενημέρωσης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων) ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του έτους 2024.

Τα εγκεκριμένα αναθεωρημένα τεύχη είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Αρχής (<https://eadhsy.gr/>).

Στο εν λόγω υποδείγματα, αναθεωρήθηκαν κανονιστικοί όροι, σε συνέχεια του ισχύοντος νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου, ιδίως:

- ✓ των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/576 του Συμβουλίου της 8ης Απριλίου 2022 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία και οι σχετικές οδηγίες της ΕΕ με τη μορφή συχνών ερωτήσεων & απαντήσεων (FAQ's),
- ✓ των διατάξεων του ν. 4912/2022 «*Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης*»,
- ✓ των διατάξεων του άρθρου 53 του ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του ν. 4965/2022 για την υποχρεωτική συμπερίληψη στα έγγραφα της σύμβασης ρήτρας αναπροσαρμογής των τιμών, καθώς και η υπ' αριθ. πρωτ. 95213/05.10.2022, σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
- ✓ των διατάξεων του ν. 4919/2022 (Α' 71) «*Σύσταση εταιρειών μέσω των Υπηρεσιών Μιας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) και τήρηση του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1151 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132, όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών στον τομέα του εταιρικού δικαίου (L 186) και λοιπές επείγουσες διατάξεις*»,
- ✓ των διατάξεων του ν. 5005/2022 (Α' 236) «*Ενίσχυση δημοσιότητας και διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο - Σύσταση ηλεκτρονικών μητρώων εντύπου και ηλεκτρονικού Τύπου - Διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις*»,
- ✓ των διατάξεων της υπ' αριθμ. 102080/24-10-2022 (Β'5623/02.11.2022) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «*Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016*»,
- ✓ λοιπών τροποποιήσεων του ισχύοντος νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου και
- ✓ των ζητημάτων που έχουν εντοπιστεί κατά την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4412/2016, με συμπερίληψη σχετικών όρων, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, και τη σχετική διαθέσιμη νομολογία του Δικαστηρίου της Ένωσης και των εθνικών δικαστηρίων.

Η έκδοση προτύπων τευχών και υποδειγμάτων από την ΕΑΔΗΣΥ, αποτελεί θεμιτή μορφή ρυθμιστικής παρέμβασης, για την καλύτερη αποτύπωση, κατανόηση, και απλούστευση των σχετικών κανόνων. Μέσω της αρμοδιότητάς της αυτής, η Αρχή ενσωματώνει στα πρότυπα και υποδείγματα κατευθυντήριες οδηγίες, συστάσεις, βέλτιστες πρακτικές, παραπομπές στη νομολογία, υποστηρίζοντας ουσιαστικά τις αναθέτουσες αρχές κατά τη διαμόρφωση των όρων των συγκεκριμένων διακηρύξεων που σκοπεύουν να αναθέσουν. Με τον τρόπο αυτό, η Αρχή συμβάλλει στην επίτευξη ομοιομορφίας και ενιαίας αποτύπωσης των κανόνων ανάθεσης, στην αποφυγή, κατά το δυνατόν, σφαλμάτων και πλημμελειών από τις αναθέτουσες αρχές και, συνακόλουθα, στη μείωση των διενέξεων και την επιτάχυνση της διαδικασίας ανάθεσης.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι τα υποδείγματα δεν αποτελούν πρότυπα τεύχη με δεσμευτική ισχύ. Ως εκ τούτου, η δομή καθώς και οι όροι τους δεν είναι δεσμευτικοί για τις αναθέτουσες αρχές, στη διακριτική ευχέρεια των οποίων εναπόκειται η διαμόρφωσή τους ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προς ανάθεση σύμβασης (ποσότητα, μέγεθος, πολυπλοκότητα, εξειδικευμένες απαιτήσεις), ώστε να μην παραβιάζεται η γενική αρχή της αναλογικότητας που ορίζει κατά το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, ότι οι όροι αυτοί δεν πρέπει να βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας για την τήρηση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων²⁵, περιεχόμενο της οποίας αποτελεί η συλλογή και δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων, η Αρχή παρακολουθεί, σε μηνιαία βάση, τη νομοθεσία που εκδίδεται σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, τηρώντας αρχεία δεδομένων νομοθεσίας, στα οποία περιλαμβάνεται ολοκληρωμένη καταγραφή των διατάξεων νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και λοιπών κανονιστικών πράξεων της Διοίκησης (ΥΑ, ΚΥΑ) που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσης, καθώς και των Οδηγιών, Κανονισμών και Αποφάσεων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άπτονται ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων.

Τα ως άνω στοιχεία αναρτώνται στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων που τηρείται στον ιστότοπο <https://ppp.eadhsy.gr/>, στην ειδική Ενότητα «Παρακολούθηση Νομοθεσίας», προκειμένου να παρέχεται ευρεία δημοσιότητα και πρόσβαση προς κάθε ενδιαφερόμενο, δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, με πολλαπλές δυνατότητες σύνθετης αναζήτησης των αποτελεσμάτων.

Η σχετική ενότητα «Παρακολούθηση Νομοθεσίας» έχει επικαιροποιηθεί και περιλαμβάνει όλα τα σχετικά νομοθετήματα που δημοσιεύθηκαν εντός του έτους 2024.

Α. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΡΥΘΜΙΖΟΥΝ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Η Αρχή τηρεί ηλεκτρονικό αρχείο πίνακα παρακολούθησης νομοθεσίας για το χρονικό διάστημα από 01.01.2024 έως 31.12.2024, στον οποίο εμφανίζεται το σύνολο των διατάξεων που άπτονται θεμάτων δημοσίων συμβάσεων. Ο εν λόγω Πίνακας είναι αναρτημένος στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων που τηρείται στον ιστότοπο <https://ppp.eadhsy.gr/>.

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Κατά το έτος 2024, εκδόθηκαν συνολικά, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του ν. 4412/2016:

- ✓ Τρεις (3) Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις και
- ✓ Έξι (6) Υπουργικές Αποφάσεις

²⁵ Άρθρο 347 παρ. 2 περ. ια υποπ. ιαα του ν. 4412/2016

Ακολουθεί Πίνακας στον οποίο εμφανίζονται οι ως άνω κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες πράξεις:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΕΙΔΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΦΕΚ	ΔΙΑΤΑΞΗ v.4412/2016
16/01/2024	Υπουργική Απόφαση	1975	Συμβάσεις/Συμφωνίες πλαίσιο προγραμματικής περιόδου 2024-2025 που συνάπτονται από την Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών της παρ. 1β του άρθρου 41 του ν. 4412/2016	Β' 226	άρθρο 41 παρ. 4 του ν. 4412/2016
19/01/2024	Υπουργική Απόφαση	ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/26669/268	Πλαίσιο διενέργειας των Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών και γενικά των διαγωνισμών μελετών με απονομή βραβείων	Β' 1785	άρθρο 111 του ν. 4412/2016
26/01/2024	Υπουργική Απόφαση	780	Τροποποίηση της υπό στοιχεία 23451/ΕΥΣΣΑ 493/24.02.2017 υπουργικής απόφασης «Διαδικασίες κατάρτισης, έγκρισης και υλοποίησης προγραμμάτων Τεχνικής Βοήθειας, διαδικασίες δημιουργίας και διατήρησης καταλόγων προμηθευτών για την ανάθεση και υλοποίηση ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας» (Β' 677)	Β' 512	άρθρο 119 παρ. 4 και άρθρο 329 παρ. 4 του ν. 4412/2016
06/02/2024	Κοινή Υπουργική Απόφαση	9331	Τροποποίηση σχεδίου δράσης για την Εθνική Στρατηγική για τις Δημόσιες Συμβάσεις περιόδου 2021-2025 - Τροποποίηση της υπ' αρ. 58305/25-05-2021 (Β' 2182) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Δικαιοσύνης, Υποδομών και Μεταφορών και Επικρατείας	Β' 862	άρθρο 347 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 και άρθρο 139 παρ. 78 του ν. 4782/2021
26/03/2024	Υπουργική Απόφαση	70969	Έγκριση της πρώτης αναθεώρησης εβδομήντα εννέα (79) και της δεύτερης αναθεώρησης δεκαοκτώ (18) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες	Β' 1890	άρθρο 54 παρ. 8 του ν. 4412/2016
13/06/2024	Κοινή Υπουργική Απόφαση	44756	Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων	Β' 3380	παρ. 5 του άρθρου 36 και άρθρο 258 παρ. 10 του ν. 4412/2016

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΕΙΔΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΦΕΚ	ΔΙΑΤΑΞΗ v.4412/2016
			(ΕΣΗΔΗΣ) - Τροποποίηση της υπ' αρ. 64233/8.6.2021 (Β' 2453) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Επικρατείας		
23/07/2024	Υπουργική Απόφαση	95393 ΕΞ 2024	Ρύθμιση θεμάτων των προγραμμάτων δράσεων τεχνικής βοήθειας και διαδικασίες κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας και εξειδίκευση θεμάτων επιλογής αναδόχων για την υλοποίηση δράσεων Τεχνικής Βοήθειας	Β' 4313	άρθρο 119 παρ. 4 και άρθρο 329 παρ. 4 του ν. 4412/2016
29/08/2024	Κοινή Υπουργική Απόφαση	60824	Καθορισμός δεδομένων του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του ν. 4412/2016 που θα διατίθενται στον Κόμβο Παρακολούθησης Επιδόσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ν. 5056/2023	Β' 4958	άρθρο 38 παρ. 4 του ν. 4412/2016
29/12/2024	Υπουργική Απόφαση	202261	Έγκριση του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες	Β' 5966	άρθρο 54 παρ. 8 του ν. 4412/2016

Β. ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Κατά το έτος 2024 εκδόθηκαν συνολικά έντεκα πράξεις (Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις και Υπουργικές Αποφάσεις), οι οποίες περιέχουν διατάξεις που αφορούν σε θέματα δημοσίων συμβάσεων, και οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στο Πίνακα Παρακολούθησης Νομοθεσίας και είναι αναρτημένες στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων που τηρείται στον ιστότοπο <https://ppp.eadhsy.gr/>.

Η ΕΑΔΗΣΥ εκδίδει ενημερωτικά έγγραφα για τις νομοθετικές μεταβολές τα οποία αναρτά στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στην ιστοσελίδα της και κοινοποιεί στους αρμόδιους φορείς.

2.2. Δράσεις υποστήριξης στα έχοντα τη νομοθετική πρωτοβουλία όργανα και προτάσεις νομοθετικής επίλυσης ζητημάτων στον τομέα δημοσίων συμβάσεων

Η Αρχή διαχρονικά παρέχει τη συνδρομή της προς τα αρμόδια Υπουργεία, προς το σκοπό βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, προβαίνοντας, παράλληλα, στην διατύπωση προτάσεων νομοθετικών ρυθμίσεων προς τον ανωτέρω σκοπό.

Προς το σκοπό αυτό, απεστάλησαν τρία (3) έγγραφα στα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία με καταγραφή διάφορων ζητημάτων εφαρμογής της νομοθεσίας και σχετικές προτάσεις, οι οποίες αναλυτικότερα αναφέρονται στην Ενότητα 8 του παρόντος Τεύχους Πεπραγμένων :

1. Το υπ' αριθμ. 3746/05.04.2024 έγγραφο προς την Υπουργό Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα «Πρόταση επανεξέτασης των ρυθμίσεων του άρθρου 68 ν. 3863/2010 (Α' 115)».
2. Το υπ' αριθμ. 7585/23.07.2024 έγγραφο προς το γραφείο Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, το γραφείο του Υφυπουργού και το γραφείο του Γενικού Γραμματέα Υποδομών με θέμα «Καταγραφή προβλημάτων εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4412/2016 και λοιπού νομοθετικού πλαισίου δημοσίων συμβάσεων ως προς τις συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών ή λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών.»
3. Το υπ' αριθμ. 10505/30.10.2024 έγγραφο προς το γραφείο Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και το γραφείο του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού με θέμα «Καταγραφή Προβλημάτων εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4412/2016 και λοιπού νομοθετικού πλαισίου δημοσίων συμβάσεων, ιδίως ως προς τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών.».

3. Δράσεις γνωμοδοτικού ρόλου²⁶

Κατά το έτος 2024, η Αρχή, ασκώντας την προβλεπόμενη από τον νόμο γνωμοδοτική της αρμοδιότητα εξέδωσε συνολικά **δώδεκα (12) γνώμες**, εκ των οποίων, μία (1) απλή, σε διατάξεις σχεδίου νόμου και έντεκα (11) σύμφωνες, σε σχέδια κανονιστικών αποφάσεων και Κανονισμών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων-δημοσίων επιχειρήσεων.

3.1. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια νόμων

Κατά την περίοδο αναφοράς εκδόθηκε μόνο μία (1) Γνώμη σε σχέδιο νομοθετικής ρύθμισης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με θέμα «Ίδρυση γραφείων προμηθειών σε οργανικές μονάδες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής».

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα στοιχεία της Γνώμης της Αρχής, η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της.

Αριθμός Γνώμης	Θέμα	Νόμος
Γνώμη A1/01.02.2024 της Αρχής	Σχέδιο νομοθετικής ρύθμισης, με την οποία αντικαθίσταται το άρθρο 40 «Ίδρυση γραφείων προμηθειών σε οργανικές μονάδες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» του ν. 4770/2021 «Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο, διατάξεις για συμμόρφωση με υποχρεώσεις διεθνούς ναυσιπλοΐας και την αναβάθμιση Λ.Σ.ΕΛ.ΑΚΤ. και ειδικές ρυθμίσεις για την ψηφιοποίηση και εν γένει ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ναυτιλίας στη μετά- COVID εποχή» (Α' 15).	Δεν έχει εκδοθεί μέχρι την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης

Σημειώνεται ότι η κείμενη νομοθεσία προβλέπει τη διατύπωση της γνώμης της Αρχής επί της νομιμότητας κάθε διάταξης νόμου που αφορά σε δημόσιες συμβάσεις πριν την κατάθεσή της στη Βουλή.

Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή διερευνά τη συμβατότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Επιπλέον, ελέγχει την πληρότητα των υπό επεξεργασία ρυθμιστικών κειμένων, ιδίως αναφορικά με τις καταργούμενες ή τροποποιούμενες διατάξεις, εξετάζοντας παράλληλα ζητήματα επικαλύψεων και συγκρούσεων αυτών με διατάξεις του ισχύοντος

²⁶ Άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γα'- γγ' του ν. 4412/2016

Δικαίου. Διαδραματίζει επομένως σημαντικό ρόλο στη νομοτεχνική επεξεργασία κάθε διάταξης σχετικής με δημόσιες συμβάσεις, με την επισήμανση, συνήθως, ουσιαστικών ζητημάτων ή νομοτεχνικών και ερμηνευτικών ατελειών. Επιπρόσθετα, η Αρχή ασκεί και ουσιαστικό, συντονιστικό ρόλο στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία, σε συνέχεια διαβούλευσης με τα Υπουργεία που έχουν τη νομοθετική πρωτοβουλία και τους συναρμόδιους φορείς, αποτελώντας ένα ανάχωμα στην αθρόα εισαγωγή υπουργικών ή βουλευτικών προσηκόντων ή τροπολογιών στα νομοσχέδια.

Όμως η εμπειρία κατά τα τελευταία έτη δείχνει ότι η αρμοδιότητα αυτή της Αρχής παραλείπεται²⁷, καθώς διαπιστώνεται η συστηματική κατάθεση στη Βουλή σχεδίων νόμων και τροπολογιών που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης και, συνακόλουθα, η υιοθέτηση των σχετικών ρυθμίσεων χωρίς την προηγούμενη λήψη της θεσμοθετημένης γνώμης της Αρχής.

Όπως επανειλημμένα η Αρχή έχει τονίσει με τις παρεμβάσεις της, η μη τήρηση του ως άνω ουσιώδους τύπου²⁸ έχει ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση της συμβολής της στην ποιότητα των σχετικών κανόνων, καθώς είναι αυτονόητο ότι η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας της Αρχής συμβάλλει σημαντικά στη βελτίωση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα παράλειψης της λήψης της προηγούμενης γνώμης της Αρχής αποτελεί η κατάθεση στη Βουλή σχεδίου νόμου στο οποίο συμπεριλαμβάνονταν κρίσιμες διατάξεις που άπτονταν της μεταφοράς και εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας και των θυγατρικών της, ιδίως σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης προδικαστικών προσφυγών και ενδίκων βοηθημάτων στο στάδιο της ανάθεσης²⁹. Το εν λόγω σχέδιο νόμου υιοθετήθηκε τελικώς χωρίς να ληφθεί υπόψη η γνώμη της Αρχής, ούτε το σχετικό υπόμνημά της με το οποίο εντοπίσθηκε εγκαίρως, μεταξύ άλλων, το ενδεχόμενο δικονομικών περιπλοκών³⁰.

Πρέπει να τονιστεί επίσης ότι στο πλαίσιο της αποτίμησης της νομοθεσίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων οι μεγαλύτερες αδυναμίες το 2024 εντοπίζονται στην προκοινοβουλευτική διαδικασία, και ιδίως στην ελλιπή νομοτεχνική επεξεργασία, το χαμηλό ποσοστό των άρθρων που τίθενται προς διαβούλευση, την έκτακτη νομοθέτηση, τη συστηματική υιοθέτηση εξαιρετικών ρυθμίσεων που αναιρούν βασικές στρατηγικές επιλογές.

Με γνώμονα επομένως την ασφάλεια δικαίου, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του συστήματος διαπιστώνεται η ανάγκη λήψης μέτρων για την άμεση βελτίωση της διαδικασίας παραγωγής και της ποιότητας των ρυθμίσεων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. **Ως τέτοια μέτρα προτείνονται ιδίως:**

- ✓ Η επεξεργασία των σχεδίων ρυθμίσεων από ομάδες εργασίας ή νομοπαρασκευαστικές επιτροπές με τεχνογνωσία στην επεξεργασία ρυθμιστικών κειμένων και εμπειρία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων
- ✓ Η διασφάλιση της συνεργασίας μεταξύ των υπουργείων και των υπηρεσιών που ασχολούνται με την Καλή Νομοθέτηση
- ✓ Η τήρηση της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας της Αρχής
- ✓ Η ευρεία διαβούλευση με όλους τους παραγωγικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών

²⁷ Βλ. ιδίως εκθέσεις πεπραγμένων της Αρχής, ως αναρτώνται στην ιστοσελίδα της (<https://eadhsy.gr/eadisy/ektheseis/>).

²⁸ Σχετικές, ενδεικτικά, οι με αριθμ. πρωτ. Γρ. Πρ. 3/24 1 2022, 04/31.01.2022, 24/02.03.2022, 94/04.07.2022, 3431/23.06.2022, 3869/14.07.2022, 4186/01-08-2022 και 5751/9-11-2022 Επιστολές της Αρχής.

²⁹ Βλ. άρθρο 38 Πολιτική προμηθειών και μισθώσεων του ν. 4972/2022, όπως διαδοχικά τροποποιήθηκε με τα άρθρα 31 του ν. 5131/2024 και 47 του ν. 5135/2024.

³⁰ Αριθμ. 1228/30-07-2024 υπόμνημα της Προέδρου της Αρχής προς τη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής.

- ✓ Ο συντονισμός των δράσεων αναμόρφωσης της νομοθεσίας με βάση τη συστηματική αποτίμηση της κείμενης νομοθεσίας
- ✓ Η τήρηση της τακτικής νομοθετικής διαδικασίας
- ✓ Η παρακολούθηση της έκδοσης των κανονιστικών διαταγμάτων και πράξεων.

3.2. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια λοιπών κανονιστικών πράξεων

Κατά το χρονικό διάστημα από 01.01.2024 έως 31.12.2024 εκδόθηκαν συνολικά έντεκα (11) Γνώμες με τις οποίες εξετάστηκαν σχέδια κανονιστικών πράξεων και κανονισμών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων - δημοσίων επιχειρήσεων.

Σημειώνεται ότι, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, για τις εκδιδόμενες κατ' εξουσιοδότηση νόμου κανονιστικές πράξεις, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και για τους κανονισμούς δημοσίων οργάνων και οργανισμών, απαιτείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής στον βαθμό που ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων.

Ιδίως σε σχέση με τους προτεινόμενους κανονισμούς ανωνύμων εταιριών περί ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, διαπιστώθηκε ότι οι συνήθεις παρεκκλίσεις από την κείμενη νομοθεσία που περιλαμβάνονταν στους εξετασθέντες κανονισμούς επικεντρώνονταν, ενδεικτικά, σε διαφοροποιήσεις ως προς τα αρμόδια όργανα σύναψης και παρακολούθησης των συμβάσεων, ως προς την αύξηση των χρηματικών ορίων των συμβάσεων που ανατίθενται με τη διαδικασία απευθείας ανάθεσης, τις διατυπώσεις δημοσιότητας (μη εφαρμογή των κανόνων δημοσίευσης στο ΚΗΜΔΗΣ - τοπικό τύπο), τους κανόνες παραλαβής προσφορών και επικοινωνίας (μη εφαρμογή των κανόνων ΕΣΗΔΗΣ), καθώς και στη διαχείριση - τροποποίηση των συμβάσεων.

Στο πλαίσιο της επεξεργασίας τους αναδείχθηκαν ζητήματα της περιπτωσιολογικής αντιμετώπισης σε βάρος της συνεκτικότητας του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, της αοριστίας των εξουσιοδοτικών διατάξεων οι οποίες καταλείπουν ευρύ πεδίο παρέκκλισης από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, των ρυθμιστικών κενών και, κατά περίπτωση, της έλλειψης συμβατότητας με το παράγωγο ενωσιακό δίκαιο και τα εθνικά εφαρμοστικά μέτρα. Σημαντική παρατήρηση της Αρχής αποτελεί επίσης η εκτίμηση ότι λόγω της απουσίας ειδικής νομοθετικής ρύθμισης, με τους κανονισμούς αυτούς δεν είναι δυνατό να τίθενται κανόνες για δικονομικά ζητήματα και εν γένει ζητήματα που άπτονται της έννομης προστασίας.

Σε κάθε περίπτωση, ο έλεγχος, εκ μέρους της Αρχής, των σχετικών κανόνων πραγματοποιήθηκε με βασική μέριμνα τη θέσπιση ενός συνεκτικού και σαφούς πλαισίου ως προς τη διαδικασία σύναψης και διαχείρισης των συμβάσεων των φορέων αυτών, συμβατού με τις γενικές αρχές της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της διαφάνειας.

Συναφώς τονίζεται ότι πριν την έκδοση γνώμης προηγήθηκαν διαβουλεύσεις με τους αρμόδιους φορείς, ενώ και στο ίδιο το κείμενο της γνώμης εντοπίζονται ζητήματα σαφήνειας και συνεκτικότητας των επιμέρους κανόνων και διατυπώνονται συστάσεις προς την κατεύθυνση της βελτίωσης και της περαιτέρω επεξεργασίας τους.

Συμπερασματικά, με γνώμονα την ασφάλεια δικαίου και την αποσαφήνιση των κανόνων που διέπουν τη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων, προτείνονται τα εξής:

- ✓ η αποφυγή της περιπτωσιολογικής αντιμετώπισης των σχετικών κανόνων και η υιοθέτηση ενός συνεκτικού ενιαίου πλαισίου, ιδίως στον τομέα της έννομης προστασίας,

- ✓ ο έλεγχος της σαφήνειας και του ορισμένου των εξουσιοδοτικών διατάξεων για την έκδοση Κανονισμών κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, ώστε να διασφαλίζεται η συμβατότητά τους με το Σύνταγμα, τις Οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις και τα εθνικά μέτρα εφαρμογής τους,
- ✓ σε περίπτωση που κρίνεται σκόπιμη η χορήγηση ευελιξίας σε κάποιες ανώνυμες εταιρίες του Δημοσίου σε σχέση με λοιπές κεντρικές κυβερνητικές αρχές και δημόσιους οργανισμούς, η θέσπιση με νόμο ενός ελάχιστου συστήματος κανόνων που θα διασφαλίζουν την τήρηση των αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της προστασίας του ανταγωνισμού,
- ✓ η διασφάλιση της παρακολούθησης των διαδικασιών σύναψης των φορέων αυτών, σύμφωνα με τους κανόνες Διακυβέρνησης του Βιβλίου ΙΙΙ του ν. 4412/2016.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι Γνώμες της Αρχής και οι εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, σε συνέχεια της σύμφωνης Γνώμης της Αρχής.

Αριθμός Γνώμης	Θέμα	Εκδοθείσα Κανονιστική Πράξη
Γ1/17-01-2024	Γνώμη της Αρχής σε σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης με θέμα τον «Καθορισμό του ύψους, του τρόπου υπολογισμού, της διαδικασίας παρακράτησης και απόδοσης της κράτησης υπέρ ΕΚΑΠΥ καθώς και των λοιπών σχετικών λεπτομερειών εφαρμογής της περ. β της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 4865/2021 (Α' 238)»	Κ.Υ.Α. με θέμα «Καθορισμός του ύψους, του τρόπου υπολογισμού, της διαδικασίας παρακράτησης και απόδοσης της κράτησης υπέρ Ε.Κ.Α.Π.Υ. καθώς και των λοιπών σχετικών λεπτομερειών εφαρμογής της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4865/2021 (Α' 238)» (Β' 4082/2024)
Γ2/01-02-2024	Γνώμη της Αρχής σε σχέδιο απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα «Έγκριση της πρώτης αναθεώρησης εβδομήντα εννέα (79) και της δεύτερης αναθεώρησης δεκαοκτώ (18) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες»	Υ.Α. του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών υπ' αρ. 70969/05.03.2024 με θέμα «Έγκριση της πρώτης αναθεώρησης εβδομήντα εννέα (79) και της δεύτερης αναθεώρησης δεκαοκτώ (18) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες» (Β' 1890/2024)
Γ3/08-02-2024	Γνώμη της Αρχής σε σχέδιο Κ.Υ.Α. των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Ανάπτυξης - Ψηφιακής Διακυβέρνησης - Υποδομών και Μεταφορών - Εθνικής Άμυνας - Εσωτερικών με θέμα «Τροποποίηση της υπό στοιχεία οικ. 98979 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 3766/13.08.2021) κοινής υπουργικής απόφασης «Ηλεκτρονική Τιμολόγηση στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων δυνάμει του ν. 4601/2019 (Α' 44)»	Κ.Υ.Α. των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Ανάπτυξης - Ψηφιακής Διακυβέρνησης - Υποδομών και Μεταφορών - Εθνικής Άμυνας - Εσωτερικών, υπ' αρ. 46901 ΕΞ 2024/01.04.2024 με θέμα «Τροποποίηση της υπό στοιχεία οικ. 98979 ΕΞ 2021/10.08.2021 κοινής υπουργικής απόφασης "Ηλεκτρονική Τιμολόγηση στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων δυνάμει του ν. 4601/2019 (Α' 44)" (Β' 3766)» (Β' 2120/2024)
Γ4/26-03-2024	Γνώμης της Αρχής σε σχέδιο Κανονισμού «περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας ανεξαρτήτως ποσού» της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.	Κανονισμός «περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας ανεξαρτήτως ποσού» (έκδοση: Απόφαση ΔΣ υπ' αριθμ. 46/2025 της ΕΥΑΘ ΑΕ κατόπιν έγκρισης του Τεχνικού Συμβουλίου υπ' αριθμ. 3/13.2.2025)
Γ5/25-04-2024	Γνώμη της Αρχής σε σχέδιο απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα «Ρύθμιση θεμάτων των προγραμμάτων δράσεων τεχνικής βοήθειας και διαδικασίες κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας και εξειδίκευση θεμάτων επιλογής αναδόχων για την υλοποίηση δράσεων Τεχνικής Βοήθειας», για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027	Υ.Α. του Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών υπ' αρ. 95393 ΕΞ 2024/16.07.2024 με θέμα «Ρύθμιση θεμάτων των προγραμμάτων δράσεων τεχνικής βοήθειας και διαδικασίες κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας και εξειδίκευση θεμάτων επιλογής αναδόχων για την υλοποίηση δράσεων Τεχνικής Βοήθειας» (Β' 4313/2024)

Αριθμός Γνώμης	Θέμα	Εκδοθείσα Κανονιστική Πράξη
Γ6/28-06-2024	Γνώμης της Αρχής σε σχέδιο Κανονισμού για τις διαδικασίες Ανάθεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας άνω των ορίων, της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ ΑΕ)	Κανονισμός για τις διαδικασίες Ανάθεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας άνω των ορίων (έκδοση: Απόφαση ΔΣ υπ' αριθμ. 46/2025 της ΕΥΑΘ ΑΕ κατόπιν έγκρισης του Τεχνικού Συμβουλίου υπ' αριθμ. 3/13.2.2025)
Γ7/28-06-2024	Γνώμης της Αρχής σε σχέδιο Κανονισμού για τις διαδικασίες Ανάθεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας κάτω των ορίων των οδηγιών, της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ ΑΕ)	Κανονισμός για τις διαδικασίες Ανάθεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας κάτω των ορίων των οδηγιών (έκδοση: Απόφαση ΔΣ υπ' αριθμ. 46/2025 της ΕΥΑΘ ΑΕ κατόπιν έγκρισης του Τεχνικού Συμβουλίου υπ' αριθμ. 3/13.2.2025)
Γ8/19-08-2024	Γνώμης της Αρχής σε σχέδιο απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με θέμα «Έγκριση του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες»	Υ.Α. του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, υπ' αρ. 202261/17-10-2024 με θέμα «Έγκριση του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες» (Β' 5966/2024)
Γ9/27-11-2024	Γνώμη της Αρχής σε σχέδιο απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης με θέμα «Καθορισμός επιπρόσθετου περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης προμηθειών και υπηρεσιών, που συγκροτείται και τηρείται από τις αναθέτουσες αρχές, δυνάμει του άρθρου 45 του ν. 4412/2016».	Υ.Α. του Υπουργού Ανάπτυξης υπ' αρ. 3543/23.01.2025, με θέμα «Καθορισμός επιπρόσθετου περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης προμηθειών και υπηρεσιών, που συγκροτείται και τηρείται από τις αναθέτουσες αρχές, δυνάμει του άρθρου 45 του ν. 4412/2016» (Β' 318/2025)
Γ10/04-12-2024	Γνώμη της Αρχής σε σχέδιο των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας, με θέμα «Καθορισμός του τρόπου και της διαδικασίας είσπραξης και απόδοσης παρακρατούμενου ποσοστού ύψους δύο τοις εκατό (2%) υπέρ ψυχικής υγείας επί των συμβάσεων του άρθρου 18 του ν. 5129/2024» (Α' 124)	Υ.Α. των Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας υπ' αρ. Γ2γ/Γ.Π.5853/15.04.2025, με θέμα «Καθορισμός του τρόπου και της διαδικασίας είσπραξης και απόδοσης παρακρατούμενου ποσοστού ύψους δύο τοις εκατό (2%) υπέρ ψυχικής υγείας επί των συμβάσεων του άρθρου 18 του ν. 5129/2024 (Α' 124)» (Β' 2313/2025)
Γ11/27-12-2024	Γνώμη της Αρχής σε σχέδιο Κ.Υ.Α. των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας με θέμα «Καθορισμός ποσού, τρόπου και χρόνου υπολογισμού και διαδικασίας επιβολής και απόδοσης του ποσού έκπτωσης (rebate) για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα και τα προϊόντα αντιδραστηρίων του άρθρου 72 του ν. 5129/2024 καθώς και των σχετικών λεπτομερειών εφαρμογής αυτής (Α' 124)».	Υ.Α. των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας υπ' αρ. Γ2γ/3263/25-02-2025 με θέμα «Καθορισμός ποσού, τρόπου και χρόνου υπολογισμού και διαδικασίας επιβολής και απόδοσης του ποσού έκπτωσης (rebate) για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα και τα προϊόντα αντιδραστηρίων του άρθρου 72 του ν. 5129/2024 καθώς και των σχετικών λεπτομερειών εφαρμογής αυτής (Α' 124)» (Β' 1104/2025)

4. Δράσεις συμβουλευτικού ρόλου³¹

Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, οι δράσεις της Αρχής επικεντρώθηκαν στην υποστήριξη των αναθετουσών αρχών, των αναθετόντων φορέων και των οικονομικών φορέων, μέσω γενικών οδηγιών και κατευθύνσεων, προς τον σκοπό της διασφάλισης της ενιαίας και ομοιόμορφης εφαρμογής του νόμου, αποφυγής αντιφατικών ερμηνειών και άρσης αμφισβητήσεων κατά την εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων.

Σημειώνεται ότι το πλήθος και το περιεχόμενο των ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στην Αρχή αντικατοπτρίζουν, μεταξύ άλλων, την ποιότητα της νομοθέτησης στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων και τις επιπτώσεις της εφαρμογής της, αλλά και το επίπεδο της διοικητικής ικανότητας των αναθετουσών αρχών. Η συνέχιση της πρακτικής της μη επαρκούς διαβούλευσης πριν από υιοθέτηση των ρυθμίσεων, των συχνών τροποποιήσεων, των επικαλύψεων, των παρεκκλίσεων και των τροπολογιών που είναι άσχετες με το κύριο αντικείμενο του νόμου, δυσχέρανε ακόμα περισσότερο το έργο των αναθετουσών αρχών, και, συνακόλουθα, την αποτελεσματικότητά τους. Εξάλλου, από τα ερωτήματα αυτά προκύπτει ότι οι στόχοι της απλούστευσης των διαδικασιών και της μείωσης των διοικητικών επιβαρύνσεων δεν επιτεύχθηκαν στον επιθυμητό βαθμό. Κατά το έτος 2024, η Αρχή συνέχισε το έργο της έχοντας ως κύρια μέριμνα την ενίσχυση των αναγκαίων δεξιοτήτων, των γνώσεων και της ακεραιότητας των επαγγελματιών του τομέα των δημόσιων συμβάσεων, με την παροχή εργαλείων και μέσων όπως κατευθυντήριες γραμμές, οριζόντιες οδηγίες και ενημερωτικά έγγραφα, καθώς και υποδείγματα - πρότυπα τευχών διακηρύξεων.

Στο σημείο αυτό τονίζεται, ως προς το εύρος και τον τρόπο άσκησης της συμβουλευτικής της αρμοδιότητας³², ότι αυτή δεν περιλαμβάνει:

- α) εκτίμηση συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών ή επιλογή των εφαρμοστέων κανόνων δικαίου και υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών σε αυτούς, ιδίως στο πλαίσιο εκκρεμών διαγωνιστικών διαδικασιών, αρμοδιότητα που ανήκει αποκλειστικά στους οικείους φορείς και τα αρμόδια συλλογικά όργανα,
- β) επίλυση εσωτερικών διαφωνιών μεταξύ των οργανικών μονάδων των αναθετουσών αρχών, ιδίως για θέματα αρμοδιότητας βάσει των οργανωτικών τους διατάξεων.
- γ) υποκατάσταση της κρίσης των αναθετουσών αρχών επί συγκεκριμένων ζητημάτων.

4.1. Έκδοση ερμηνευτικών - διευκρινιστικών και ενημερωτικών εγγράφων

Η Αρχή, στο πλαίσιο της υποστήριξης των αναθετουσών αρχών, των αναθετόντων φορέων και των οικονομικών φορέων, μέσω γενικών οδηγιών και κατευθύνσεων, κατά το χρονικό διάστημα 01.01.2024 έως 31.12.2024, τόσο αυτοβούλως, όσο και με αφορμή υποβληθέντα από τους ως άνω φορείς, εξέδωσε σειρά ενημερωτικών - διευκρινιστικών εγγράφων. Σκοπός των εγγράφων αυτών ήταν η ενημέρωση των φορέων ως προς ζητήματα τα οποία εγείρονται κατά τη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και τα οποία χρήζουν ερμηνείας, με στόχο την ορθή εφαρμογή επιμέρους διατάξεων του ν. 4412/2016 ή άλλων νομοθετημάτων, εθνικής ή ενωσιακής προέλευσης.

Ειδικότερα, η Αρχή, με σκοπό την ενημέρωση, ερμηνεία ή αποσαφήνιση διατάξεων, εξέδωσε τα ακόλουθα έγγραφα:

³¹ Άρθρο 340 παρ. 3 καθώς και άρθρο 347 παρ. 2 περ. ιβ' του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022

³² Διευκρινιστικό έγγραφο με αριθμό πρωτ. 770/4-02-2021 (ΑΔΑ: ΩΓΑΩΟΞΤΒ-ΓΧΘ) με θέμα: «Υποστήριξη αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων και οικονομικών φορέων κατά τη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων», αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Αρχής

- ✓ Το υπ' αριθμ 302/10.01.2024 (ΑΔΑ: 6ΛΜΞΟΞΤΒ-ΑΙΒ) έγγραφο με θέμα : «Δημοσίευση νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, που άπτονται ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων. Υποχρεώσεις αναθετουσών αρχών και οικονομικών φορέων»,
- ✓ Το υπ' αριθμ. 3747/05.04.2024 (ΑΔΑ: 9434ΟΞΤΒ-ΒΧ3) έγγραφο με θέμα : «Δημοσίευση αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας επί ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων γενικότερου ενδιαφέροντος, κατά το άρθρο 1 του ν. 3900/2010 (πρότυπες δίκες) και ειδικότερα : α) της με αριθμ. 2325/2023 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, β) της με αριθμ. 211/20243 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και γ) της απόφασης ΣτΕ Δ' Τμ. 289/2024»,
- ✓ Το υπ' αριθμ. 5868/07.06.2024 (ΑΔΑ: ΡΝΑ1ΟΞΤΒ-ΗΩ0) έγγραφο με θέμα : «Αποκλεισμός νομικών προσώπων και οντοτήτων από τις δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης»,
- ✓ Το υπ' αριθμ. 6167/18.06.2024 (ΑΔΑ: ΨΔΞ1ΟΞΤΒ-ΙΔΣ) έγγραφο με θέμα : «Διατάξεις σχετικές με την υποχρέωση υποβολής ηλεκτρονικού τιμολογίου από τους οικονομικούς φορείς»,
- ✓ Το υπ' αριθμ. 7088/11.07.2024 (ΑΔΑ: ΨΖΘΨΟΞΤΒ-ΖΥ5) έγγραφο με θέμα : «Προσαρμογή όρων των υποδειγμάτων Διακηρύξεων Προμηθειών - Υπηρεσιών σε συνέχεια της τροποποίησης της υπ' αριθμ. 64233/08-06-2021 (Β' 2453) Κοινής Απόφασης Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Επικρατείας που αφορά στη λειτουργία του ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες»,
- ✓ Το υπ' αριθμ. 11446/29.11.2024 (ΑΔΑ: 635ΗΟΞΤΒ-1ΑΓ) έγγραφο με θέμα : «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 5135/2024 (Α/147) σχετικά με το «Ψηφιακό τέλος συναλλαγής και άλλες διατάξεις» στην κράτηση υπέρ ΕΑΔΗΣΥ».

Περαιτέρω ανάρτηση ανακοίνωση στην ιστοσελίδα της «ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ, ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ, ΣΤΗ ΝΕΑ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΕΝΟΤΙΕΣ2 ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ Ε.Ε., ΜΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΑΔΗΣΥ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ)».

4.2. Οριζόντια έγγραφα

Η Αρχή, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, εξέδωσε το υπ' αριθμ. 5868/07-06-2024 (ΑΔΑ: ΡΝΑ1ΟΞΤΒ-ΗΩ0) οριζόντιο/διευκρινιστικό έγγραφο με θέμα: «Αποκλεισμός νομικών προσώπων και οντοτήτων από τις δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης»³³.

Το έγγραφο αυτό εκδόθηκε σε συνέχεια των συστάσεων του 4^{ου} Κύκλου Αξιολόγησης της Ελλάδας από τον ΟΟΣΑ σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές και αφορά οδηγίες προς τις αναθέτουσες αρχές σχετικά με την εφαρμογή σε βάρος οικονομικών φορέων, ιδίως νομικών προσώπων, του υποχρεωτικού λόγου αποκλεισμού της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, που εδράζεται σε αμετάκλητη καταδίκη σε σοβαρούς τομείς εγκληματικότητας ποινικού ενδιαφέροντος της Ένωσης και των διεθνών ή και υπερκρατικών οργανισμών, όπως η ενεργητική δωροδοκία.

Στο πλαίσιο των σχετικών συστάσεων του ΟΟΣΑ για ενεργό έλεγχο εκ μέρους των αναθετουσών αρχών της επιβολής της κύρωσης του αποκλεισμού από τις δημόσιες συμβάσεις σε νομικά πρόσωπα, η Αρχή επισημαίνει την ανάγκη διασφάλισης της δυνατότητας επαλήθευσης (μη) συνδρομής λόγου αποκλεισμού μέσω α) της υλοποίησης των προβλέψεων του άρθρου 74 Αποκλεισμός οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις - Εξουσιοδοτικές διατάξεις (άρθρο 57 παρ. 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του ν. 4412/2016 με την έκδοση των απαιτούμενων προεδρικών διαταγμάτων και β) της υιοθέτησης συστήματος καταγραφής ποινών

³³ Έγγραφο αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Αρχής <https://eadhsy.gr/anathetouses-arches/genikes-odigies/>

για τις αμετάκλητες αποφάσεις επιβολής εις βάρος νομικών προσώπων, μέσω της ποινικής διαδικασίας, των κυρώσεων του ως άνω άρθρου 134 του ν. 5090/2024 για τις αξιόποινες πράξεις δωροδοκίας.

4.3. Διαχείριση ερωτημάτων

Η Αρχή κλήθηκε να διαχειριστεί κατά το έτος 2024, μεγάλο αριθμό ερωτημάτων [εκατόν τριάντα έξι (136)], τα οποία περιήλθαν, στην πλειονότητά τους, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αφορούσαν στην ανάθεση και διαχείριση δημοσίων συμβάσεων. Από το σύνολο των εισερχομένων 136 ερωτημάτων, τα 11 ετέθησαν στο ΑΡΧΕΙΟ λόγω ασάφειας/αναρμοδιότητας. Τα υπόλοιπα 125 ερωτήματα απαντήθηκαν στο σύνολό τους με έγγραφο της Υπηρεσίας, με ηλεκτρονικό μήνυμα ή με άμεση τηλεφωνική επικοινωνία με τους ενδιαφερόμενους.

Στην πλειοψηφία τους τα ερωτήματα αυτά ήταν άτυπα και προήλθαν κυρίως από:

- ✓ μεμονωμένα στελέχη τμημάτων προμηθειών, τεχνικών και οικονομικών υπηρεσιών, με καθήκοντα προγραμματισμού, σχεδιασμού, προετοιμασίας, ανάθεσης, διαχείρισης, παρακολούθησης, και ελέγχου δημοσίων συμβάσεων ή/και
- ✓ μέλη συλλογικών οργάνων (επιτροπών αξιολόγησης προσφορών και παρακολούθησης - παραλαβής).

Η επεξεργασία των ως άνω ερωτημάτων ανέδειξε, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, την ανάγκη στελέχωσης των αναθετουσών αρχών με κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, ικανό να ανταπεξέλθει απρόσκοπτα, αποτελεσματικά και αποδοτικά στις ανάγκες του προγραμματισμού, ανάθεσης και διαχείρισης δημοσίων συμβάσεων. Αρκετά ερωτήματα προκύπτει ότι ανέκυψαν επίσης λόγω επάλληλων τροποποιήσεων και έλλειψης σαφήνειας της νομοθεσίας, η οποία υιοθετήθηκε με τη διαδικασία της έκτακτης - εξαιρετικής νομοθέτησης και χωρίς να τηρηθεί η διαδικασία παροχής προηγούμενης γνώμης της Αρχής.

Από άποψη περιεχομένου τα ερωτήματα κατηγοριοποιούνται ως εξής:

A. Ως προς το αντικείμενο - είδος της σύμβασης:

- ✓ ποσοστό 43 % αφορά σε προμήθειες
- ✓ ποσοστό 20 % σε έργα
- ✓ ποσοστό 23 % σε υπηρεσίες
- ✓ ποσοστό 4 % σε μελέτες και συναφείς τεχνικές και λοιπές επιστημονικές υπηρεσίες
- ✓ ποσοστό 10 % σε διάφορα ζητήματα

B. Ως προς τη θεματική ενότητα του ερωτήματος:

- ✓ ποσοστό 5 % σε ζητήματα τροποποίησης σύμβασης
- ✓ ποσοστό 22 % σε ζητήματα προετοιμασίας και σχεδιασμού
- ✓ ποσοστό 16% σε ζητήματα αξιολόγησης προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής
- ✓ ποσοστό 11,5% σε ζητήματα σύνθεσης, συγκρότησης και λειτουργίας συλλογικών οργάνων
- ✓ ποσοστό 11,5 % σε ζητήματα των κανόνων δημοσιότητας των σχετικών προκηρύξεων και καταχώρισης στο ΚΗΜΔΗΣ
- ✓ ποσοστό 4% σε ζητήματα κατακύρωσης σύμβασης
- ✓ ποσοστό 3,5% σε ζητήματα υποβολής και ισχύος εγγυητικών επιστολών και χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ
- ✓ ποσοστό 18 % σε ζητήματα εκτέλεσης σύμβασης
- ✓ ποσοστό 8,5 % αφορά έτερα ζητήματα

Από το σύνολο των ερωτημάτων, τα σαράντα οκτώ εξ' αυτών (48) αφορούσαν έγγραφα ερωτήματα, τα 38 εκ των οποίων απαντήθηκαν με σχετικό έγγραφο και τα λοιπά με ηλεκτρονικό μήνυμα ή άμεση και τηλεφωνική επικοινωνία.

Τα υπόλοιπα ογδόντα οκτώ (88) ερωτήματα αφορούσαν ηλεκτρονικά μηνύματα, εκ των οποίων δεκατέσσερα (14) απαντήθηκαν με ηλεκτρονικό μήνυμα ενώ για τα υπόλοιπα υπήρξε άμεση τηλεφωνική επικοινωνία με τους ενδιαφερόμενους.

Ως προς το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο (Βιβλίο Ι, Βιβλίο ΙΙ ή Βιβλίο ΙV του ν. 4412/2016), το μεγαλύτερο ποσοστό εξ' αυτών (88,5%) αφορούσε σε ερωτήματα αναφορικά με το Βιβλίο Ι.

4.4. Δράσεις επαγγελματοποίησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

Σύμφωνα με την παρ. 1-3 του άρθρου 344 «Κατάρτιση και πιστοποίηση προσωπικού αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων - Εξουσιοδοτική διάταξη» του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς εξασφαλίζουν ότι το προσωπικό που είναι επιφορτισμένο με καθήκοντα σχετικά με την προπαρασκευή, σύναψη και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων διαθέτει την απαιτούμενη κατάρτιση, εμπειρία και εξειδίκευση και μεριμνούν για την αρχική και δια βίου κατάρτιση, καθώς και την αντίστοιχη πιστοποίηση του προσωπικού τους.

Η κατάρτιση των υπαλλήλων αυτών προβλέπεται ότι γίνεται μέσω πιστοποιημένων προγραμμάτων που σχεδιάζονται και υλοποιούνται ιδίως από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ.) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (εφεξής Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), με τη συνεργασία της Αρχής και ειδικών επιστημόνων, των Εθνικών Κεντρικών Αρχών Αγορών και του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Οι δράσεις επαγγελματοποίησης διαρθρώθηκαν σε δυο τομείς:

- (α) Επαγγελματοποίηση των στελεχών των Αναθετουσών Αρχών και Αναθετόντων Φορέων στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων (περ. α' και β' άρθρου 8 παρ. 4 Οργανισμού και Κανονισμού Λειτουργίας Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)
- (β) Εκπαίδευση του προσωπικού της Αρχής σε προγράμματα δια βίου μάθησης (περ. γ' άρθρου 8 παρ. 4 Οργανισμού και Κανονισμού Λειτουργίας Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)

Η Αρχή συμμετείχε με το ειδικό επιστημονικό προσωπικό της σε δράσεις επαγγελματοποίησης και αναβάθμισης των γνώσεων και των δεξιοτήτων των στελεχών των αναθετουσών αρχών, που περιλάμβαναν, ενδεικτικά, τη σύνταξη μελέτης και σχεδίου δράσης σχετικά με την επαγγελματοποίηση, τη σύνταξη φακέλων σχεδιασμού επιμορφωτικών προγραμμάτων, τη συγγραφή εκπαιδευτικού υλικού, τη συμμετοχή σε πιστοποιημένα προγράμματα επιμόρφωσης της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) και του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., καθώς και στο πρόγραμμα της πιστοποίησης της επάρκειας των στελεχών των αναθετουσών αρχών.³⁴

Ειδικότερα, κατά το έτος 2024 υλοποιήθηκαν οι εξής δράσεις:

- (α) Επαγγελματοποίηση των στελεχών των Αναθετουσών Αρχών και Αναθετόντων Φορέων στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

Στελέχη της Αρχής συμμετέχουν στις επιμορφωτικές/ εκπαιδευτικές διαδικασίες του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ.) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) αλλά και της Εθνικής Σχολής Αυτοδιοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) για θέματα δημοσίων συμβάσεων. Περαιτέρω, η Αρχή ανταποκρίνεται σε αιτήματα φορέων προκειμένου να συμβάλει, μέσω των στελεχών της, σε σεμινάρια επιμόρφωσης.

³⁴ Άρθρο 17 του ν. 5111/2024

(β) Εκπαίδευση του προσωπικού της Αρχής σε προγράμματα δια βίου μάθησης: Στελέχη της ΕΑΔΗΣΥ παρακολούθησαν Προγράμματα Επιμόρφωσης στο Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ.) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) κατά το έτος 2024.

5. Δράσεις εποπτικού και ελεγκτικού ρόλου

Στους επιχειρησιακούς στόχους της Αρχής συγκαταλέγονται η εποπτεία, η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και ο έλεγχος των δράσεων των φορέων της Διοίκησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων, σύμφωνα με όσα ορίζει ο νόμος. Με τον Οργανισμό και Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής, ο οποίος θεσπίστηκε ως σύνολο με το άρθρο 53 του ν. 4605/2019 (Α' 52) και παραμένει σε ισχύ έως την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος της παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4912/2022 (Α' 59), ενισχύθηκε ο ελεγκτικός και εποπτικός ρόλος της Αρχής και η αποτελεσματικότητά του.

5.1. Έλεγχος αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης³⁵

Το έτος 2024, η Αρχή εξέδωσε συνολικά εκατόν σαράντα τέσσερις (144)³⁶ γνώμες, οι οποίες αφορούσαν στην προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ως ισχύουν, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας.

Οι γνώμες που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, πλην όσων εμπεριέχουν στοιχεία εμπιστευτικού χαρακτήρα³⁷, βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα της Αρχής, μετά από απαλοιφή τυχόν δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ανωνυμοποιημένες), εφόσον απαιτείται.

Τα αιτήματα φορέων του δημοσίου τομέα που υποβλήθηκαν στην Αρχή, εντός του 2024, ανήλθαν συνολικά σε εκατόν εβδομήντα (170), ενώ μέρος των υποβληθέντων αιτημάτων ανακλήθηκε κατόπιν σχετικής ενημέρωσης και καθοδήγησης που παρασχέθηκε από την Αρχή στο – κατά περίπτωση – αίτημα, αναφορικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί με έτερο τρόπο η κρίση της αναθέτουσας αρχής για την ανάθεση της σύμβασης (π.χ. προσφυγή σε ανοικτή ή κλειστή διαγωνιστική διαδικασία με χρήση συντετμημένων προθεσμιών, χρήση τεχνικών και εργαλείων για ηλεκτρονικές και συγκεντρωτικές διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων, κ.α.).

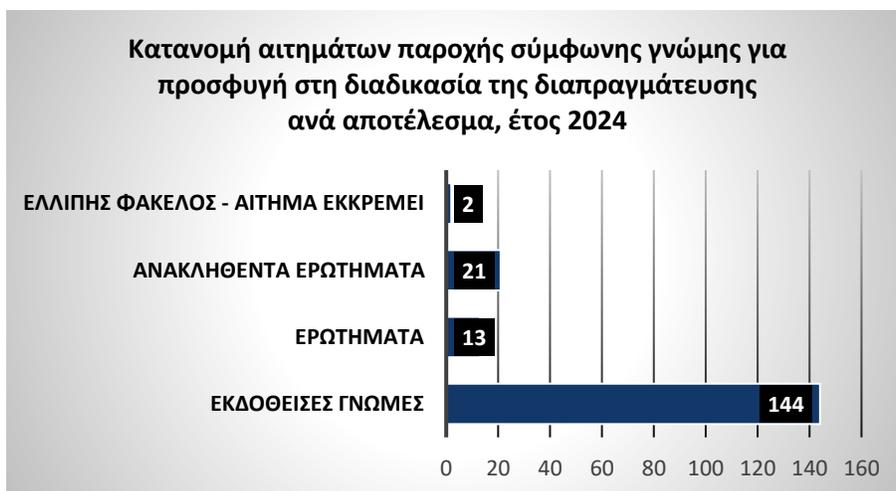
Το 2024 η Αρχή δεν άσκησε τη γνωμοδοτική της αρμοδιότητα σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016 σε περιπτώσεις όπου οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς εφάρμοσαν ρυθμίσεις με τις οποίες ο εθνικός νομοθέτης υιοθέτησε εξαιρετικές διατάξεις, είτε με την παράταση/τροποποίηση συμβάσεων οι οποίες δεν περιλάμβαναν αντίστοιχους όρους, είτε με την ανάθεση τμημάτων της σύμβασης σε προσωρινούς αναδόχους, έως την ολοκλήρωση του εκκρεμούς διαγωνισμού.

Στις περιπτώσεις αυτές, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς παρέλειψαν να υποβάλουν σχετικό αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης προς την Αρχή, για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων άνω των ορίων, μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης.

³⁵ Άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016

³⁶ Οι γνώμες με αριθμούς Δ15/2024 και Δ125/2024 είναι κενές περιεχομένου.

³⁷ Σχετικώς αναφέρονται οι γνώμες με αριθμούς Δ25/2024 και Δ81/2024, οι οποίες δεν έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Αρχής, λόγω εμπιστευτικού χαρακτήρα των σχετικών πληροφοριών.

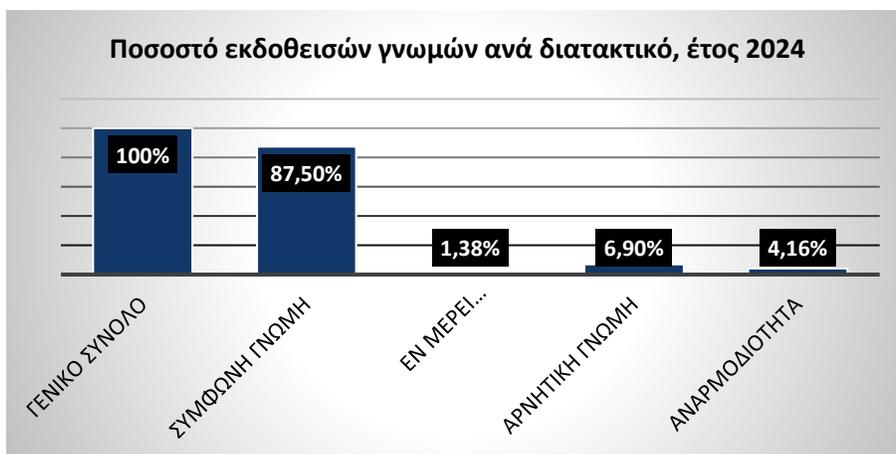
Κατανομή αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης που χειρίστηκε η Αρχή κατά το έτος 2024, ανά αποτέλεσμα

Όπως αναλύεται στο παραπάνω γράφημα, κατά το έτος 2024 η Αρχή εξέδωσε εκατόν σαράντα τέσσερις (144) γνώμες και απάντησε σε δεκατρία (13) ερωτήματα που υποβλήθηκαν εγγράφως, σε είκοσι μία (21) περιπτώσεις το αίτημα ανακλήθηκε με πρωτοβουλία του φορέα, σε δύο (2) περιπτώσεις η Αρχή ζήτησε συμπληρωματικά στοιχεία και ο φορέας δεν έχει απαντήσει ακόμα, στις δε υπόλοιπες περιπτώσεις αιτημάτων (που υποβλήθηκαν εντός του έτους 2024) θα εκδοθούν γνώμες της Αρχής το έτος 2025 και θα αποτυπωθούν στην Έκθεση Πεπραγμένων του αντίστοιχου έτους.

Από το σύνολο των εκατόν σαράντα τεσσάρων (144) εκδοθεισών γνωμών, η Αρχή παρείχε σύμφωνη γνώμη σε εκατόν είκοσι έξι (126) περιπτώσεις, σε δύο (2) περιπτώσεις παρείχε εν μέρει σύμφωνη γνώμη, σε δέκα (10) αρνητική γνώμη, ενώ σε έξι (6) περιπτώσεις έκρινε ότι δεν είχε αρμοδιότητα. Αμέσως κατωτέρω παρουσιάζονται διαγράμματα με αναλυτικότερα στοιχεία για τις γνώμες αυτές.

Κατανομή πλήθους εκδοθεισών γνωμών ανά διατακτικό, έτος 2024

Ποσοστιαία κατανομή εκδοθεισών γνωμών ανά διατακτικό, έτος 2024

Κατανομή εκδοθεισών γνωμών ανά συνολικό προϋπολογισμό αξίας συμβάσεων, έτος 2024

Ακολουθεί ταξινόμηση των γνωμών που εκδόθηκαν το έτος 2024 ανά είδος και αξία συμβάσεων, ανά αντικείμενο σύμβασης, ανά εφαρμοστέα νομική βάση, ανά νομική φύση αναθετουσών αρχών και συνδυαστικά ανά διατακτικό, είδος και αξία συμβάσεων:

▪ Κατανομή ποσοστού εκδοθεισών γνωμών ανά είδος σύμβασης

Ποσοστό εκδοθεισών γνωμών ανά είδος σύμβασης, έτος 2024

▪ **Κατανομή εκδοθεισών γνώμων ανά αξία συμβάσεων**

Η συνολική αξία των συμβάσεων για τις οποίες εκδόθηκαν γνώμες από την Αρχή κατά το έτος 2024 ανέρχεται στο ποσό των 182.515.449,56 €. Εξ' αυτών, ποσοστό 38,2% αφορούσαν σε αιτήματα για την ανάθεση συμβάσεων προμηθειών συνολικής αξίας 61.591.358,96 €, ποσοστό 52,1% αφορούσαν σε αιτήματα για συμβάσεις γενικών υπηρεσιών συνολικής αξίας 81.918.047,49 € και ποσοστό 1,4% αφορούσαν σε αιτήματα για υπηρεσίες μελετοκατασκευής συνολικής αξίας 18.461.000,00 €. Επιπλέον, ποσοστό 0,7% των γνώμων αφορούσαν σε αιτήματα για συμβάσεις έργου συνολικής αξίας 8.951.612,90 € και ποσοστό 3,5% αφορούσαν σε αιτήματα για συμβάσεις μελετών συνολικής αξίας 4.926.249,40 €. Τέλος, ποσοστό 2,8% των γνώμων αφορούσαν σε αιτήματα για μικτές συμβάσεις συνολικής αξίας 2.863.569,97 €, ενώ ποσοστό 1,4% αφορούσαν σε αιτήματα για κοινωνικές-πολιτιστικές-υγειονομικές υπηρεσίες συνολικής αξίας 3.803.610,84 €, όπως φαίνεται εποπτικά στο παρακάτω γράφημα.

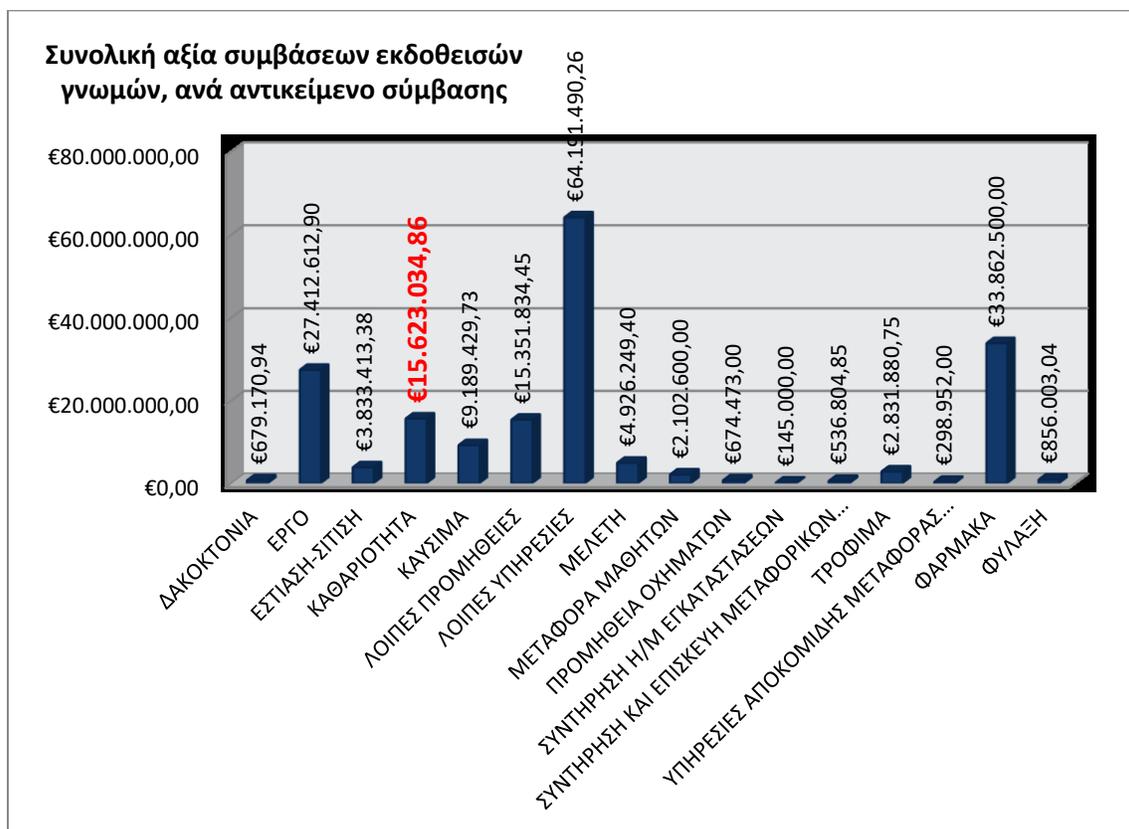

Κατανομή εκδοθεισών γνώμων ανά αξία συμβάσεων, έτος 2024

▪ **Κατανομή εκδοθεισών γνώμων ανά αντικείμενο σύμβασης**

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΓΝΩΜΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ	2	1,4%	679.170,94 €
ΕΡΓΟ	3	2,1%	27.412.612,90 €
ΕΣΤΙΑΣΗ-ΣΙΤΙΣΗ	2	1,4%	3.833.413,38 €
ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ	45	31,3%	15.623.034,86 €
ΚΑΥΣΙΜΑ	15	10,4%	9.189.429,73 €
ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	26	18,1%	15.351.834,45 €
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	23	16,0%	64.191.490,26 €
ΜΕΛΕΤΗ	5	3,5%	4.926.249,40 €
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ	1	0,7%	2.102.600,00 €
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	3	2,1%	674.473,00 €
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	1	0,7%	145.000,00 €
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	3	2,1%	536.804,85 €
ΤΡΟΦΙΜΑ	10	6,9%	2.831.880,75 €
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	1	0,7%	298.952,00 €
ΦΑΡΜΑΚΑ	1	0,7%	33.862.500,00 €
ΦΥΛΑΞΗ	3	2,1%	856.003,04 €
ΣΥΝΟΛΟ	144	100%	182.515.449,56 €

Πλήθος, ποσοστό και συνολική αξία συμβάσεων των εκδοθεισών γνώμων, ανά αντικείμενο σύμβασης, έτος 2024

Συνολική αξία συμβάσεων των εκδοθεισών γνωμών, ανά αντικείμενο σύμβασης, έτος 2024

▪ **Κατανομή εκδοθεισών γνωμών ανά εφαρμοστέα νομική βάση του υποβληθέντος αιτήματος**

Η κατανομή των γνωμών που εκδόθηκαν το έτος 2024 με βάση την εφαρμοστέα νομική βάση για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης είχε ως εξής:

✓ **Προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση**

Ποσοστό 97,22% των εκδοθεισών γνωμών (140 εκ συνόλου 144) αφορούσε σε προσφυγή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, με βάση το άρθρο 32 ή το άρθρο 269 του ν. 4412/2016.

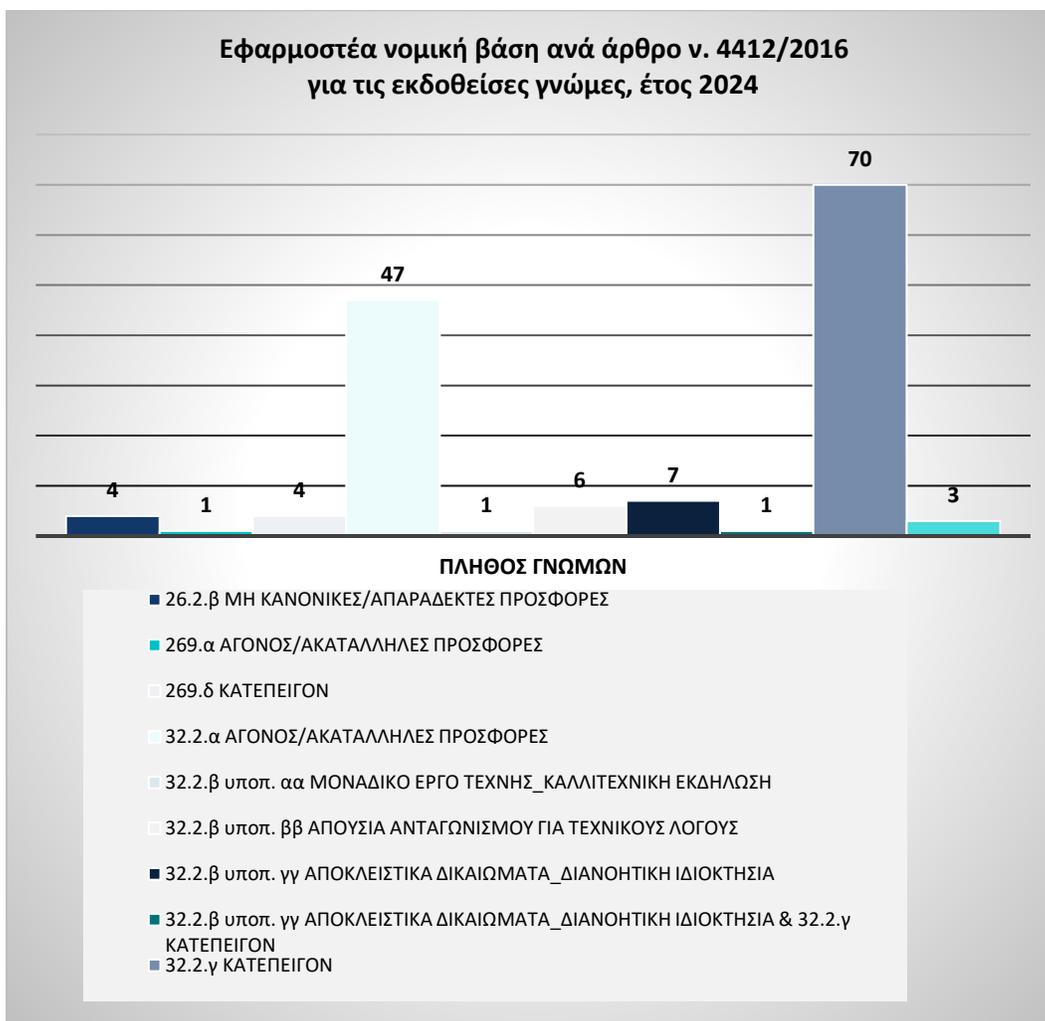
✓ **Προσφυγή στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση**

Ποσοστό 2,78% των εκδοθεισών γνωμών (4 εκ συνόλου 144) αφορούσε σε προσφυγή στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, με βάση το άρθρο 26.2.β του ν. 4412/2016 (έπειτα από ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία, λόγω υποβολής μη κανονικών ή απαράδεκτων προσφορών).

✓ **Αποχή από την έκδοση σύμφωνης γνώμης λόγω αναρμοδιότητας**

Η Αρχή, σε ποσοστό 4,17% επί του συνόλου των εκδοθεισών γνωμών (6 εκ συνόλου 144), εξέδωσε γνώμες με τις οποίες έκρινε ότι όφειλε να απέχει από την έκδοση σύμφωνης γνώμης, λόγω αναρμοδιότητας.

Αναλυτικότερα, η κατηγοριοποίηση των εκδοθεισών γνωμών ανά εφαρμοστέα νομική βάση του υποβληθέντος αιτήματος έχει ως εξής:

Κατανομή πλήθους εκδοθεισών γνωμών ανά εφαρμοστέα νομική βάση, έτος 2024

▪ **Κατανομή εκδοθεισών γνωμών ανά νομική φύση φορέα υποβολής αιτήματος**

Τα αιτήματα για παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, για το έτος 2024, προέρχονται από ένα ευρύ φάσμα φορέων του δημόσιου τομέα και αφορούν τόσο Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές όσο και Μη Κεντρικές Αναθέτουσες Αρχές.

Πιο συγκεκριμένα τα αιτήματα αυτά περιλαμβάνουν ΟΤΑ-Δήμους (ΟΤΑ Α' Βαθμού), ΟΤΑ-Περιφέρειες (ΟΤΑ Β' Βαθμού), Κεντρική Κυβέρνηση-Κεντρική Διοίκηση-Υπουργεία, Κεντρική Κυβέρνηση-ΝΠΔΔ, Κεντρική Κυβέρνηση-Κεντρική Διοίκηση-ΝΠΙΔ, Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς του κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005, Κεντρική Κυβέρνηση-Κεντρική Διοίκηση-Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικότερα στοιχεία για την κατανομή των εκδοθεισών γνωμών με βάση τη νομική φύση του φορέα υποβολής του αιτήματος.

Κατανομή πλήθους εκδοθεισών γνωμών ανά νομική φύση φορέα, έτος 2024

▪ **Κατανομή εκδοθεισών γνωμών ανά είδος σύμβασης, διατακτικό και συνολικής αξίας συμβάσεων**

Είδος σύμβασης και διατακτικό	Συνολική αξία συμβάσεων
ΕΡΓΟ	8.951.612,90 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	8.951.612,90 €
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ	61.591.358,96 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	59.639.595,28 €
ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΓΝΩΜΗ	891.676,50 €
ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	543.958,15 €
ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	516.129,03 €
ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	81.918.047,49 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	78.830.753,73 €
ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΓΝΩΜΗ	2.195.571,18 €
ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	290.322,58 €
ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	601.400,00 €
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ-ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.803.610,84 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	3.803.610,84 €
ΜΙΚΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ (ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ-ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)	2.863.569,97 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	2.863.569,97 €
ΜΕΛΕΤΗ	4.926.249,40 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	4.326.249,40 €
ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΓΝΩΜΗ	600.000,00 €
ΜΕΛΕΤΟΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	18.461.000,00 €
ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	7.800.000,00 €
ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	10.661.000,00 €
Γενικό Άθροισμα	182.515.449,56 €

Αξία συμβάσεων ανά είδος σύμβασης και διατακτικό εκδοθεισών γνωμών, έτος 2024

5.1.1. Διαχείριση εισερχόμενων ερωτημάτων

Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο του ελέγχου των (υποβληθέντων ή προς υποβολή) αιτημάτων προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, η Αρχή κλήθηκε να διαχειριστεί, **κατά το έτος 2024**, πλήθος ερωτημάτων που υποβλήθηκαν προφορικώς ή/και εγγράφως και αφορούσαν στην άσκηση της γνωμοδοτικής της αρμοδιότητας κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, μεταξύ άλλων, ως προς:

- τον τρόπο και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την υποβολή των σχετικών αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης προς έλεγχο στην Αρχή,
- την περιπτώσιολογία και την έννοια της πλήρωσης των σχετικών προϋποθέσεων προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης,
- τον/ους τρόπο/ους με τον/ους οποίο/ους μπορεί να λαμβάνει χώρα η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατόπιν παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής,
- τις εναλλακτικές δυνατότητες που παρέχονται στις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς αντί της προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία διαπραγμάτευσης (λχ. εφαρμογή της παρέκκλισης του άρθρου 6 παρ. 10 του ν. 4412/2016 σε περίπτωση άγονων τμημάτων κατόπιν διενεργηθείσας διαγωνιστικής διαδικασίας, προσφυγή σε ανοικτή ή κλειστή διαδικασία με συντετμημένες προθεσμίες με επίκληση επείγουσας κατάστασης δεόντως τεκμηριωμένης, κ.α.),
- τον τρόπο υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης, ώστε να διαπιστωθεί εάν πρόκειται για δημόσια σύμβαση/σύμβαση άνω των ορίων και εάν, συνεπώς, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για παροχή σύμφωνης γνώμης (λχ. περιπτώσεις “όμοιων” ή “ομοειδών” δαπανών που συνυπολογίζονται στη συνολικά εκτιμώμενη αξία μιας σύμβασης και την καθιστούν άνω των ορίων σύμφωνα με τους κανόνες υπολογισμού των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 4412/2016). Ειδικά το 2024, το εν λόγω ζήτημα διερευνήθηκε κυρίως από τη σκοπιά της ύπαρξης χωριστών επιχειρησιακών μονάδων, ανεξαρτήτως υπεύθυνων για τη σύναψη συμβάσεων, όπως και τη συνακόλουθη στοιχειοθέτηση (ή μη) της αρμοδιότητας της Αρχής για παροχή σύμφωνης γνώμης σε περίπτωση προσφυγής στη διαπραγμάτευση.

Στα ως άνω ερωτήματα, τα οποία περιήλθαν στην υπηρεσία μέσω εγγράφων ή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή δια τηλεφωνικής επικοινωνίας, η Αρχή απάντησε ad hoc, είτε εγγράφως (με αποστολή υπηρεσιακού απαντητικού εγγράφου ή με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) είτε τηλεφωνικώς. Για το έτος 2024, τα σχετικά ερωτήματα που υποβλήθηκαν εγγράφως, ανέρχονται σε δεκατρία (13), χωρίς σε αυτά να συμπεριλαμβάνονται τα υποβληθέντα – δια τηλεφωνικής επικοινωνίας – ερωτήματα που διαχειρίστηκε η Αρχή και δεν κατέστη εφικτό να καταγραφούν.

Σημειώνεται ότι, από την επεξεργασία του περιεχομένου των ερωτημάτων αναδεικνύεται, μεταξύ άλλων, η ανάγκη της επαρκούς στελέχωσης των αναθετουσών αρχών και των αναθετόντων φορέων με εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, όπως και της διαρκούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του ως άνω προσωπικού.

5.2. Έλεγχος καταγγελιών - Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι

Η Αρχή, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της, όπως αυτές προσδιορίζονται με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, άρθρο 347, παρ. 2, όπως ισχύει, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 4605/2019 (ΦΕΚ Α' 52 01.04.2019) «Οργανισμός και Κανονισμός Λειτουργίας Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.», προέβη, κατά το έτος 2024, στη συστηματική καταγραφή και επεξεργασία των καταγγελιών που της υποβλήθηκαν, όσον αφορά στις φερόμενες παραβιάσεις του εθνικού και ενωσιακού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων που σχετίζονται με

τη νομιμότητα των εν εξελίξει διαδικασιών προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων στην ελληνική επικράτεια.

5.2.1. Καταγγελίες 2024

Κατά το έτος 2024, περιήλθαν στην Αρχή ογδόντα (80) καταγγελίες για εβδομήντα εννέα (79) διακριτές υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων. Από τις καταγγελίες που υποβλήθηκαν, τριανταπέντε (35) κρίθηκαν εκτός αξιολόγησης, είτε λόγω αναρμοδιότητας της Αρχής (21), καθώς αφορούσαν σε συμβάσεις που δεν ήταν πλέον εν εξελίξει, θέματα σκοπιμότητας, διαγωνισμούς που δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016, αναλήψεις υποχρέωσης, έρευνες αγοράς, μη τήρηση διοικητικής διαδικασίας, είτε λόγω αοριστίας/ ασάφειας των υποβληθέντων στοιχείων (8), είτε, τέλος, επειδή δεν ήταν επί της ουσίας καταγγελίες (5). Επομένως κρίθηκε σκόπιμη η αξιολόγηση των σαράντα πέντε (45) καταγγελιών, ήτοι ποσοστού 56% για τυχόν παραβιάσεις του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων. Επίσης, η Αρχή έγινε αποδέκτης εκατόν οκτώ (108) καταγγελιών, οι οποίες δεν αφορούσαν σε δημόσιες συμβάσεις.

Καταγγελίες ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ	Πλήθος	Ποσοστό επί συνόλου
Καταγγελίες προς αξιολόγηση	45	56,3%
Μη-καταγγελίες	5	6,3%
Πρόδηλη αναρμοδιότητα	21	26,3%
Ασαφείς / αόριστες καταγγελίες	8	10%
Άλλο	1	1,1%
ΣΥΝΟΛΟ	80	100%

Κατανομή καταγγελιών ανάλογα με την κατηγορία του καταγγελλόμενου, έτος 2024

Αναφορικά με τη νομική φύση του καταγγελλόμενου φορέα (Αναθέτουσας Αρχής/ Αναθέτοντα Φορέα), προκύπτει από τα υποβληθέντα στοιχεία ότι οι Δήμοι (ΟΤΑ Α' βαθμού) με ποσοστό 53% αποτελούν τον συχνότερα καταγγελλόμενο φορέα και ακολουθούν τα ΝΠΔΔ (συμπεριλαμβανομένων των Νοσοκομείων) με ποσοστό 18%, τα Υπουργεία με ποσοστό 9% και οι Περιφέρειες (ΟΤΑ Β' βαθμού), τα ΝΠΙΔ (συμπεριλαμβανομένων αυτών των ΟΤΑ) και οι ΑΕ του Δημοσίου με ίσο ποσοστό 7%, όπως αποτυπώνεται στον επόμενο πίνακα.

Νομική φύση καταγγελλόμενης Αρχής/ Φορέα	Πλήθος	Ποσοστό επί συνόλου
Δήμοι	24	53,2%
Υπουργεία	4	8,9%
ΝΠΔΔ	4	8,9%
ΝΠΔΔ/ Νοσοκομεία	4	8,9%
Περιφέρειες	3	6,7%
ΝΠΙΔ	3	6,7%
ΝΠΙΔ/ ΔΕΥΑ	0	0%
Άλλο (ΑΕ)	3	6,7%
ΣΥΝΟΛΟ	45	100%

Κατανομή καταγγελιών ανάλογα με τη νομική φύση του καταγγελλόμενου, έτος 2024

Σχετικά με το πλήθος των φερόμενων καταγγελιών και σε σχέση με το είδος της δημόσιας σύμβασης, προκύπτει ότι οι περισσότερες καταγγελίες που δέχθηκε η Αρχή κατά το έτος 2024 αφορούσαν σε δημόσιες

συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών σε ποσοστό 40% και 31%, αντίστοιχα, σε δημόσιες συμβάσεις έργων σε ποσοστό 27%, και σε δημόσιες συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών σε ποσοστό 2%.

Είδος σύμβασης	Πλήθος	Ποσοστό επί συνόλου
Έργο	12	26,7%
Γενικές Υπηρεσίες	14	31,1%
Προμήθειες	18	40,0%
Συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών	1	2,2%
ΣΥΝΟΛΟ	45	100%

Κατανομή καταγγελιών ανάλογα με το είδος της δημόσιας σύμβασης, έτος 2024

Κατανομή καταγγελιών ανάλογα με το είδος της δημόσιας σύμβασης, έτος 2024

Οι φερόμενες αποκλίσεις από τις νόμιμες διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων που υποβλήθηκαν στην Αρχή, αξιολογήθηκαν επί τη βάσει των διατάξεων του εθνικού και ενωσιακού δικαίου που φέρονται να έχουν παραβιασθεί και στη συνέχεια κατηγοριοποιήθηκαν αναφορικά με τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου.

Από την ενδελεχή διερεύνηση των σαράντα πέντε (45) καταγγελιών προέκυψε ότι δεν επαληθεύτηκαν τα καταγγελλόμενα στις δεκαεννέα (19) καταγγελλόμενες υποθέσεις. Από τις υπολειπόμενες είκοσι έξι (26) καταγγελίες, στις οποίες επιβεβαιώθηκαν παραβιάσεις της εθνικής ή και της ενωσιακής νομοθεσίας, η μία (1) ανακλήθηκε λόγω συμμόρφωσης της αναθέτουσας αρχής, οπότε η παραβίαση εξέλιπε, ενώ σε τρεις (3) υποθέσεις κατά τις οποίες εντοπίστηκαν παρατυπίες, οι διαγωνισμοί τελικά ματαιώθηκαν.

Οι συνολικά εβδομήντα δύο (72) παρατυπίες που εντοπίστηκαν αφορούν σε παραβιάσεις που εντάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- 1. Δίκαιο Ανταγωνισμού/ΣΛΕΕ:** Η συγκεκριμένη κατηγορία παρατυπιών αφορά σε περιπτώσεις μη τήρησης των κανόνων ανταγωνισμού, όπως αυτοί προσδιορίζονται στα σχετικά άρθρα της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι φερόμενες παρατυπίες της κατηγορίας συνεχονται με τη μη διασφάλιση της μεγαλύτερης δυνατής συμμετοχής οικονομικών φορέων, ικανών να εκτελέσουν τη σύμβαση.

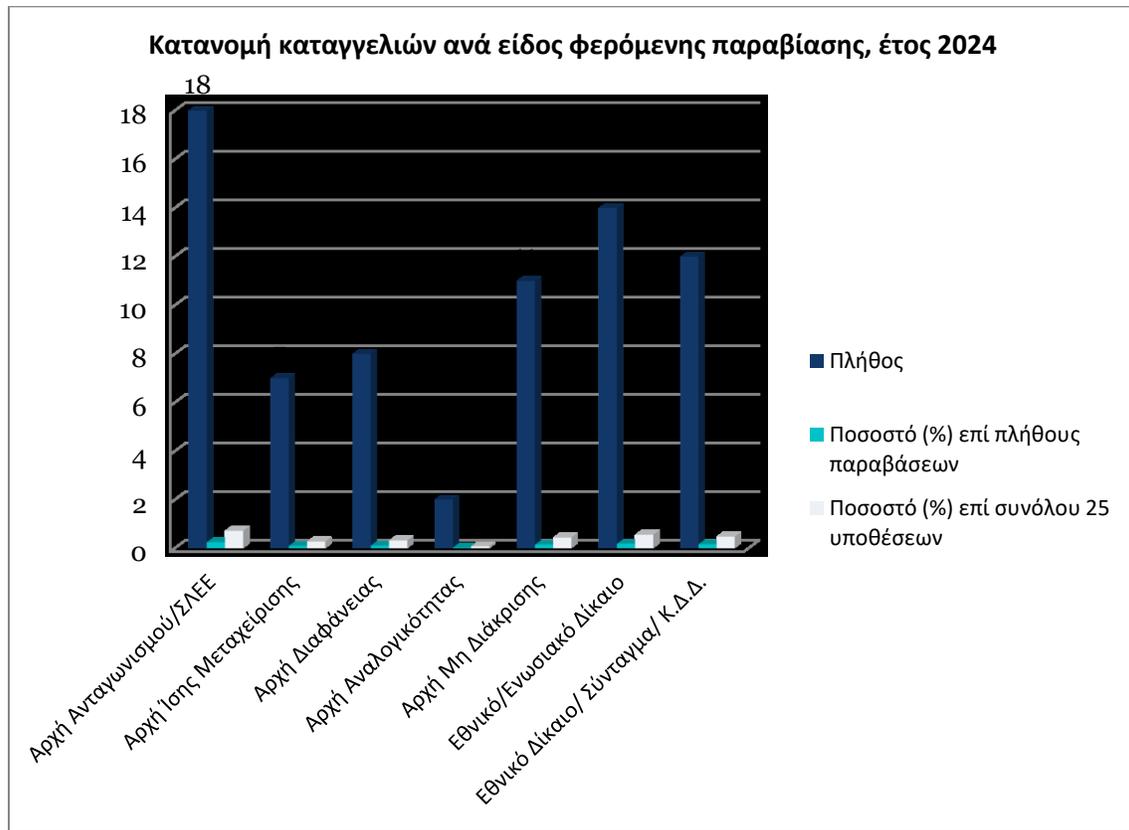
- 2. Αρχή Ίσης Μεταχείρισης:** Αυτή η κατηγορία παρατυπιών αφορά σε περιπτώσεις, όπου το δικαίωμα των υποψηφίων στις ίδιες ευκαιρίες κατά τη διατύπωση των όρων των προσφορών τους δεν τηρήθηκε, καθώς και στις περιπτώσεις άνιση μεταχείρισης υποψηφίων κατά τη διαγωνιστική διαδικασία.
- 3. Αρχή Διαφάνειας:** Κατηγορία παρατυπιών σύμφωνα με την οποία δεν τηρήθηκε η υποχρέωση της προσήκουσας δημοσιότητας, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται το άνοιγμα της αγοράς στον ανταγωνισμό.
- 4. Αρχή Αναλογικότητας:** Κατηγορία παρατυπιών που αφορά τόσο στο βαθμό που κάθε απόφαση των Αναθετουσών Αρχών καθίσταται αναγκαία και πρόσφορη αναφορικά με το σκοπό επίτευξης του στόχου στον οποίο αποβλέπει, όσο και στην ύπαρξη εύλογης σχέσης μεταξύ μέτρου και επιδιωκόμενου σκοπού.
- 5. Αρχή μη Διάκρισης:** Οι παρατυπίες αφορούν στην ισότιμη αντιμετώπιση εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής όλων των οικονομικών φορέων, όσον αφορά στις ευκαιρίες συμμετοχής και ενημέρωσης που αυτοί απολαύουν.
- 6. Εθνικό-Ενωσιακό Δίκαιο:** Οι παρατυπίες της κατηγορίας αφορούν σε παραβιάσεις της εθνικής και ενωσιακής έννομης τάξης, δηλαδή περιπτώσεις παραβίασης της ενσωματωμένης - μέσω των σχετικών Οδηγιών - Ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο ελληνικό δίκαιο.
- 7. Εθνικό Δίκαιο/ Σύνταγμα/ Διοικητικό Δίκαιο (Κ.Δ.Δ.):** Οι παραβιάσεις αφορούν αποκλειστικά σε διατάξεις του εθνικού δικαίου και του Συντάγματος, αλλά και παραβιάσεις του Κ.Δ.Δ..

Από τα στοιχεία του επόμενου πίνακα καταδεικνύεται ότι **στο 56% των υποθέσεων που εντοπίστηκαν παραβιάσεις, αυτές αφορούν σε διατάξεις της εθνικής/ ενωσιακής νομοθεσίας, ενώ στο 48% των υποθέσεων οι παρατυπίες αφορούν σε παραβιάσεις διατάξεων του Εθνικού δικαίου.**

Σημειώνεται ότι από τις 25 υποθέσεις που εντοπίστηκαν παραβιάσεις οι **15 αφορούν σε συμβάσεις άνω των ορίων**. Επίσης, η **πιο συχνά παραβιαζόμενη αρχή είναι αυτή της αρχής ανταγωνισμού, η οποία εντοπίστηκε στο 72% των καταγγελιών**. Ακολουθεί η παραβίαση της αρχής της μη διάκρισης, που εντοπίστηκε στο 44% των υποθέσεων, ενώ η αρχή της διαφάνειας παραβιάστηκε στο 32% των υποθέσεων, η αρχή της ίσης μεταχείρισης στο 28% των υποθέσεων και η αρχή της αναλογικότητας στο 8% των υποθέσεων.

Είδος φερόμενης παραβίασης	Πλήθος	Ποσοστό επί πλήθους παραβάσεων	Ποσοστό επί του συνόλου των υποθέσεων παραβίασης (25 υποθέσεις)
Αρχή Ανταγωνισμού/ΣΛΕΕ	18	25%	72%
Αρχή Ίσης Μεταχείρισης	7	10%	28%
Αρχή Διαφάνειας	8	11%	32%
Αρχή Αναλογικότητας	2	3%	8%
Αρχή Μη Διάκρισης	11	15%	44%
Εθνικό/Ενωσιακό Δίκαιο	14	19%	56%
Εθνικό Δίκαιο/ Σύνταγμα/ Κ.Δ.Δ.	12	17%	48%
ΣΥΝΟΛΟ	72	100%	

Κατανομή καταγγελιών ανά είδος φερόμενης παραβίασης, έτος 2024

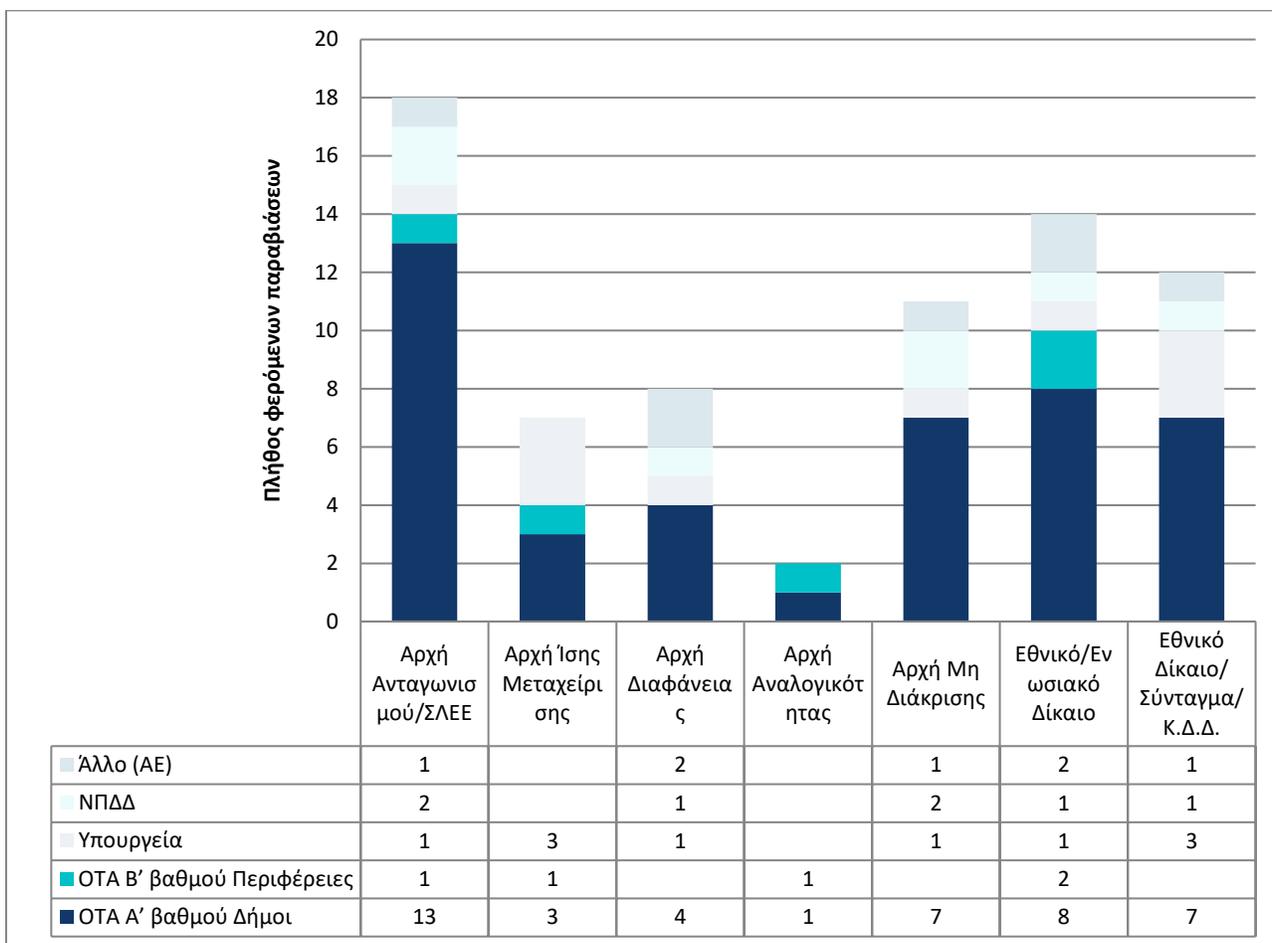

Κατανομή καταγγελιών ανά είδος φερόμενης παραβίασης, έτος 2024

Ακολούθως, παρουσιάζεται ποσοτική αντιστοίχιση των φερόμενων παραβιάσεων ανά κατηγορία φορέων.

Είδος φερόμενης παραβίασης	ΟΤΑ Α' βαθμού Δήμοι	ΟΤΑ Β' βαθμού Περιφέρειες	Υπουργεία	ΝΠΔΔ	Νοσοκομεία	ΝΠΙΔ	ΝΠΙΔ/ ΔΕΥΑ	Άλλο (ΑΕ)	Σύνολο
Αρχή Ανταγωνισμού/ΣΛΕΕ	13	1	1	2				1	18
Αρχή Ίσης Μεταχείρισης	3	1	3						7
Αρχή Διαφάνειας	4		1	1				2	8
Αρχή Αναλογικότητας	1	1							2
Αρχή Μη Διάκρισης	7		1	2				1	11
Εθνικό/Ενωσιακό Δίκαιο	8	2	1	1				2	14
Εθνικό Δίκαιο/ Σύνταγμα/ Κ.Δ.Δ.	7		3	1				1	12
ΣΥΝΟΛΟ	43	5	10	7	0	0	0	7	72
ΠΟΣΟΣΤΟ επί ΣΥΝΟΛΟΥ	60%	7%	14%	10%	0%	0	0	10%	100%

Φερόμενες παραβιάσεις κατά το είδος αυτών και κατηγορία φορέων, έτος 2024

Συνολικός αριθμός φερόμενων παραβιάσεων ανά κατηγορία φορέων, έτος 2024

Σύμφωνα με τα παρατιθέμενα στον ανωτέρω πίνακα, στον οποίο αποτυπώνεται η κατανομή των 72 παρατυπιών που αντιστοιχούν σε παραβιάσεις των γενικών αρχών των Δημοσίων Συμβάσεων, των άρθρων του ν. 4412/2016 και άλλων αμιγώς εθνικών διατάξεων ανά κατηγορία φορέων, οι ΟΤΑ Α' βαθμού - Δήμοι, με 43 παρατυπίες συγκεντρώνουν το 60% του πλήθους των παραβιάσεων και ακολουθούν τα Υπουργεία με 10 παρατυπίες και ποσοστό 14%, τα ΝΠΔΔ και οι Α.Ε. του Δημοσίου με 7 παρατυπίες και ποσοστό 10% και τέλος οι ΟΤΑ Β' βαθμού - Περιφέρειες με 5 παρατυπίες και ποσοστό 7% του πλήθους των παραβιάσεων.

	Αρχή Ανταγωνισμού/ΣΛΕΕ	Αρχή Ίσης Μεταχείρισης	Αρχή Διαφάνειας	Αρχή Αναλογικότητας	Μη διάκριση	Εθνικό/Ενωσιακό Δίκαιο	Εθνικό/Σύνταγμα/ΚΔΔ	ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ
ΟΤΑ Α' βαθμού	30%	7%	9%	2%	16%	19%	16%	100%
ΟΤΑ Β' βαθμού	20%	20%	0%	20%	0%	40%	0%	100%
Υπουργεία	10%	30%	10%	0%	10%	10%	30%	100%
ΝΠΔΔ	29%	0%	14%	0%	29%	14%	14%	100%
Νοσοκομεία	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
ΝΠΙΔ	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
ΝΠΙΔ/ΔΕΥΑ	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Άλλο (ΑΕ)	14%	0%	29%	0%	14%	29%	14%	100%
ΣΥΝΟΛΟ	25%	10%	11%	3%	15%	19%	17%	100%

Κατανομή των παραβιάσεων κάθε κατηγορίας δημοσίων φορέων ανά είδος παραβίασης, έτος 2024

5.2.2. Διαχείριση καταγγελιών - διενέργεια ελέγχων 2024

Η Αρχή, στο πλαίσιο άσκησης της αρμοδιότητας του άρθρου 347 παρ. 2 περ. ζ' του ν. 4412/2016, εξέδωσε τρεις (3) εντολές για τη διενέργεια ελέγχων στον ΟΔΑΠ, την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και την Περιφέρεια Θεσσαλίας, σε συνέχεια καταγγελιών που υποβλήθηκαν στην Αρχή, με αντικείμενο τη διαπίστωση τυχόν παραβίασης του εθνικού ή/και του ενωσιακού δικαίου κατά τη διαδικασία προκήρυξης και ανάθεσης των σχετικών δημοσίων συμβάσεων.

Συγκεκριμένα, με την υπ' αριθμ. 380/12.01.2024 (ΑΔΑ: ΕΩΡΧΟΞΤΒ-ΤΚ4) απόφαση της Προέδρου της Αρχής, συγκροτήθηκε ελεγκτική ομάδα για να διενεργήσει έλεγχο στον ΟΔΑΠ αναφορικά με τους όρους της διακήρυξης με αντικείμενο την “Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος & Διαδικτυακής Πλατφόρμας για την απλοποίηση και προτυποποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης, χρήσης και επανάχρησης του πολιτιστικού αποθέματος του ΥΠ.ΠΟ.Α. & διαχείρισης των αντίστοιχων τελών με τη χρήση ανοιχτών προτύπων και αναδύομενων τεχνολογιών” (ΑΔΑΜ 23PROC013148061 2023-07-25). Σε συνέχεια του ελέγχου και λαμβάνοντας υπόψη τη συνταχθείσα οριστική έκθεση 1/2024, η Αρχή προέβη στην έκδοση της υπ' αριθ. Ζ.1 ΕΑΔΗΣΥ/2024 Απόφασης, σύμφωνα με την οποία **αποφάσισε τη διακοπή της προόδου των διαδικασιών εκτέλεσης της ελεγχθείσας σύμβασης.**

Επίσης, με την με α.π. 10508/30.10.2024 (ΑΔΑ: 95Σ3ΟΞΤΒ-ΡΦΩ) απόφαση της Προέδρου της Αρχής, συγκροτήθηκε ελεγκτική ομάδα για να διενεργήσει έλεγχο στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αναφορικά με τη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης με αντικείμενο «ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΔΕ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΤΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ» (ΑΔΑΜ 23PROC014050764). Σε συνέχεια του ελέγχου η Αρχή με το υπ. αριθμ. 12507/23-12-2024 έγγραφό της διαβίβασε στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας την προσωρινή έκθεση ελέγχου για την υποβολή αντιρρήσεων εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από τη λήψη της έκθεσης. Οι αντιρρήσεις υποβλήθηκαν εντός του 2025, οπότε και εκδόθηκε η Οριστική έκθεση Ελέγχου και η σχετική Απόφαση της Αρχής.

Τέλος, με την υπ. αριθμ. 10981/12-11-2024 (ΑΔΑ: ΨΨΒ7ΟΞΤΒ-ΡΚ8) απόφαση της Προέδρου της Αρχής συγκροτήθηκε ελεγκτική ομάδα για να διενεργήσει έλεγχο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας αναφορικά με τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Α' θμιας και Β' θμιας Εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας κατά τα σχολικά έτη 2023-2024 και 2024-2025. Ο έλεγχος διενεργήθηκε στις 22.11.2024, ενώ η ολοκλήρωση του φακέλου του ελέγχου, η προσωρινή, η οριστική έκθεση υπεβλήθησαν εντός του 2025, οπότε και εκδόθηκε η απόφαση της Αρχής.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι πέραν των υποθέσεων, για τις οποίες συγκροτήθηκαν ελεγκτικά κλιμάκια κατά τα ανωτέρω, η Αρχή διαχειρίστηκε μεγάλο μέρος εκ των υποβληθεισών καταγγελιών και σε κάθε περίπτωση τις άνω των ορίων, είτε μέσω ανταλλαγής εγγράφων με τις καταγγελλόμενες αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς, είτε μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας μαζί τους, επιδιώκοντας τον περιορισμό των καταγγελλομένων παραβιάσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων. Περαιτέρω, η Αρχή συνεργάζεται με λοιπούς ελεγκτικούς φορείς στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους (Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Επιτροπή Ανταγωνισμού, Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου) και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

5.2.3. Αποδελτίωση - καταχώριση πορισμάτων άλλων ελεγκτικών οργάνων

Κατά το έτος 2024, η Αρχή έγινε αποδέκτης εξήντα πέντε (65) πορισμάτων της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του Υπουργείου Οικονομικών και επτά (7) πορισμάτων της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας. Σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της Αρχής, πραγματοποιήθηκε η καταχώριση και αποδελτίωση των ευρημάτων των εν λόγω πορισμάτων, έως τη λήξη του εκάστοτε διαστήματος αναφοράς. Η ως άνω αποδελτίωση σκοπεί στη χαρτογράφηση και κωδικοποίηση των διαπιστούμενων παραβιάσεων, ούτως ώστε η Αρχή να είναι σε θέση να εστιάζει, κατά το βέλτιστο δυνατό τρόπο, στις αδυναμίες του, για λόγους άσκησης των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της.

5.2.4. Ενημέρωση της Αρχής σχετικά με κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων - Έκπτωση Αναδόχων - Προηγούμενη εμπλοκή προσφερόντων στην προετοιμασία διαδικασίας σύναψης σύμβασης - Διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 14 του ν. 2523/1997

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 24 και 262 του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να ενημερώνουν την Αρχή, μέσω γραπτής έκθεσης, για τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων που εντοπίστηκαν, καθώς και όλα τα επακόλουθα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά το έτος 2024, υπεβλήθησαν στην Αρχή στοιχεία εντοπισμού κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων και τα μέτρα που ελήφθησαν προς άρση της κατάστασης αυτής, κατά τη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων για **πέντε (5) περιπτώσεις**.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 203 παρ. 5 του ν. 4412/2016 κατά το έτος 2024 κοινοποιήθηκαν στην Αρχή από αναθέτουσες Αρχές/Αναθέτοντες φορείς **έξι (6) αποφάσεις κήρυξης του Αναδόχου ως εκπτώτου**.

Σημειώνεται ότι κατά το έτος αναφοράς **δεν υποβλήθηκε κάποια δήλωση των άρθρων 48 και 280 του ν. 4412/2016 περί προηγούμενης εμπλοκής υποψηφίων ή προσφερόντων** στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Τέλος, περιήλθαν σε γνώση της Αρχής δύο (2) διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 154 του ν. 2960/2001 από την ΑΑΔΕ, σε συνέχεια σχετικών αποφάσεων του αρμοδίου Διοικητικού Εφετείου και αφορούν σε αποκλεισμό οικονομικών φορέων από διαγωνισμούς του Δημοσίου.

5.2.5. Άλλες δράσεις Εποπτικού Ρόλου της Αρχής

Κατά τη διάρκεια του 2024 η Αρχή ενεπλάκη ενεργά στην υλοποίηση του χρηματοδοτούμενου από το TSI έργου **23EL42 - Enhancing transparency and integrity in the public procurement system through an integrated risk management system**. Το εν λόγω έργο εποπτευόταν από την DG REFORM και υλοποιείτο από τον ΟΟΣΑ με τη συνδρομή της ΕΑΔ, που ήταν η δικαιούχος του έργου, της ΕΑΔΗΣΥ, της ΓΓΕ και άλλων αναθετουσών αρχών. Η εμπλοκή τους αφορούσε στην συμπλήρωση ερωτηματολογίων, στη σύνταξη εκθέσεων, στην συμμετοχή σε συναντήσεις συνεργασίας, στον έλεγχο και στην υποβολή παρατηρήσεων επί των σχεδίων των παραδοτέων, στη συμμετοχή στις ενημερωτικές και εκπαιδευτικές ημερίδες και στα εργαστήρια του έργου κ.α.

Η συνδρομή της Αρχής αφορά κυρίως:

α) στην εκπόνηση του Μητρώου Κινδύνων δημοσίων συμβάσεων (παραδοτέο 3.2). Το μητρώο αναπτύχθηκε ως πρακτικό εργαλείο για τη διαχείριση των κινδύνων στις δημόσιες συμβάσεις παράλληλα με την πιλοτική εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης των κινδύνων στο δημόσιο τομέα, που ανέπτυξε η ΕΑΔ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 5013/2023, ειδικά στη διαχείριση των κινδύνων στις δημόσιες συμβάσεις (παραδοτέο

3.1). Το μητρώο καταγράφει τους κινδύνους, την κατηγορία του κινδύνου, τις αιτίες και τις ενέργειες διαχείρισης αυτών σε κάθε στάδιο του κύκλου ζωής μιας προκήρυξης -πριν, κατά και μετά τη δημοπράτηση/ανάθεση της σύμβασης και ειδικότερα από την ανάλυση της ανάγκης μέχρι και την αποπληρωμή της σύμβασης. Άλλα πρακτικά εργαλεία που αναπτύχθηκαν σε συνέχεια του Μητρώου Κινδύνων είναι οι Οδηγίες για την ανάλυση αναγκών της αναθέτουσας αρχής, οι Οδηγίες για την ανάλυση της αγοράς και οι Πληροφορίες για τις παραβιάσεις της νομοθεσίας σε θέματα ακεραιότητας,

β) στην ανάπτυξη του μεθοδολογικού εργαλείου αποτίμησης του κινδύνου παραβίασης της νομοθεσίας των δημοσίων συμβάσεων από τις αναθέτουσες αρχές με βάση τα καταχωρημένα στο ΚΗΜΔΗΣ στοιχεία με σκοπό εν τέλει τον ετήσιο προγραμματισμό ελέγχων επί τη βάση ανάλυσης κινδύνου. Το εργαλείο, το οποίο δεν ολοκληρώθηκε εντός του 2024, βασίζεται στον υπολογισμό 31 δεικτών, από τους οποίους οι 11 είναι macro δείκτες και αποτυπώνουν την κατάσταση στην αγορά των δημοσίων συμβάσεων και οι 20 είναι micro δείκτες και αποτυπώνουν για κάθε δημόσιο φορέα το αποτύπωμά του στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, ήτοι τον αριθμό και την αξία συμβάσεων ανά είδος σύμβασης τις συνήθεις και πλέον κρίσιμες πλημμελείες του στις διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων. Βάσει των ως άνω δεικτών το εργαλείο υποδεικνύει δείγμα φορέων προς έλεγχο και

γ) στην εκπόνηση κώδικα δεοντολογίας και οδηγού συμπεριφοράς για την ενίσχυση της ακεραιότητας μεταξύ των επαγγελματιών δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα.

Επίσης, εντός του 2024 επικαιροποιήθηκε ο **Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας των Ελεγκτών της Αρχής**, στο πλαίσιο υλοποίησης σχετικής δράσης της εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021-2025.

Τέλος, στο τελευταίο τρίμηνο του 2024 έγινε έρευνα αγοράς για την ανάπτυξη της **νέας πλατφόρμας Whistleblowing** της Αρχής.

6. Διυπουργική Επιτροπή για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη επανορθωτικών μέτρων

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 73 παρ. 8 ν. 4412/2016, για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων που λαμβάνουν οι οικονομικοί φορείς προς απόδειξη της αξιοπιστίας τους (παρ. 7 ιδίου άρθρου), εκδίδεται απόφαση της εκάστοτε αναθέτουσας αρχής, μετά από σύμφωνη γνώμη Διυπουργικής Επιτροπής, της οποίας προΐσταται η ΕΑΔΗΣΥ (άρθρο 73 παρ. 9) εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω Επιτροπή, συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη παράγραφο 9 ιδίου άρθρου, ως ίσχυε κατά το έτος αναφοράς 2024, η εν λόγω πενταμελής Διυπουργική Επιτροπή απαρτίζεται από πέντε (5) Μέλη (Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών, Υγείας και Δικαιοσύνης και ΕΑΔΗΣΥ με τους αναπληρωτές τους), εκ των οποίων ο εκπρόσωπος της Αρχής εκτελεί χρέη Προέδρου.

Η εν λόγω Επιτροπή, υπό την παρούσα (πενταμελή) σύνθεσή της, συγκροτήθηκε με την με Α.Π. 111257/18-11-2022 Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Το 2024 περιήλθαν στην Αρχή 84 νέα αιτήματα για γνωμοδότηση της Επιτροπής.

Ο αριθμός γνωμοδοτήσεων της Επιτροπής το έτος 2024 ανήλθε σε 24.

Σε 57 περιπτώσεις η Επιτροπή, μετά από συνεδρίασή της, εξέδωσε έγγραφα προς τις αναθέτουσες αρχές.

7. Ψηφιακές Δημόσιες Συμβάσεις

7.1. Συμμετοχή της Αρχής σε Δράσεις Ψηφιακού Μετασχηματισμού των Δημοσίων Συμβάσεων

Η ΕΑΔΗΣΥ το 2024 συμμετείχε σε αριθμό δράσεων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για την αξιολόγηση και ανατροφοδότηση σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης των έργων της Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού (ΒΨΜ) 2020-2025, για το έργο της ΟΠΣ ΕΑΔΗΣΥ στην κατηγορία έργων της ΒΨΜ «Επιταχυντές».

Το εν λόγω έργο, παρά τις ενέργειες της ΕΑΔΗΣΥ, δεν εντάχθηκε σε κάποιο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα και ως εκ τούτου δεν προχώρησε η συμβασιοποίησή του. Εντούτοις, η ΕΑΔΗΣΥ εξασφάλισε την μεταφορά του στην νέα περίοδο της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2025-2028 και την κατάταξή του στην κατηγορία δράσεων ΒΨΜ «Εμβληματικές Δράσεις Ψηφιακού Μετασχηματισμού Δημόσιας Διοίκησης» με το έργο με κωδικό 271.

Το έργο αφορά στην ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για την ΕΑΔΗΣΥ και την τεχνολογική αναβάθμιση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΒΔΔΗΣΥ) που τηρεί η Αρχή και θα συμβάλει στην προαγωγή της εθνικής στρατηγικής δημοσίων συμβάσεων, της πολιτικής και δράσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και στον ψηφιακό μετασχηματισμό του τομέα, ενώ παράλληλα θα επιτρέψει την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών ηλεκτρονικών συναλλαγών προς τους συναλλασσόμενους με την Αρχή. Βασική πτυχή του έργου θα αποτελέσει η αναβάθμιση και αξιοποίηση του Business Intelligence του νέου ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.

Η ΕΑΔΗΣΥ το 2024, λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω εξελίξεις και την υψηλή προστιθέμενη αξία του έργου για το οικοσύστημα δημοσίων συμβάσεων στην χώρα μας, αποφάσισε την ένταξη του έργου στον προϋπολογισμό του έτους 2025.

7.2. Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων

7.2.1. Διαλειτουργικότητα Πληροφοριακών Συστημάτων της Αρχής με Πληροφορικά Συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης

Η ΕΑΔΗΣΥ συμμετέχει στο έργο «Ανάπτυξη Υπηρεσιών Διαδικτύου (Web Services) για την επίτευξη της Διαλειτουργικότητας μεταξύ των Πληροφοριακών Συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης» (ΟΠΣ 5136659) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και συμπεριλαμβάνεται στους δημόσιους φορείς για τους οποίους θα υλοποιηθούν διαδικτυακές υπηρεσίες μέσω της σχετικής Συμφωνίας Πλαίσιο που υλοποιείται από την ΚΤΠ ΜΑΕ και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η υλοποίηση αφορά σε δέκα (10) νέες διαδικτυακές υπηρεσίες που θα εξυπηρετήσουν το Σύστημα Διαχείρισης των Προδικαστικών Προσφυγών, την Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και το Σύστημα Παρακολούθησης Απόδοσης Κράτησης υπέρ της Αρχής.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΑΔΗΣΥ συμμετείχε στην υλοποίηση της 1^{ης} εκτελεστικής σύμβασης της Συμφωνίας Πλαίσιο, στο αντικείμενο της οποίας περιλαμβάνονται οι κάτωθι εργασίες σχετικά με τις διαδικτυακές υπηρεσίες του φορέα μας που συμφωνήθηκαν στο πρώτο στάδιο:

- ✓ Η οριστικοποίηση και ο ακριβής προσδιορισμός των συναλλαγών για τις οποίες στη συνέχεια θα αναπτυχθούν οι απαιτούμενες υπηρεσίες διαδικτύου (web services).

- ✓ Η μοντελοποίηση και ανάλυση των διαδικασιών για τις υπηρεσίες/συναλλαγές που έχουν οριστικοποιηθεί, όσον αφορά την ανταλλαγή της απαιτούμενης πληροφορίας, σε οργανωτικό, επιχειρησιακό και τεχνικό επίπεδο.
- ✓ Ο ορισμός του μοντέλου δεδομένων και μεταδεδομένων.
- ✓ Η ανάλυση όλων των τεχνικών παραμέτρων και τεχνολογιών που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη των απαιτούμενων υπηρεσιών Διαδικτύου (Web Services) που απαιτούνται για την επίτευξη της διατομεακής διαλειτουργικότητας.
- ✓ Ο προσδιορισμός του απαραίτητου Θεσμικού και Κανονιστικού Πλαισίου για την υλοποίηση των συναλλαγών που θα μοντελοποιηθούν.

Σε συνέχεια των συναντήσεων εργασίας και της αποστολής εγγράφων απαιτήσεων η ΕΑΔΗΣΥ παρέλαβε για αξιολόγηση τα σχετικά παραδοτέα του αναδόχου και τα αρμόδια στελέχη της που συμμετέχουν στο έργο υπέβαλαν εγγράφως τις παρατηρήσεις τους.

Τα τελικά αποτελέσματα της 1^{ης} εκτελεστικής σύμβασης παρουσιάστηκαν από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης τον Νοέμβριο του 2024.

7.2.2. Υλοποίηση Υποφακέλου Προδικαστικών Προσφυγών στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης νέο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ Υπηρεσιών - Προμηθειών

Σε συνέχεια εγγράφου της ΕΑΔΗΣΥ, με το οποίο υποβλήθηκαν προτάσεις βελτίωσης και επίλυσης δυσλειτουργιών της Διαδικτυακής Πύλης Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων – ΕΣΗΔΗΣ Προμηθειών Υπηρεσιών για τις ανάγκες της ΕΑΔΗΣΥ, προς τον σκοπό διευκόλυνσης της εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης αποδέχτηκε την πρόταση της ΕΑΔΗΣΥ για δημιουργία φακέλου προδικαστικής προσφυγής στο νέο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ Υπηρεσιών και Προμηθειών, που υλοποιείται στο πλαίσιο σχετικών συμβάσεων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Το Δεκέμβριο του 2024 παρουσιάστηκε το υποτεύχος που αφορά στη λειτουργική ενότητα/ηλεκτρονική υπηρεσία «Διαχείριση Προσφυγών» του παραδοτέου «Π.1.3 Τεύχος Ανάλυσης Απαιτήσεων» για το έργο «Σχεδιασμός και Υλοποίηση νέου Συστήματος Δημοσίων Συμβάσεων για την υποστήριξη πλήρους κύκλου δημόσιων προμηθειών», από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Το εν λόγω έργο βρίσκεται σε εξέλιξη.

7.3. Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ.) - <https://ppp.eadhsy.gr/>

7.3.1. Μητρώο Αναθετουσών Αρχών (ΜΑΑ) / Αναθετόντων Φορέων (ΑΦ) και Χωριστών Επιχειρησιακών Μονάδων (ΧΕΜ)

Το Μητρώο Αναθετουσών Αρχών της ΕΑΔΗΣΥ (<https://ppp.eadhsy.gr/μητρώο-αναθετουσών-αρχών/>) λειτουργεί σε συνέργεια με το Μητρώο Αναθετουσών Αρχών Ηλεκτρονικού Τιμολογίου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δεδομένου ότι προϋπόθεση για την εγγραφή μιας Αναθέτουσας Αρχής στο Πληροφοριακό Σύστημα Ηλεκτρονικού Τιμολογίου είναι να έχει εγγραφεί και να έχει κωδικό μητρώου στο ΜΑΑ/ΑΦ της Εθνικής Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ.).

Στο πλαίσιο αυτής της αδιάλειπτης συνεργασίας, το Μητρώο της ΕΑΔΗΣΥ ενημερώνεται συνεχώς σε συνεργασία με τις αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς προκειμένου να μπορούν να παραλαμβάνουν ηλεκτρονικά τιμολόγια. Με βάση τα καταχωρημένα στοιχεία έως τον Ιανουάριο του 2025 το Μητρώο

περιλαμβάνει **4.071 ενεργές εγγραφές**, εκ των οποίων (α) 76 κεντρικές κυβερνητικές αρχές, (β) 2.415 αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, (γ) 1.466 χωριστές επιχειρησιακές μονάδες και (δ) 114 λοιπούς φορείς ηλεκτρονικού τιμολόγιου.

Το 2024 υπεβλήθησαν περισσότερα από **147 νέα αιτήματα** από φορείς όλων των ανωτέρω κατηγοριών για θέματα που αφορούν στο Μητρώο Αναθετουσών Αρχών, τα οποία διεκπεραιώθηκαν σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες.

Τέλος, το 2024 υπεβλήθησαν εγγράφως, στα αρμόδια υπουργεία Ανάπτυξης, Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης, προτάσεις σχετικά με την κατηγοριοποίηση των φορέων στο Μητρώο Αναθετουσών Αρχών.

7.3.2. Πίνακας Παρακολούθησης Νομοθεσίας Δημοσίων Συμβάσεων

Η Αρχή, συλλέγει και δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και τηρεί τις σχετικές πληροφορίες στην αντίστοιχη ειδική ενότητα της διαδικτυακής πύλης της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ.), στον «*Πίνακα Παρακολούθησης Νομοθεσίας Δημοσίων Συμβάσεων*» (<https://ppp.eadhsy.gr/νομοθεσία-δημόσιων-συμβάσεων/>), με τη δυνατότητα χρήσης εργαλείων αναζήτησης και φιλτραρίσματος των σχετικών νομοθετημάτων που περιλαμβάνει.

Ο πίνακας αυτός ενημερώνεται σε τακτική βάση και οι εγγραφές του έως και 31/12/2024 ανέρχονται σε **598**. Το 2024 προστέθηκαν στον πίνακα της νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων **39** νέα άρθρα.

7.4. Ανάπτυξη νέων εφαρμογών λογισμικού και ψηφιακών εργαλείων για την υποβοήθηση του έργου της Αρχής στον τομέα των προδικαστικών προσφυγών

✓ Προδικαστικές Προσφυγές

Το 2024 η Αρχή ανέπτυξε με ίδια μέσα ένα ολοκληρωμένο σύστημα για καταχώριση και επεξεργασία στοιχείων προδικαστικών προσφυγών που περιλαμβάνει (α) βάση δεδομένων, (β) εφαρμογή διαχείρισης και (γ) εφαρμογή στατιστικών αναφορών / οπτικοποιήσεων δεδομένων προδικαστικών προσφυγών.

Ειδικότερα, αναπτύχθηκε εφαρμογή για την καταχώριση και επεξεργασία στοιχείων προδικαστικών προσφυγών που αφορούν πράξεις ορισμού, αποφάσεων αναστολής, οριστικών αποφάσεων, αναπομπών κ.ο.κ., καθώς και στοιχείων των σχετικών διαγωνισμών όπως κωδικοί crn, αριθμός ΕΣΗΔΗΣ, είδος διαγωνισμού, είδος διαγωνιστικής διαδικασίας, κατηγορία αναθέτουσας αρχής κ.ο.κ.. Για την υλοποίηση αξιοποιήθηκε η πλατφόρμα ανοιχτού λογισμικού Strapi (<https://strapi.io>).

Για την υλοποίηση των απαραίτητων αναφορών και οπτικών αναπαραστάσεων (data analytics) καθώς και την εξαγωγή των απαραίτητων στατιστικών στοιχείων που αφορούν στα δεδομένα προδικαστικών προσφυγών αξιοποιήθηκαν τα σχετικά εργαλεία της πλατφόρμας ανοιχτού λογισμικού Grafana (<https://grafana.com>). Η επικοινωνία των δύο αυτών συστημάτων γίνεται με την χρήση της ανοιχτού λογισμικού βάσης δεδομένων PostgreSQL (<https://www.postgresql.org>).

✓ Παράβολα

Το 2024 αναπτύχθηκε νέα εφαρμογή για την αποθήκευση και διαχείριση των παραβόλων που αφορούν στις προδικαστικές προσφυγές με στόχο την ταχύτερη ανταπόκριση της αρμόδιας υπηρεσίας της Αρχής στα σχετικά αιτήματα των οικονομικών φορέων. Για την ανάπτυξη της εφαρμογής αξιοποιήθηκε η πλατφόρμα ανοικτού λογισμικού ContentboxCMS (<https://www.contentboxcms.org>).

Η εφαρμογή χρησιμοποιεί την διαλειτουργικότητα που υπάρχει με την πλατφόρμα του ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ (Γ.Ε.ΜΗ.) για αναζητήσεις οικονομικών φορέων με χρήση αριθμού ΓΕΜΗ παρέχοντας επιτυχή σύνδεση.

✓ **Αιτήσεις ακύρωσης - αναστολής των οριστικών αποφάσεων της Αρχής**

Το 2024 αναπτύχθηκε νέα εφαρμογή για την καταχώριση και επεξεργασία αιτήσεων ακύρωσης – αναστολής των οριστικών αποφάσεων της Αρχής επί των προδικαστικών προσφυγών, που βασίστηκε στην πλατφόρμα PresideCMS (<https://www.preside.org>). Ομοίως, πρόκειται για πλατφόρμα ανοιχτού λογισμικού που προσφέρει πλήθος δυνατοτήτων μέσω της κεντρικής ιστοσελίδας.

Η αξιοποίηση της εφαρμογής αυτής βρίσκεται σε πιλοτική φάση και αναμένεται να μπει σε παραγωγική λειτουργία το 2025. Η τελική υλοποίηση θα περιλαμβάνει τη δυνατότητα αποθήκευσης εγγράφων καθώς και αναζήτησης με λέξεις κλειδιά που αφορούν περιγραφή, συγγραφέα καθώς και περιεχόμενο για το συγκεκριμένο έγγραφο.

7.5. Λοιπές Δράσεις

7.5.1. Υποβολή προτάσεων της Αρχής για Βελτιώσεις στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)

Στο πλαίσιο της συνεργασίας της ΕΑΔΗΣΥ με την Διεύθυνση Διαχείρισης, Ανάπτυξης & Υποστήριξης ΕΣΗΔΗΣ του ΥΠΨΗΔΙ για θέματα που αφορούν στον ψηφιακό μετασχηματισμό των δημοσίων συμβάσεων, τον Ιούλιο του 2024 απεστάλησαν αναλυτικές προτάσεις για ελλείψεις και προβλήματα που έχουν διαπιστωθεί, ως προς το ΚΗΜΔΗΣ. Οι προτάσεις της ΕΑΔΗΣΥ συμπεριλήφθηκαν στο πακέτο βελτιώσεων του ΚΗΜΔΗΣ που δρομολογήθηκαν για υλοποίηση εντός του 2024 στο πλαίσιο του Υποέργου 1 της πράξης με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5158515.

Ειδικότερα, προς τον σκοπό της μέγιστης δυνατής αξιοποίησης των δυνατοτήτων του ΚΗΜΔΗΣ, για την παροχή πληρέστερων και αξιόπιστων δεδομένων για τις δημόσιες συμβάσεις στη χώρα μας, η ΕΑΔΗΣΥ πρότεινε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- ✓ Όλα τα στοιχεία των καταχωρίσεων στο ΚΗΜΔΗΣ να μπορούν να εξάγονται σε κατάλληλους μορφότυπους (πχ. αρχεία Excel, csv) και να υλοποιηθούν τα απαραίτητα APIs.
- ✓ Το σύνολο των πεδίων στις φόρμες καταχώρισης να είναι υποχρεωτικά, προκειμένου τα στοιχεία που συλλέγονται από το μητρώο για στατιστικούς λόγους ή για επιτελική πληροφόρηση, να είναι πλήρη και να επιτρέπουν την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- ✓ Να καταχωρείται η πηγή χρηματοδότησης (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, Συγχρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα, Τακτικός Προϋπολογισμός κ.ο.κ.) και να συμπληρώνονται τα σχετικά αναλυτικά στοιχεία.
- ✓ Να υπάρχει σε όλες τις φόρμες καταχώρισης, το πεδίο «Είδος αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντος φορέα», για λόγους επιτελικής πληροφόρησης. Στις τιμές που ήδη εμφανίζονται στο εν λόγω πεδίο, να προστεθεί και τιμή «ΕΚΑΑ».
- ✓ Να προστεθούν πεδία για σκοπούς επιτελικής πληροφόρησης στις φόρμες «Προκηρύξεις/ Διακηρύξεις/ Προσκήσεις», «Κατακυρώσεις/ Αναθέσεις» και «Συμβάσεις» που να αφορούν στην Πράσινη Συμβάσεις, στις Συμβάσεις Καινοτομίας, καθώς και στις Συμβάσεις Κοινωνικής Αναφοράς.
- ✓ Να προστεθούν επιπλέον τιμές και πεδία για τις Τεχνικές συγκεντρωτικών και ηλεκτρονικών αγορών.

- ✓ Να προβλεφθεί νέο πεδίο, με τίτλο «Τροποποιήσεις σύμβασης», είτε ως διακριτό πεδίο, είτε ως διακριτή ενότητα, στο πεδίο «Συμβάσεις».

Επιπλέον των ανωτέρω τα οποία υλοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε πιλοτική λειτουργία, η ΕΑΔΗΣΥ απέστειλε και ορισμένες επιπλέον προτάσεις που αφορούσαν στις συμβάσεις παραχώρησης, στην ενσωμάτωση μηνυμάτων επικύρωσης/επιβεβαίωσης και ερωτήσεων ασφαλείας, για την αποφυγή των λανθασμένων καταχωρίσεων, την επέκταση του Business Intelligence ΕΣΗΔΗΣ ώστε να παρέχει πρόσβαση και στα δεδομένα του ΚΗΜΔΗΣ, οι οποίες δεν έχουν ακόμα υλοποιηθεί.

7.5.2. Συμμετοχή της ΕΑΔΗΣΥ σε ημερίδες σχετικά με τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό στις Ηλεκτρονικές Δημόσιες Συμβάσεις

Τον Ιούλιο του 2024 η ΕΑΔΗΣΥ συμμετείχε, σε ό,τι αφορά τα δεδομένα δημοσίων συμβάσεων, στην ημερίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τον Κεντρικό Κόμβο Διαχείρισης & Ανάλυσης Πολυδιάστατων Δεδομένων Μεγάλου Όγκου, όπου παρουσιάστηκαν τα στοιχεία της μελέτης της 1ης εκτελεστικής σύμβασης της σχετικής συμφωνίας πλαίσιο για τους τομείς ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ και ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΥΦΥΪΑΣ. Στόχος είναι να δημιουργηθεί ένας κόμβος διαχείρισης δεδομένων δημόσιας διοίκησης με Εθνικά Dashboards και οπτικοποιήσεις, τόσο για οριζόντιες αναλύσεις (Κεντρική Κυβέρνηση, Εμπλεκόμενοι Φορείς, Πολίτες) όσο και επιχειρησιακές αναλύσεις (φορέας Α', φορέας Β' κ.ο.κ.).

7.5.3. Συμμετοχή της ΕΑΔΗΣΥ στις εργασίες της Ομάδας Συντακτών για το Επιγραμμικό Αποθετήριο Πιστοποιητικών eCertis

Το eCertis είναι ένα σύστημα πληροφοριών που βοηθά στον έλεγχο των διαφόρων πιστοποιητικών που απαιτούνται για τις δημόσιες συμβάσεις στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο καταχωρίζονται οι λόγοι αποκλεισμού, τα κριτήρια επιλογής ανά κατηγορία καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία απαιτούν οι αναθέτουσες αρχές για την απόδειξη των ως άνω κριτηρίων. Το περιβάλλον του eCertis έχει διατεθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι προσβάσιμο από την ηλεκτρονική διεύθυνση <https://ec.europa.eu/tools/ecertis/search>.

Η Αρχή συλλέγει, αναρτά και επικαιροποιεί τα απαιτούμενα κριτήρια και αποδεικτικά στοιχεία για όλες τις διαδικασίες ανάθεσης στην πλατφόρμα, ενώ παρακολουθεί την ετήσια συνάντηση των εθνικών συντακτικών ομάδων.

7.5.4. Οι ιστότοποι της Αρχής www.eadhsy.gr & <https://portal.eprocurement.gov.gr>

- ✓ **Στατιστικά στοιχεία πρόσβασης - Πηγές πρόσβασης χρηστών - Κανάλια**

Από το εγκατεστημένο εργαλείο "Google Analytics" και για το χρονικό διάστημα από 01.01.2024 - 31.12.2024, προκύπτει ότι η πλειονότητα των χρηστών αναζητά πληροφορίες μέσω των κλασικών μηχανών αναζήτησης.

- ✓ **Προτιμήσεις χρηστών - προβολές σελίδων**

Από τα στατιστικά στοιχεία επισκεψιμότητας του ιστότοπου της ΕΑΔΗΣΥ (www.eadhsy.gr) μέσω του εγκατεστημένου εργαλείου «Google Analytics», που προκύπτει ότι η σελίδα που προβάλλεται σε ποσοστό άνω του 50% είναι αυτή που έχει το πλήρες κείμενο του ν. 4412/2016, με συνδέσμους (links) προς όλα τα άρθρα του νόμου (<https://eadhsy.gr/n4412/>), ενώ σημαντική επισκεψιμότητα έχει η σελίδα που φιλοξενεί τα πρότυπα τεύχη διακηρύξεων που έχει εκδώσει η Αρχή.

- ✓ **Νέο περιεχόμενο που αναρτήθηκε κατά το έτος 2024 στον ιστότοπο της Αρχής**

Ο ιστότοπος της Αρχής ενημερώθηκε με τα σύνολα δεδομένων και τα σχετικά αρχεία τύπου “pdf”, που αφορούν στις γνώμες επί σχεδίων νόμων κλπ, καθώς και στις αποφάσεις επί αιτημάτων φορέων για διαπραγμάτευση, που εκδόθηκαν μέσα στο έτος. Παράλληλα, ενσωματώθηκαν έγκαιρα και έγκυρα όλες οι αλλαγές/τροποποιήσεις στο κείμενο του ν. 4412/2016, όπως προέκυψαν από πέντε (5) διαφορετικά ΦΕΚ εντός του 2024 (ν. 5016/2024, ν. 5036/2024, ν. 5039/2024, ν. 5043/2024 και ν. 5079/2024).

7.5.5. Έρευνα αγοράς για την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών AI στην υποστήριξη του επιστημονικού έργου της Αρχής

Η ΕΑΔΗΣΥ διερευνά τρόπους αξιοποίησης σύγχρονες και καινοτόμες τεχνολογικά μεθόδους, όπως αλγορίθμους τεχνητής νοημοσύνης (AI), Μηχανική μάθηση (ML), ή/και ρομποτικό αυτοματισμό διαδικασιών (RPA) α) για την υποστήριξη των κλιμακίων της Αρχής κατά τη διαδικασία εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών και β) για την επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων προδικαστικών προσφυγών και λοιπών στοιχείων δημοσίων συμβάσεων για τη δημιουργία στατιστικών εκθέσεων, δυναμικών οπτικοποιήσεων και δημοσιεύσεων.

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα αφορούν στην μεγιστοποίηση της συνολικής ποιότητας των τελικών αποφάσεων, στην βελτίωση των χρόνων έκδοσης, στην ενίσχυση της διαφάνειας, στην βελτίωση των διαδικασιών ανάλυσης δεδομένων και ενημέρωσης, στην υλοποίηση συστημάτων πρόβλεψης, τον υπολογισμό δεικτών παρακολούθησης του οικοσυστήματος προδικαστικών προσφυγών και τον εντοπισμό μοτίβων σε διάφορους τομείς.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΑΔΗΣΥ το τελευταίο τρίμηνο του 2024 πραγματοποίησε αριθμό συναντήσεων με Πανεπιστήμια και εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο τομέα της τεχνητής νοημοσύνης, προκειμένου να εξειδικεύσει το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο ενός σχετικού πιλοτικού έργου το οποίο στη συνέχεια ενέταξε για υλοποίηση στον προϋπολογισμό του έτους 2025.

8. Προτάσεις βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων

Η Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, ως αρμόδια να προάγει την εθνική στρατηγική στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και να μεριμνά για την τήρηση των κανόνων και αρχών της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. β του ν.4412/2016, εισηγείται ρυθμίσεις προς τα αρμόδια εθνικά όργανα για την προσήκουσα εναρμόνιση της εθνικής έννομης τάξης προς το ευρωπαϊκό δίκαιο, την απλούστευση, συμπλήρωση, αναμόρφωση, κωδικοποίηση και ενοποίηση των σχετικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων του εθνικού δικαίου, καθώς και τον εξορθολογισμό των διοικητικών πρακτικών με σκοπό την ομοιόμορφη, ταχεία και προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος εφαρμογή αυτών και τη διασφάλιση της τήρησης προσηκουσών διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων.

Στο πλαίσιο της ως άνω αρμοδιότητάς της, και βάσει των στοιχείων και πληροφοριών που λαμβάνει στο πλαίσιο του συμβουλευτικού, συντονιστικού και εποπτικού της ρόλου, **η Αρχή έχει εντοπίσει ζητήματα ερμηνείας ή/και εφαρμογής διατάξεων του ν. 4412/2016 και λοιπών νομοθετημάτων, στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.** Τα εν λόγω προβλήματα αφορούν τόσο στη διαδικασία ανάθεσης όσο και στο στάδιο εκτέλεσης των ως άνω συμβάσεων και δημιουργούν ζητήματα διαφορετικής ερμηνείας από τις αναθέτουσες αρχές, με αποτέλεσμα την έλλειψη συνοχής και συνεκτικότητας, κατά την εφαρμογή των οικείων διατάξεων. Σε αρκετές περιπτώσεις αυτό οφείλεται στην αποτύπωση, στις σχετικές διατάξεις, μιας πλήρως οριοθετημένης ρύθμισης, χωρίς δυνατότητα διαμόρφωσης αυτής από την αναθέτουσα αρχή στα έγγραφα

της σύμβασης, έστω και υπό αυστηρές προϋποθέσεις. Ο νομοθέτης συχνά επιλέγει να ρυθμίσει κατά ενιαίο τρόπο δίχως να λαμβάνονται υπόψη αναγκαίες παράμετροι όπως, η φύση της σύμβασης, το μέγεθος, γεωγραφικοί παράγοντες κ.λπ.

Παρατηρείται, περαιτέρω, ότι εξακολουθούν να δημιουργούνται καθυστερήσεις, ιδίως στο στάδιο της εκτέλεσης των συμβάσεων και της ολοκλήρωσής τους, παρά την προσπάθεια του νομοθέτη, για την απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου και την επιτάχυνση και αποτελεσματικότητα των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης.

Ακολούθως **παρατίθενται διατάξεις του ν. 4412/2016, για τις οποίες προτείνεται επανεξέταση**, ώστε να επιτευχθεί η ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή τους και κατ' επέκταση η επιτάχυνση και η αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων:

Άρθρο 73 παρ. 9: Διαδικασία εξέτασης επανορθωτικών μέτρων.

Σε σχέση με τη διαδικασία αυτοκάθαρσης, το ισχύον νομοθετικό (αρ. 73 παρ. 7-9) και κανονιστικό πλαίσιο (Υ.Α. 102080/24-10-2022 (Β' 5623) **δεν προβλέπει αναλυτικά:**

- ζητήματα σχετικά με την πληροφόρηση των αναθετουσών αρχών και των οικονομικών φορέων ή/και τρίτων σχετικά με τις γνωμοδοτήσεις της επιτροπής, καθόσον το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο ρυθμίζει μόνο θέματα πρόσβασης στην απόφαση της αναθέτουσας αρχής που ενσωματώνει την γνωμοδότηση της Επι-τροπής (επιπλέον, το ισχύον πλαίσιο είναι σκόπιμο να συσχετισθεί και με το άρθρο 74 ν. 4412/2016),
- ζητήματα ασφάλειας της επικοινωνίας της Επιτροπής με την αναθέτουσα αρχή και τους οικονομικούς φορείς, αλλά και πρόσβασης στον φάκελο του διαγωνισμού (με τη χρήση ΕΣΗΔΗΣ),
- σύστημα αρχειοθέτησης και ιδίως κανόνες σχετικά με τη συλλογή, αποθήκευση, ασφάλεια, επεξεργασία δεδομένων, ιδίως προσωπικού χαρακτήρα,
- άλλα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της Επιτροπής (προετοιμασία γνώμης, εισηγήσεις στα εισερχόμενα αιτήματα, υπερωριακή εργασία, διοικητική και επιστημονική υποστήριξη, υλικοτεχνική υποδομή),
- μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης σύγκρουσης συμφερόντων των μελών της Επιτροπής,
- ζητήματα πρόσβασης των θιγόμενων οικονομικών φορέων στο σύστημα έννομης προστασίας σε περίπτωση που εφαρμόζεται το άρθρο 5 της Υ.Α. (μη επανεξέταση μέτρων).

Τα ζητήματα αυτά έχουν εντοπιστεί από τη μέχρι τώρα λειτουργία της Επιτροπής και στην πλειονότητά τους έχουν τεθεί ήδη με τις αριθμ. Α16/2019, Α45/2020 και Γ14/2022 γνώμες της Αρχής. Ιδίως εξακολουθεί η παρατήρηση ότι το έργο της αξιολόγησης των επανορθωτικών μέτρων, λόγω της σοβαρότητας και του όγκου των υποθέσεων σκόπιμο είναι να ενταχθεί συστηματικά σε υφιστάμενη δομή και όχι ad hoc σε επιτροπή.

Τέλος, σε σχέση με τους ακριβείς ουσιαστικούς και διαδικαστικούς και ουσιαστικούς όρους αυτοκάθαρσης σημειώνεται ότι, με βάση το ισχύον εθνικό πλαίσιο:

(α) η δυνατότητα επίκλησης μέτρων αυτοκάθαρσης παρέχεται ρητά για τους υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού που συνιστούν ποινικά αδικήματα (73.1), όπως και για όλους τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού (73.4), εφόσον η αναθέτουσα αρχή τους συμπεριλάβει στα έγγραφα της σύμβασης, με εξαίρεση την περίπτωση αποκλεισμού του οικονομικού φορέα από τη διαδικασία ανάθεσης με τελεσίδικη δικαστική απόφαση (οριζόντιος αποκλεισμός). Παρ' όλα αυτά στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να υποβάλει μαζί με την προσφορά του, δεν περιλαμβάνονται πεδία δήλωσης πληροφοριών σχετικά με πιθανά μέτρα «αυτοκάθαρσης» για όλους τους

δυναμικούς λόγους αποκλεισμού (πρβλ. τους λόγους αποκλεισμού των περ. (δ) [σύγκρουση συμφερόντων], (ε) [κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης], (ζ) και (η) [απατηλές δηλώσεις, απόκρυψη πληροφοριών, απόπειρα αθέμιτου επηρεασμού της διαδικασίας, ανικανότητα υποβολής δικαιολογητικών, απόκτηση εμπιστευτικών πληροφοριών].

(β) δεν προκύπτει ο χρόνος εξέτασης, από την αναθέτουσα αρχή, των επανορθωτικών μέτρων (στο στάδιο της ποιοτικής επιλογής για όλους τους οικονομικούς φορείς ή στο στάδιο της κατακύρωσης στο πρόσωπο του προσωρινού αναδόχου).

Άρθρο 74 Αποκλεισμός οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις

Δεν έχει εκκινήσει η διαδικασία για την έκδοση των Προεδρικών Διαταγμάτων για τη θέσπιση του συστήματος οριζόντιου αποκλεισμού, καθώς και των μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του αρ. 74 του ν. 4412/2016, αντιστοίχως.

Άρθρο 80 Αποδεικτικά μέσα

Χρήζουν απλοποίησης τα αποδεικτικά μέσα που προσκομίζονται από οικονομικούς φορείς εγκατεστημένους εκτός Ελλάδας για την απόδειξη κριτηρίων ποιοτικής επιλογής συμβάσεων προμηθειών - υπηρεσιών, τουλάχιστον ως προς συμβάσεις χαμηλής αξίας, π.χ. σε συμβάσεις κάτω των ορίων των Οδηγιών ή μέχρι ενός συγκεκριμένου ποσού. Ενδεικτικά, μπορεί να ζητείται υπεύθυνη δήλωση, αντί των αποδεικτικών μέσων που προβλέπονται στο άρθρο 80 του ν.4412/2016, ιδίως ποινικού μητρώου, φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας (ιδίως στις συμβάσεις προσχώρησης όπου δεν υφίσταται ανταγωνισμός, για την πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων, συμβάσεις όπου υποχρεωτικά προβλέπεται προπληρωμή, συμβάσεις που σχετίζονται με προμήθειες και υπηρεσίες έρευνας, στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων).

Περαιτέρω, σε συνέχεια και των συστάσεων του ΟΟΣΑ, αλλά και των διατάξεων του νόμου ως προς τον ενεργό έλεγχο εκ μέρους των αναθετουσών αρχών της ευθύνης νομικών προσώπων για τις ποινικές καταδίκες της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν.4412/2016 και ιδίως για το αδίκημα της δωροδοκίας, **επισημαίνεται ότι, μέχρι τη δημιουργία και τήρηση ποινικού μητρώου για τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα νομικά πρόσωπα, θα πρέπει να προσκομίζεται ένορκη βεβαίωση τόσο για τις συμβάσεις άνω των ορίων όσο και για τις συμβάσεις κάτω των ορίων (βλ. παρ. 2 άρθρου 80). Για τη μείωση των διοικητικών βαρών προτείνεται να εξεταστεί η δυνατότητα, για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, να προβλεφθεί η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης αντί της ένορκης βεβαίωσης, μέχρι τη δημιουργία και τήρηση ποινικού μητρώου για νομικά πρόσωπα.**

Άρθρο 105 Κατακύρωση – σύναψη σύμβασης

Στις περιπτώσεις συμβάσεων που ανατίθενται από τους ΟΤΑ, εκτιμώμενης αξίας κάτω από το όριο του προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο προληπτικός έλεγχος νομιμότητας διενεργείται από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010. Στις περιπτώσεις αυτές έχει ανακύψει ζήτημα ως προς το χρονικό σημείο οριστικοποίησης της απόφασης κατακύρωσης, καθώς δεν ορίζεται ρητά στο άρθρο 105 του ν. 4412/2016 ότι απαιτείται να έχει ολοκληρωθεί ο έλεγχος από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με αποτέλεσμα οι αναθέτουσες αρχές να ακολουθούν διαφορετική πρακτική ως προς την αναμονή ή όχι του αποτελέσματος του σχετικού ελέγχου για την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης.

Στο πλαίσιο αυτό **προτείνεται η προσαρμογή των άρθρων 105 του ν. 4412/2016 και του 225 του ν. 3852/20210** σε σχέση με τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας των συμβάσεων από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ώστε να προβλεφθεί ρητά κατά πόσον απαιτείται για την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης ο προηγούμενος έλεγχος του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Αντίστοιχη ρύθμιση για την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης **προτείνεται να περιληφθεί και για την περίπτωση προέγκρισης από τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων** (ΕΣΠΑ, ΕΥΣ Ταμείου Ανάκαμψης κλπ), κάτω των ορίων για τις οποίες δεν προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις προληπτικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Προτείνεται, επίσης, να εξεταστεί ειδική ρύθμιση ως προς την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης στις περιπτώσεις των εκτελεστικών συμβάσεων συμφωνίας-πλαίσιο ή δυναμικού συστήματος αγορών, καθώς στις περιπτώσεις αυτές, σύμφωνα με το άρθρο 364 παρ. 2 περ. γ, δεν ισχύει η αναστολή σύναψης της σύμβασης, σε περίπτωση άσκησης προδικαστικής προσφυγής.

Περαιτέρω, θα πρέπει να επανεξετασθεί η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 4 για την υπογραφή του συμφωνητικού, ειδικά για τις περιπτώσεις συμβάσεων μεγάλης αξίας με οικονομικούς φορείς του εξωτερικού (που απαιτείται αρκετός χρόνος για την έκδοση εγγυητικών επιστολών).

Κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες άρθρα 107 -110

Προτείνεται να εξεταστεί η απλοποίηση ρυθμίσεων για κοινωνικές υπηρεσίες και λοιπές υπηρεσίες άρθρου 107, οι οποίες ανατίθενται με απλοποιημένο καθεστώς ανάθεσης («light regime»). Οι διαδικαστικοί κανόνες που προβλέπονται είναι αρκετά περιοριστικοί σε πολλές περιπτώσεις και προκύπτουν δυσχέρειες εφαρμογής, ειδικά για συμβάσεις της ειδικής αγοράς, και συμβάσεις έργου (προσωπικές υπηρεσίες). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο άρθρο 109 Α η πρόβλεψη περί εφαρμογής του άρθρου 72, ως προς τις εγγυήσεις, είναι περιοριστική για τις ξενοδοχειακές υπηρεσίες (οι οικονομικοί φορείς που διαχειρίζονται ξενοδοχειακές μονάδες δεν χορηγούν εγγυητικές επιστολές προκαταβολής), ενώ περαιτέρω ως προς τις αμιγώς προσωπικές υπηρεσίες που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων, θα μπορούσε να εξεταστεί η ύπαρξη ρητής αναφοράς/ επιφύλαξης για το νομικό πλαίσιο ανάθεσης συμβάσεων έργου σε φυσικά πρόσωπα.

Τοπικός και περιφερειακός τύπος

Αναφορικά με τις δημοσιεύσεις των περιλήψεων των διακηρύξεων στον τοπικό και περιφερειακό τύπο, εξακολουθούν να υφίστανται ερμηνευτικά και εφαρμοστικά ζητήματα που ανακύπτουν από τις διαδοχικές νομοθετικές παρατάσεις της ισχύος των διατάξεων των άρθρων 377 παρ. 1 περιπτ. 82 και 379 παρ. 12 και οι προτάσεις της Αρχής:

η ρητή κατάργηση της σχετικής υποχρέωσης δημοσιότητας (ανάλογη με την κατάργηση της υποχρέωσης δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στις ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες, οι μεταβατικές διατάξεις για τις οποίες ίσχυαν μέχρι και 31-12-2017, οπότε και έπαυσαν να ισχύουν), λαμβανομένης υπόψη και της ψηφιοποίησης των δημοσίων συμβάσεων και της σχετικής υποχρέωσης ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ ή εφόσον η βούληση είναι να διατηρηθούν οι σχετικές υποχρεώσεις, να προβλεφθεί διάταξη στον ν. 4412/2016, που να καθορίζει ρητά τις σχετικές υποχρεώσεις δημοσιότητας στον τοπικό και περιφερειακό τύπο, ώστε να αποσαφηνιστούν τα ως άνω ζητήματα ερμηνείας και εφαρμογής που δημιουργεί η μεταβατική διάταξη.

Άρθρο 68 ν. 3863/2010 - συμβάσεις υπηρεσιών καθαρισμού και φύλαξης

Επαναλαμβάνεται η πάγια πρόταση της Αρχής για την επανεξέταση των ρυθμίσεων του **άρθρου 68 του ν. 3863/2010 ως προς τις συμβάσεις υπηρεσιών καθαρισμού και φύλαξης χρήζουν αναθεώρησης**, δεδομένου ότι, όπως ισχύουν, παρουσιάζουν ορισμένες εγγενείς αδυναμίες και ζητήματα εφαρμογής που δημιουργούν ερμηνευτικά ζητήματα, αλλά και σημαντικές καθυστερήσεις, κατά τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης.

Προτείνεται περαιτέρω εξειδίκευση της εργατικής / κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας (άρθρο 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115)), ώστε να μην προκύπτουν ζητήματα είτε ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς είτε εσφαλμένου υπολογισμού των καταβληθσόμενων αμοιβών και ασφαλιστικών εισφορών (ενδεικτικά: καθορισμός δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, υπολογισμός εργοδοτικών εισφορών, παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% στα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών), τα οποία προβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς στο πλαίσιο άσκησης προδικαστικής προσφυγής στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων καθαριότητας και φύλαξης.

Ειδικά για τις συμβάσεις έργων, μελετών και τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, εντοπίστηκαν τα ακόλουθα ζητήματα εφαρμογής:

- **Πιστοποιητικά ISO ως κριτήρια ποιοτικής επιλογής στις συμβάσεις έργων και μελετών**

Στην παρ. 3, τόσο του άρθρου 76, όσο και του άρθρου 77, προβλέπεται η προηγούμενη γνωμοδότηση του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, για τη συμπερίληψη στα έγγραφα της σύμβασης απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, καθώς και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, πέραν των προβλεπόμενων στο π.δ. 71/2019.

Ωστόσο έχει τεθεί υπόψη της Αρχής ότι διάφορες αναθέτουσες αρχές (ενδεικτικά Δήμοι) απαιτούν πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης, πέραν των προβλεπόμενων στο π.δ. 71/2019. Προτείνεται να προβλεφθεί η προηγούμενη γνωμοδότηση του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών και στις περιπτώσεις αυτές.

Άρθρο 147 Προθεσμίες

Οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου για την **οριακή προθεσμία** στις συμβάσεις έργων έχουν δημιουργήσει ζητήματα ερμηνείας και εφαρμογής, τα οποία προκύπτουν και από τη γραμματική διατύπωση και χρήζουν συνολικής επανεξέτασης και αναδιατύπωσης.

Άρθρο 153 Αναθεωρητική περίοδος για τις βασικές τιμές ημερομισθίων, υλικών, μισθωμάτων και μηχανημάτων

Ως προς τον υπολογισμό της αναθεώρησης στα έργα, σημειώνεται ότι δεν έχουν εκδοθεί συντελεστές αναθεώρησης, για τις αναθεωρητικές περιόδους μετά το Α τρίμηνο 2022 και εξακολουθούν να ισχύουν, μέχρι την έκδοση αυτών, ως προσωρινοί συντελεστές για τα επόμενα αναθεωρητικά τρίμηνα, οι συντελεστές αναθεώρησης του Α' τριμήνου 2022. Συνέπεια της μη έκδοσης συντελεστών αναθεώρησης για τα ως άνω αναθεωρητικά τρίμηνα προκαλούνται ιδιαίτερες δυσχέρειες κατά τη σύνταξη και υποβολή τελικών λογαριασμών εκ μέρους των αναδόχων, και συνακόλουθες δυσχέρειες κατά την εκκαθάριση των εκατέρωθεν απαιτήσεων από τη σύμβαση. Το πρόβλημα εμφανίζεται εντονότερα σε έργα μικρής διάρκειας, στα οποία έχει ήδη ολοκληρωθεί η εκτέλεση των συναφών εργασιών.

Άρθρο 171 Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των έργων

Στις διατάξεις της παραγράφου 1, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι για έργα προϋπολογισμού δημοπράτησης μέχρι διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., εφόσον η φύση των εργασιών το επιτρέπει, ή για έργα που δεν νοείται μακροχρόνια συντήρησή τους, μπορεί με τα συμβατικά τεύχη να καθορίζεται χρόνος εγγύησης μικρότερος των δεκαπέντε (15) μηνών. Ο χρόνος αρχίζει από την επομένη της έκδοσης της βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών.

Από τη διατύπωση της διάταξης διαφαίνεται ότι η δυνατότητα μείωσης του χρόνου εγγύησης των 15 μηνών, αφορά αποκλειστικά σε έργα προϋπολογισμού έως 250.000 ευρώ και μόνον. Ως εκ τούτου, σε όλα τα έργα προϋπολογισμού μεγαλύτερου των 250.000 ευρώ, ανεξαρτήτως της φύσης του, διαφαίνεται ότι πρέπει να ορίζεται χρόνος συντήρησης κατ' ελάχιστον, 15 μηνών από την περαίωση του έργου, ακόμη και για έργα στα οποία συμπεριλαμβάνονται εργασίες, στις οποίες δεν νοείται μακροχρόνια συντήρησή τους, όπως, ενδεικτικά, φροντίδα πρασίνου, εργασίες καθαρισμού αγωγών ομβρίων.

Άρθρο 172 Παραλαβή έργων

Καταγράφονται/εντοπίζονται μια σειρά ζητημάτων κατά την εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου, σύμφωνα με την οποία, ο Πρόεδρος της πενταμελούς επιτροπής παραλαβής του έργου, προέρχεται υποχρεωτικά από άλλη αναθέτουσα αρχή.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- α) Δεν προσδιορίζονται τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα γίνει η επιλογή των αναθετουσών αρχών, από τις οποίες θα προέλθει ο Πρόεδρος.
- β) Δεν ρυθμίζεται η περίπτωση που καμία αναθέτουσα αρχή δεν απαντήσει ή απαντήσουν όλες αρνητικά επί του σχετικού αιτήματος.

Αποσαφήνιση των κρατήσεων στις συμβάσεις έργων

Εξακολουθεί να μην είναι σαφές το ισχύον νομικό πλαίσιο για τις κρατήσεις με συνέπεια να μην εφαρμόζεται ομοιόμορφα από τις αναθέτουσες αρχές στους λογαριασμούς των συμβάσεων έργου. Στα υποδείγματα διακηρύξεων της ΕΑΔΗΣΥ περιλαμβάνονται οι κρατήσεις που προβλέπονται στον ν. 4412/2016. Ωστόσο, ιδίως στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, γίνεται αναφορά στις νόμιμες κρατήσεις όπως κάθε φορά ισχύουν, ανάλογα με νομικό καθεστώς της αναθέτουσας αρχής. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί προβλήματα τόσο στο στάδιο της ανάθεσης με προδικαστικές προσφυγές ως προς τον σωστό υπολογισμό των κρατήσεων στο πλαίσιο εξέτασης ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, όσο και στην εκτέλεση των έργων κατά την πληρωμή των λογαριασμών καθώς οι οικονομικές υπηρεσίες των αναθετουσών αρχών ερμηνεύουν διαφορετικά ποιες είναι οι νόμιμες κρατήσεις που ισχύουν, αιφνιδιάζοντας ενδεχομένως τους αναδόχους. Η ανωτέρω κατάσταση δημιουργεί ζήτημα ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και χρήζει αποσαφήνισης.

Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων
Δώρου 7-9, 10432, Αθήνα

eaadhsy@eaadhsy.gr

<http://www.eadhsy.gr>